ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 3-4 ДЕКЕМВРИ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 276 (7578)

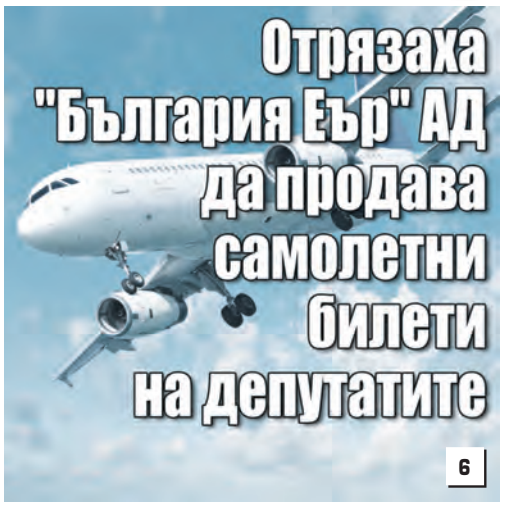
ИНТЕРВЮ

Валентин Вацев: Борисов е божието наказание за нашите грехове 10

РАЗУМНО

Оланд се отказа да се бори за втори мандат 8

Началникът на отбраната хвърли оставка

БСП се усъмни в мотивите за напускането на генерал Константин Попов

Началникът на отбраната генерал Константин Попов хвърли вчера оставката си. Причината за това решение той определи като морален акт. Попов изтъква, че в продължение на години е бил пряк началник на новоизбрания президент генерал Румен Радев и по този начин му дава възможност сам да определи най-висшия военен, с когото да работи за развитието на Българската армия.

От БСП обаче се усъмниха в мотивите за напускането на поста. Социалистите ги определиха като неприемливи и неподходящи. "Това е в случай, че под повърхността няма други причини за напускането му. Поведението му е несъвместимо с отговорностите на човек, заемащ най-високата като длъжност и звание позиция в Българската армия", коментираха от БСП.

2

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Катя Воденичарова още прави забележки за правоговор 21

Неделник

Илон Мъск - фантазьор, мечтател или пророк 14

Съборът в Копривщица влезе в списъка на ЮНЕСКО 19

Световният шампион Нико Розберг се отказа от Формула 1 40

Снимка БГНЕС

От няколко дни Бойко Борисов се върна към имиджа си отпреди 10 години - отиде да върне мандата на президента Росен Плевнелиев с познатата кожена "тужурка"

2

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

МУТРЕНСКИ ПРАКТИКИ

Нарцистична травма. Така известният психиатър д-р Николай Михайлов описа вчера случващото се с д-р Бойко Борисов. Историята с луксозните джипове на МЗХ е много показателна за типично мутрафонските практики в управлението *(стр. 4)*. Появили се едни луксозни джипки, уж за богати ловджии от чужбина, бате ви Бойко им хвърлил око, и вместо да ги минат по графата "за представителни нужди" на НСО, му ги дали да си прави густо с тях. После, като го хванаха, почна гъсто да маже - трябвали за безопасността му, защото имал "смъртни присъди". Ти да видиш. Ако му вземем джипките и после му се случи нещо, журналистите ще са виновни. Така излезе от словесния поток на премиера в оставка. След като мина през неизбежния в последно време Путин, Борисов накрая изплю камъчето - ще се возя в "Лада Нива", "за да е пълно унижението ми".

Човекът, който си мисли, че светът се върти около него, действително скоро ще излезе от равновесие. Но за това си е виновен сам. За отвратително дългия период на неговото управление той преформатира държавата по начин, който познава единствено и само от миналото му на охранител. Всички ние ще имаме късмет, ако следващото, на което ще се вози, е някой микробус на "Съдебна охрана".

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Снимка БГНЕС

Пожар възникна малко преди 11 часа в жилищна кооперация на ъгъла на ул. "Братя Миладинови" и ул. "Свети Кирил и Методий". Пострадали нямаше

БСП МОЖЕ ДА ПРЕДСТАВИ СИЛНА ПРОГРАМА, СМЯТА СТАНИШЕВ

У нас нормална демократична процедура се представя като нещо апокалиптично. Така пред журналисти в Прага лидерът на ПЕС Сергей Станишев коментира политическата ситуация в България, имайки предвид свикването на предсрочни избори. Едно ново силно правителство, избрано по волята на народа, ще легитимира предстоящото на 1 януари 2018 г. председателство на ЕС, смята Станишев. По думите му това е много голям шанс за БСП да представи силна програма за управление. Той е убеден, че партията постига много, като се обръща към хората. "У нас политиката се сведе до кръчмарско ниво... А хората са отчаяни, в безпътица са и искат да усетят, че някой работи за тях", подчерта лидерът на ПЕС.

БЪЛГАРСКА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ

РЕШЕНИЕ
НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ОТ 26 НОЕМВРИ 2016 ГОДИНА

ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАТАТА, МЯСТОТО И ДНЕВНИЯ РЕД НА ЗАСЕДАНИЕТО НА 49-ИЯ КОНГРЕС НА БСП

На основание чл. 39, т. 1.2 "ж" и т. 1.5 от Устава на БСП свиква заседание на 49-ия конгрес на БСП на **4 и 5 февруари 2017 г. от 11.00 часа в зала № 1 на НДК** при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. За участие на Българската социалистическа партия в предстоящите извънредни парламентарни избори. Приемане на предизборна платформа.
Докладва: **КОРНЕЛИЯ НИНОВА**

2. Коалиционна политика на БСП. Формат за участие на БСП в изборите.
Докладва: **КОРНЕЛИЯ НИНОВА**

3. Приемане на нов Устав на Българската социалистическа партия.

Началникът на отбраната хвърли оставка

Поведението му е несъвместимо с отговорностите и е в разрез с неутралността, която трябва да съблюдава по закон, заявиха от БСП

Началникът на отбраната генерал Константин Попов е подал рапорт за освобождаване от заеманата длъжност. За решението му са били информирани президентът и върховен главнокомандващ Росен Плевнелиев, министър-председателят в оставка Бойко Борисов, министърът на отбраната Николай Ненчев, както и неговите заместници. Новоизбраният президент ген. Румен Радев не е бил уведомен предварително.

Причината за това решение генерал Попов определи като морален акт, тъй като в продължение на години е бил пряк началник на новоизбрания президент генерал Румен Радев и по този начин дава възможност на новия държавен глава сам да определи най-висшия военен, с когото да работи за развитието на Българската армия. По повод подадения рапорт генерал Попов е заявил пред щаба на отбраната, че "Моралът винаги стои над властта".

Като неприемливи и неподходящи определиха мотивите и обясненията за оставката от ПГ БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. "Това е в случай, че под повърхността няма други причини за напускането му. Поведението му е несъвместимо с отговорностите на човек, заемащ най-високата като длъжност и звание позиция в Българската армия. Действията му са в разрез с неутралността, която трябва да съблюдава по закон един началник на отбраната", коментират социалистите. Според БСП няма основания за тревога, доколкото неговата оставка няма да поведе до сътресение в Българската армия и въоръжените сили на страната.

Министърът на отбраната Николай Ненчев коментира, че оставката е заради несъгласието на Попов с избрания президент Румен Радев. Ненчев допълни, че е бил в течение и е очаквал тази оставка. Изненадан от оставката се оказа депутатът от ГЕРБ и член на Комисията по отбрана Пламен Манушев, който бил приятел с Попов. "Той има отговорност към Българската армия. С мен не е споделял. Не знам наистина, искам да се запозная. За мен е неочаквано", коментира вицеадмирал Манушев. Председателят на Комисията по отбрана в НС ген. Михо Михов пък изтъкна, че Българската армия е устойчива система и рапортът за напускане на висш офицер не може да внесе трусове в нея.

По рапорта на генерал Попов трябва да се произнесе президентът на републиката. Ненчев обяви, че е разпоредил другата седмица да бъде свикан Съвет по отбрана, на който оставката на ген. Попов да бъде приета. Министърът в оставка не изключи възможността той да продължи с политическа кариера.

Коментар на стр. 12

Лиляна Павлова искала от Ченалова да прекрати дело срещу нея

Бившият търговски съдия в Софийския градски съд Румяна Ченалова обяви пред "Медиапул", че министърът на регионалното развитие в оставка Лиляна Павлова е искала от нея да прекрати търговско дело заради участието ѝ в изборите през 2014 г. Тогава Владимира Янева извикала Ченалова в кабинета си и ѝ казала, че Павлова иска да се срещне с нея. На срещата Лиляна Павлова я помолила да прекрати търговско дело, образувано по искова молба на старозагорска фирма срещу МРРБ и лично срещу Росен Плевнелиев и Лиляна Павлова в качеството им на бивши министри на регионалното развитие.

Павлова признава, че се е срещала с Ченалова за конкретното дело, но отрича инициативата да е била нейна. Тя казва, че е била "поканена в Съдебната палата".

"Те искаха да прекратя делото още в исковата фаза и да приема, че не е допустима исковата молба срещу министрите. Аз не го прекратих и продължих разглеждането. То много се забави понеже имаше искания за допълнителен срок от министерството, не можехме да връчим призовките и аз не успях да го реша. Но оставих като ответници министерството и министрите. Ставаше дума за някакви неплатени суми по обществена поръчка", обясни Ченалова.

По-късно вчера Специализираното звено "Антикорупция" при Софийската градска прокуратура предаде на съд Румяна Ченалова за престъпление по служба и за документно престъпление. Според прокуратурата от юли 2013 г. до януари 2015 г. Ченалова е извършила длъжностно и документно престъпление като съдия-докладчик по търговско дело, образувано по молба на дружество "Обединени Енергийни търговци" срещу НЕК. Прокуратурата твърди, че тя е извършила цели 14 нарушения по това дело с цел да набави облага за частната фирма.

БОРИСОВ ВЪРНА МАНДАТА ЗА СЪСТАВЯНЕ НА ПРАВИТЕЛСТВО

ГЕРБ върна вчера връчения им от президента Росен Плевнелиев мандат за съставяне на правителство. Партията беше представена от премиера в оставка Бойко Борисов и председателя на Парламентарната група на ГЕРБ Цветан Цветанов, а самата церемония продължи близо 2 минути. След нея Борисов заяви, че предсрочни избори в тази ситуация са най-демократичното нещо. На въпрос защо е отказал подкрепа на Патриотичния фронт за съставяне на правителство в рамките на този парламент Борисов коментира, че всичко, което патриотите са искали, в програмата на ГЕРБ е записано по друг начин и на практика така, както те са отказали да участват във властта, като са подкрепяли ГЕРБ само според нещата, разписани в тяхната програма, така и ГЕРБ сега им дължал това: "Така, както патриотите казаха - ще подкрепим създаването на правителство, но по никакъв начин няма да участваме във властта, ще подкрепяме само това, което има в нашата програма - това ние им го дължим." Борисов "умолява" Румен Радев да седне с Плевнелиев и да направят едно правителство.

Лекарства за 1,2 млрд. лв. поръчва министърът в оставка

Аида ОВАНЕС

Обществена поръчка за над 1,109 млрд. лв. за лекарства за болниците обявява МЗ. Поръчката ще се извършва чрез новата електронна платформа.

В средата на април бе обявено от МЗ, че "до два месеца ще бъде обявена първата обществена поръчка".

Стойността на самата система е от порядъка на 230 хил. лв., бе съобщил в средата на април пред журналисти Тома Томов от Надзорния съвет на НЗОК. Тогава той обясни, че болниците, регистрирали се в системата, подават заявки за количествата лекарства на базата на предходната година. Системата обединява поръчаните обеми, а МЗ осъществява обществената поръчка, като търгува от името на лечебните заведения. През пролетта бе обявено, че в системата са регистрирани около 150 болници от страната. В системата трябва да се регистрират и търговците, които ще доставят лекарствата, но по време на самия търг няма да виждат кой е възложител за дадено лекарства. Ще могат да виждат само постигнатата най-ниска цена. Според здравните власти централизираните електронни търгове ще намалят цените на лекарствата с между 5% и 18%. Рамковите споразумения между възложителите (болниците) и изпълнителите (доставчиците на лекарства) се сключват за период до 31 декември 2018 г., като за начален срок се счита датата на сключване на настоящото рамково споразумение, пише в документацията за обявяване на обществената поръчка. От нея става ясно, че от регистрираните към настоящия момент около 150 болници, са подадени заявления за над 800 лекарства.

Припомняме, че преди повече от година от Центъра за противодействие на корупцията бяха препоръчали създаването на подобна система за централизирани търгове на медикаменти за болниците и бяха изчислили, че 20% от парите за лекарства отиват в административни разходи и корупционни схеми.

ДУМА

www.duma.bg

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

„Той има съмнение, че е българската политическа неизбежност. Но нараства осъзнаването, че вероятно е завършил неговият политически цикъл"

ПСИХИАТЪРЪТ Д-Р НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ ЗА ПОВЕДЕНИЕТО НА БОРИСОВ

БСП категорично отхвърли сговор с ГЕРБ

Партиите да започнат с промяната вътре в себе си, призова лидерът на социалистите

Категорично против възможността за обединение с ГЕРБ се обяви за пореден път председателят на БСП Корнелия Нинова. Тя реагира остро срещу призива на лидера на "Атака" Волен Сидеров двете най-големи партии да направят компромис за държавата. Социалистката подчерта, че БСП не иска власт на всяка цена. "В тези работи трябва да има принципи. Няма как да ни убедите, че ние тук можем да се обединим и съединим около приемането на постановление 208 за трайно заселване на бежанци в България", обясни Нинова. Вземането на 16 млрд. заем също е разделителна линия, както и пръстовите отпечатъци в болниците, и унищожаването на държавното и общинското образование. "Такова обединение би било предателство към националния интерес и власт на всяка цена. БСП няма да влезе в този сговор", отсече Нинова. Лидерът на БСП за пореден път повтори позицията на социалистите на референдума да се гласува с три "не". Официална и политическа позиция, т.е. за никакъв сговор не може да става дума между нас, Слави Трифонов и ГЕРБ, уточни тя. Нинова разкритикува управляващото мнозинство за процедурните хватки, с които си е осигурило властта - прекъсване на заседания, за да може да се спазарят за гласуване.

"Проявихме национална отговорност, когато казахме, че няма да внасяме предложения между първо и второ четене по бюджета, за да не оставим България през зимата и цялата следваща година без бюджет. Подкрепихме ви за пенсиите, колеги, не защото е популистки ход, а защото през 2008 г. БСП приложи точно този подход. За нас това е принципна подкрепа", уточни Нинова.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Дума не може да става за сговор между нас, Слави Трифонов и ГЕРБ, категорична бе Нинова

Лидерът на БСП отново повтори тезата, че народът е поискал промяна на статуквото, част от което са всички партии. Именно промяната е била причината социалистите да заложат на Румен Радев като кандидат за президент - защото е фигура, която не е обременена от задкулисието и от 25-те години на прехода. За да дадат чаканата от народа промяна, партиите трябва да започнат от реформите вътре в себе си, смята социалистката. Според нея това означава адекватни и изпълними обещания, които са обърнати към хората, а не към "тези 7 фирми, които постоянно източват държавния ресурс". На второ място са и лицата, които олицетворяват тази политика. Възможно ли е партиите да се откажем от нашата самодостатъчност, от личното благосъстояние на партийния и политическия елит, попита реторично Нинова.

НИНОВА КЪМ КАРАЯНЧЕВА:

Нарушаването на закони го оставяме за вас

Нима искате ген. Румен Радев да наруши Конституцията, преди да е влязъл в президентството, колеги, вие, които всеки ден нарушавате всякакви правила? С тези думи Корнелия Нинова реагира на упорството на Цвета Караянчева от ГЕРБ, че новоизбраният президент е трябвало да присъства на провелия се във вторник КСНС. "Конституцията забранява на ген. Радев да прави каквото и да е, докато не положи клетва. Това с нарушаването на законите и Конституцията го оставяме на вас", добави Нинова.

Минути по-рано Караянчева буквално изпадна в истерия, докато обясняваше постиженията на ГЕРБ и най-вече ефекта от санирането. Гербаджийката избесня, че Радев е уважил пленума на БСП, а не е отишъл на "Дондуков" 2. Според нея лъжата била национален спорт в БСП. "Виждали ли сте се с ген. Решетников? Обсъдихте ли кандидатурата на Радев? Обсъдихте ли дали България трябва да излезе от ЕС и НАТО", извиси се фалцетът на депутатката.

"Няма повече да коментирам лъжите и твърденията на компрометиран руснак, изгонен от Кремъл за корупция и конфликт на интереси. Още повече, като разбрах, че една партия, командвана от Турция и от Ердоган, иска специална анкетна комисия в парламента, заедно с ГЕРБ, по този случай. Някакъв компрометиран о.з. генерал, който е изгонен за корупция от Кремъл, в договор с ДОСТ и ГЕРБ да ми искат обяснение - няма да стане", отсече от парламентарната трибуна лидерът на БСП.

Коментар на стр. 12

Избирателни промени ще останат за следващото НС

Най-вероятно промените в Избирателния кодекс няма да минат в настоящия парламент, стана ясно след изявления от основните партии. Филип Попов от БСП бе категоричен, че това НС е изчерпано, няма необходимото време и морална подкрепа да прави изборни промени. "Нашето становище е за бързи избори, за да може България отново да влезе в нормална политическа ситуация, а самото разпределение на мандатите, разделението на територията на едномандатни райони изисква технологично време. Необходима е поне година, за да бъде районирана страната", смята той. Попов припомни мнението на Венецианската комисия, че не трябва да се пипа изборното законодателство не 6 месеца, а една година преди избори.

Не трябва да се правят промени на парче, смята и Данаил Кирилов от ГЕРБ. Той също се позова на Венецианската комисия. По думите му районирането трябва да бъде извършено от неполитически орган, който има доверието на хората. "Ако следваме закона на г-жа Манолова, би следвало това да е независимата и професионална ЦИК. Ако вие мислите, че ЦИК е независима и професионална, добре", заяви председателят на правната комисия. Той очаква до пролетта да няма нови изборни правила, но отново повтори позицията на ГЕРБ за нулева партийна субсидия. Хамид Хамид от ДПС уточни, че за дребни законодателни промени са нужни около 2 месеца. От ДПС смятат, че за изменение в изборната система спрямо референдума е необходима поне година.

Не било сега времето да искаме в Шенген, смята Бъчварова

Вътрешният министър в оставка Румяна Бъчварова призна, че кабинетът няма за свой приоритет влизането на България в Шенген. Тя се оправда, че заради миграционната криза европейските страни смятали за неразумно да се поставя въпросът за присъединяването ни към международното споразумение. Бъчварова заяви, че позицията на правителството с искане да бъдем приети не е била променяна. Решението се отлага или се свързва с определени политически решения във връзка със способността на страната ни да се справи с корупцията и да гарантира по границите и във вътрешността на страната правила, които са ключови за Шенген, добави министърката. Тя настоявала пред колегите си от европейски страни, била и в непрекъсната връзка с румънските министри, за да преценят по какъв начин и кога да настояват точката за членството на България в Шенген да влезе в дневния ред.

Бъчварова се яви в странен вид в НС, за да отговаря на парламентарни въпроси

Страницата подготви Павлета ДАВИДОВА

Питаха Горанов за липсващи средства за Европейската столица на културата

Защо не се изпълнява решение на Министерския съвет и какви са причините да се бави целевата субсидия за община Пловдив във връзка с избирането ѝ за Европейска столица на културата и кога ще бъдат преведени? Този въпрос отправи към финансовия министър Владислав Горанов Георги Търновалийски от БСП. Той припомни, че още през април МС одобри целева субсидия за Пловдив като бъдеща евростолица на културата от 20 млн. лв. Решението на министрите разписва, че за м.г. и 2016 г. към Пловдив ще се пренасочат общо 4 млн. лв., за догодина са предвидени още 5 млн. лв. Преди седмица кметът на община Пловдив обяви, че държавата не е изплатила нито лев от субсидията.

"Явно сте обещали пари на община Пловдив, превели сте ги за различни дейности, които те са имали да извършват. Има сериозно разминаване. И пловдивчани, и Пловдив се чувстват ощетени", включи се към въпроса и Манол Генов. Депутатът от БСП обясни, че международната комисия към община Пловдив открито препоръчва правителството на България във възможно най-кратки срокове да изпълни ангажиментите си по приетите през април решения. Горанов увери, че решението на МС било в процес на изпълнение.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Борисов имал смъртни присъди от международни босове

Без да има право по закон, премиерът в оставка нарежда на НСО да върне на държавните горски предприятия предоставените й от тях превозни средства

Премиерът в оставка Бойко Борисов имал смъртни присъди от международни босове, които "залавял и екстрадирал". Повод за признанието му е разкритието на бТВ, че скъпите джипове, с които преди година скандално се сдобиха няколко горски стопанства в страната, всъщност са били подарени на Националната служба за охрана (НСО).

Припомняме, че в края на миналата година съученик на земеделската министърка Десислава Танева спечели три от четирите скандални поръчки за доставка на джипове за 200 000 лв. на държавни горски предприятия. Тогава тя и шефовете на държавните предприятия старателно убеждаваха, че на горските им трябват точно такива коли: с кожен салон и климатизирани седалки, монитори за задните места, паркинг сензори с камера за обратно виждане и още десетки екстри.

В четвъртък вечерта бТВ съобщи, че във въпросните джипове в момента се возят политици. Става ясно, че горски предприятия са предоставили напълно безплатно луксозните си придобивки на НСО. От кадрите става ясно, че зад волана на един от джиповете лично е сядал премиерът в оставка Бойко Борисов. Колите не са останали в предприятията и три месеца.

На излизане от президентството вчера Борисов нервно коментира разкритието. "Не само, че се ползват за всички, но си спомням много добре, че возих Дейвид Камерън на границата с Турция, след това българите получиха 40 "Рейндж Роувър" безвъзмездно за това возене. След Дейвид, возих Виктор Орбан и Вишеградската четворка даде 320 млн. лв целево само и единствено на нас", каза министър-председателят в оставка и допълни, че с тези джипове са возени министрите на Австрия, на Германия и на кой ли не.

"Обещавам когато следващия път стана премиер, ще поръчам в Русия "Лада Нива" да я бронират, защото аз имам няколко смъртни присъди от международни босове, които съм залавял и екстрадирал. Вие искате да ме изкарате като пушечно месо в небронирана кола", обърна се той към журналистите. "Ще се возя на "Лада", обещавам, "Нива", бронирана в Москва, президентът Путин няма да ми откаже да ми я бронират, за да сте доволни и да бъдем унизени, както трябва", разсърди се Борисов на журналистите.

Малко преди това правителствената пресслужба обяви, че Борисов е разговарял с директора на НСО ген. Ангел Антонов и "е поискал" службата да върне джиповете на горските предприятия. По Закона за Националната служба за охрана обаче тя е на подчинение на президента и премиерът няма никакви правомощия да се разпорежда с имущество, зачислено на държавните гардове.

Не закъсняха и оправданията на министъра на земеделието и храните в оставка Десислава Танева. По думите й министерството и държавните горски предприятия са предоставяли автомобили на различни държавни служби, които нямат тези възможности, а имат необходимост. Танева уточни, че са дадени 4 автомобила на дирекция ПБЗН, на МВР и на НСО по тяхно искане. "Ние сме давали на други служби, които са свързани с охраната и сигурността на страната. Нито е първи случай, нито е единствен", заяви Танева. Попитана дали МЗХ е основният донор за автомобили в държавната администрация, тя посочи, че министерството е едно от най-големите и 74% от територията, която имат държавните горски предприятия, е държавна.

Зад волана на един от джиповете е сядал премиерът в оставка Бойко Борисов

„ИНСТИТУТ ЗА МОДЕРНА ПОЛИТИКА":

72% от хората искат обвинения срещу министри

72% от хората искат да бъдат повдигани обвинения на бивши и настоящи министри, с което да се поддържа ниво на дисциплина сред властта. Това стана ясно от телефонен сондаж на "Институт за модерна политика", направен на 29-30 ноември, сред 500 души. Проучването е част от самостоятелен изследователски проект "Реформа в съдебната власт". От него става ясно, че масовата нагласа на хората е да не се доверяват нито на полицията, нито на съда.

Според данните 81% от допитаните са категорични, че служителите на МВР, които трябва да се грижат за реда и безопасността, не заслужават доверие. 78 на сто пък смятат, че съдът е неефективен, други 72% обявяват, че и прокуратурата не се справя с работата си.

Най-основният извод на проучването е, че "традиционно цялостната оценка за ефективността на институциите, ангажирани с правораздавателния процес, е твърде ниска".

Има и голям дял хора, които са отговорили, че нямат представа коя институция се справя добре и коя - не.

ЩЕТИТЕ В БЕЖАНСКИЯ ЦЕНТЪР В ХАРМАНЛИ СА ЗА 100 000 ЛЕВА

Погромът в бежанския център в Харманли, който беше извършен от настанените там имигранти, ще струва на бюджета 100 000 лв. Бунтът на чужденците завърши с изпочупени стъкла, мебели и кухненско обзавеждане в изцяло ремонтираната наскоро сграда.

За възстановяване на базата ще бъдат използвани част от 160 млн. лв., които Евросъюзът отпусна спешно на България за справяне с бежанския натиск. Две от сградите на центъра в Харманли ще бъдат превърнати в общежитие от закрит тип.

През медицински прегледи са преминали над 500 от настанените в лагера в Харманли кандидати за хуманитарен статут, съобщи директорът на Регионалната здравна инспекция в Хасково д-р Соня Димитрова. Засега нямало диагностицирани епидемично рискови болести. В края на миналата седмица започна разпореденият пълен медицински скрининг. По информация от зам.-шефа на МБАЛ в Хасково д-р Иван Иванов досега кожните лекари са диагностицирали 81 случая на краста и 17 случая на гнойни кожни заболявания. Двама пациенти са имали въшки. От остра вирусна инфекция страдат 39 души, а четирима от варицела. 12 са с остър бронхит, а 10 - с ангина. Иванов допълни, че се е наложило 13 пациенти да бъдат хоспитализирани. В инфекциозно отделение са приети 7 души, а 6 - в детското отделение.

ВКЛЮЧИХМЕ СЕ В КАМПАНИЯ НА ЕВРОПОЛ ЗА НАЙ-ИЗДИРВАНИТЕ БЕГЪЛЦИ

България се присъединява към кампанията EU Most Wanted на Европол за най-търсените бегълци. Като страна членка по линия на Европейската мрежа на екипи за издирване на укриващи се от правосъдието лица (ЕНФАСТ), България е избрана заедно с още 22 еврочленки да участва в кампанията. Инициативата EU Most Wanted цели да популяризира сайта, който е администриран от правоприлагащата агенция на Евросъюза. В този сайт всяка държава от ЕС може да публикува най-издирваните лица, съобразно изискванията на Европол.

Кампанията е започнала 1 декември и ще продължи до 23 декември. През това време всеки ден ще се разпространява информация за бегълци от правосъдие, които са обявени за издирване от всяка една от присъединилите се към инициативата държави.

ИНСПЕКЦИЯТА ПО ТРУДА ЗАПОЧВА ПРОВЕРКИ В ЗИМНИТЕ КУРОРТИ

Аида ОВАНЕС

Масирани проверки за спазване на условията на труд и на трудовото законодателство започват идната седмица инспектори в зимните туристически курорти. Приоритет при проверките ще бъде контролът по законосъобразното възникване на трудовите правоотношения, заплащането на труда и работното време, поясниха от Главната инспекция по труда. Най-честите нарушения при сезонната заетост са свързани с незаконосъобразно полагане на извънреден труд и незаплащането му с увеличение. Не се заплаща с увеличение и работата през празнични и почивни дни, не се осигурява задължителната междудневна и седмична почивка, сочи опитът на инспекторите.

През миналия зимен туристически сезон от декември 2015 г. до март 2016 г., дирекциите "Инспекция по труда" със седалища София област, Смолян и Благоевград са извършили 330 проверки в дейностите "Хотелиерство" и "Ресторантьорство". От тях 80 са за контрол за изпълнение на дадени задължителни предписания. Констатирани са почти 1500 нарушения, от които по трудови правоотношения са близо 840, а по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд са около 600, припомнят от ГИТ. В 200 от случаите нарушенията са свързани с непълното или закъсняло заплащане на труда. Около 200 са и нарушенията, свързани с възникването на трудовите правоотношения, като най-често те са свързани с липсата на някои задължителни клаузи в трудовите договори. На работниците често не се предоставят задължителните документи преди започване на работа или след прекратяването на трудовото правоотношение. Установени са 32 случаи на работа без трудов договор.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

1/5 от общините не могат да се грижат за децата с увреждания

Липсата на специализиран транспорт и психолози е сред първите препъникамъни на местните управи

Една на пет общини в страната не би могла да се грижи адекватно за образованието на децата с увреждания. Това сочат данните от изследване на Центъра за приобщаващо образование. Проучването е било направено от юни до октомври 2016 г., а резултатите от него бяха представени на Кръгла маса с представители на местната власт и МОН.

Общинските администрации посочват няколко основни проблема, които смятат за пречка пред това да осигуряват добра среда за обучението на децата в неравностойно положение и тези, които имат физически недъзи. Според експертите първоначално трябва да бъде осигурен специализиран транспорт за децата, които не могат да ползват нормални автобуси. Те смятат, че е необходимо да се обезпечи задължителното присъствие на психолози в училищата, в които има деца с увреждания, за да им помагат да се адаптират към средата. 65% от общините са заявили, че макар и в момента да нямат такива специалисти, биха могли да ги осигурят в най-скоро време.

Според изследването на неправителствената организация 1/5 от общините не биха могли да подсигурят психолози, нито адекватна инфраструктура, платформи за инвалиди и рампи за достъп до обществените сгради и училищата.

Около 28% от общините са посочили като пречка липсата на финансиране, което спъва развитието на специалната социална политика, а в други 20% притеснението е, че въпреки наличието на пари не могат да бъдат намерени специалисти за работа с децата с увреждания.

Около 2/3 от местните управници са посочили, че искат да имат повече независимост от централната власт, за да могат самостоятелно да решават проблемите на децата в неравностойно положение.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Мраморното фоайе на БНР се превърна в творческо ателие за Коледната благотворителна изложба-конкурс "Зимна приказка". БНР, Националният омбудсман, БЧК и други организации подпомогнаха в навечерието на Коледа семейства на деца, претърпели инцидент на пътя. Омбудсманът Мая Манолова и председателят на БЧК Христо Григоров рисуваха за деца, пострадали на пътя

НАПАДНАХА ФЕЛДШЕР ОТ СПЕШНАТА ПОМОЩ В ИСПЕРИХСКО СЕЛО

Фелдшер от филиала за спешна медицинска помощ в Исперих е бил нападнат при посещение на адрес в село Китанчево. Сигналът от 60-годишния служител в Спешната помощ е подаден на тел. 112 45 минути след полунощ на 1 декември. При изпълнение на служебните му задължения за оказване на спешна помощ мъжът бил ударен с юмруци по главата от живущия на адреса 33-годишен брат на пациентката.

Местни разказаха, че докато линейката пристигне, пациентката - жена на 55 г., вече била починала. Тя имала диабет, била вдигнала високо кръвно и затова роднините й потърсили медицинска помощ. Колегата е бил посрещнат още с влизането си с юмрук от роднина на пациентката, разказа шефът на Центъра за спешна помощ в Разград д-р Йоцов. Той нямаше информация за забавяне на линейката.

По случая се води разследване за нанасяне на лека телесна повреда на длъжностно лице при изпълнение на служебните му задължения.

ПРОТЕСТИРАЩИ БЛОКИРАТ ПЪТЯ ПЛОВДИВ-КАРЛОВО

Жителите на село Труд за пореден път излизат на протест срещу вредното действие на Централа за производство на топло- и електроенергия. Тя е разположена буквално в землището на селото, която по думите им от 3 години насам редовно ги обгазява, излъчва вредни емисии и неприятни миризми. От 2015 г. те протестират пред различни институции, но никой не ги чува.

Днес от 12 часа до 14 часа е възможно да бъде затруднено движението по пътя Пловдив-Карлово, предупредиха от полицията. Тя е създала необходимата организация за охрана на обществения ред и безопасността на движението в района. При необходимост автомобилите ще бъдат насочвани по обходен маршрут през село Строево.

Две фирми няма да получат пари за чистене на сняг в София

Само две фирми няма да получат пари заради некачествено снегопочистване в София, съобщи директорът на Столичния инспекторат Веска Георгиева.

Едната не е успяла да отстрани снега и леда от бул. "Черни връх", заради което движението там временно е било спряно, а другата е допуснала заледяване на пътя Драгалевци-Алеко, заради което по него цял ден не е имало движение.

На първата фирма няма да бъдат платени около 1000 лева, а на втората - над 22 000 лева, уточни Георгиева. На много места фирмите се справиха много добре, на други позакъсняха, но крайният резултат е добър, обобщи тя.

Общо седем фирми чистят улиците на София от падналия сняг. Още 4 фирми отговарят за общинските и републиканските пътища, за които отговаря Столичната община.

Инспекторатът разполага с 20 млн. лв. през 2016 г. за зимно почистване. От тях 15 млн. лв. са за урбанизираната територия на София, а 5 млн. лв. за пътища. От тези 20 млн. лв. до края на годината са останали 2,5 млн.

Пореден сигнал за тормоз в детска градина

Пореден сигнал за тормоз над деца в детска градина бе подаден от разтревожени родители. Те поставили записващо устройство в дрехите на детето си, за да разберат защо то е неспокойно, често плаче и не иска да посещава градината. Веднъж дори прибрали момченцето си със синина на бузата. Случаят е от градина "Дора Габе" в софийското село Мирково.

От записа се чуват не само обиди и груби реплики към децата, но и звуци от бой. Въпросната възпитателка обаче отрича да е записана тя, както и настоява, че не е обиждала или била децата.

Директорът на детската градина вече е подала сигнал до прокуратурата, за да изясни случая. По думите й компетентни органи трябва да установят истината.

Припомняме, че медицинска сестра бе отстранена от работа в детска градина във Варна след сигнал за брутално отношение към деца.

СЪОБЩЕНИЕ

СТОЯН МИРЧЕВ, депутат от Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ ще има прием на граждани на 5 декември 2016г. /понеделник/, от 10.00 часа в клуба на БСП „МЛАДОСТ"- бл. 76

EUR: 1.95583 GBP: 2.32000 ⇩ USD: 1.83784 ⇩ CHF: 1.81921 ⇧

ДУМА

Отрязаха „България Еър” АД да продава самолетни билети на депутатите

Банковите сметките на националния превозвач били запорирани заради задължения, твърди конкуренцията

Ася ГАРДЕЛИ

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) е издала решение, с което отхвърля жалбата на авиокомпанията “България Еър” АД, оспорваща заповедта за обществена поръчка. Националната компания за самолетни превози е участвала в търг за възлагане на обществена поръчка за осигуряване на самолетни билети за превоз по въздух на пътници и багаж при служебните пътувания в страната и чужбина на депутати и служители на Народното събрание. Според “България Еър” АД спечелването на обществената поръчка от “Аргус Травел Интернешънъл” ЕООД е несъобразно с българското законодателство. През ноември тази година КЗК е допуснала спечелилата на първо място фирма да работи предварително по изпълнението на обществената поръчка. Месец по-късно обаче ВАС издава определение, вследствие на обжалване от страна на “България Еър” АД, с което спира предварителното изпълнение на обществената поръчка. Националният превозвач оспорва заповедта на възложителя с твърдението, че конкурентната фирма не отговаря на

условията на възложителя на поръчката и няма право да издава самолетни билети за полети в страната, тъй като няма оторизация да издава такива на авиокомпания “България ЕЪР” АД, която осъществява единствено вътрешни полети до Варна и Бургас. Според превозвача няма предоставена ценова оферта за билетите за полетите в страната от “Аргус Травел Интернешънъл” ЕООД при участието в търга, именно заради липсата на оторизация фирмата да продава билети. “Аргус Травъл Интернешънъл” ЕООД са представили документи пред КЗК, че действително не са оторизирани от националния самолетен превозвач за закупуване на билети за двете дестинации у нас. От “Аргус Травел Интернешънъл” ЕООД уточниха за “Дума”, че имат разрешителни от 77 авиокомпании, които летят в България, и уверяват, че могат да работят без специално разрешение от “България Еър” АД. От фирмата поясниха още, че в момента полетите на българския превозвач до Бургас не се изпълняват и са спрени заради зимния сезон. Според тях от десетина дни банковите сметки на “България Еър” АД са запорирани заради задължения на компанията, а това възпрепятства обслужването на клиентите им. От компанията, спечелила търга допълниха, че ще купуват билети за депутатите и от нискотарифна компания, която през март догодина пуска полети до Варна. “Аргус Травел Интернешънъл” ЕООД в момента обслужва три министерства, поясниха още от фирмата.

Пет обвързващи оферти има за участие в газопровода Гърция-България

Пет обвързващи оферти са получени на дългосрочна база на завършилата на 30 ноември обвързваща фаза на пазарния тест на газопровода Гърция-България, са обявили от компанията “Ай Си Джи Би” АД, която отговаря за реализирането на проекта. Обявеният капацитет в рамките на втората фаза на пазарния тест възлиза на 2,7 млрд. куб. м, като от него са резервирани 1,57 млрд. куб. м. Пазарният тест ще приключи с подписването на споразумения за предварително резервиране на капацитет от компаниите, които са предоставили оферти, след одобрение на съответното разпределение от националните регулаторни органи на Гърция и България. Във връзка с проявен интерес и от други компании, които не са участвали в първата фаза на пазарния тест по проекта, се обсъжда възможността за стартиране на процедура за разпределение на остатъчния капацитет, респективно за участие на нови търговци, посочват още от компанията. Газопроводът трябва да се свърже с гръцката газопреносна система в района на Комотини и с българската система в района на Стара Загора. Планира се общата дължина на газопровода да е 182 км, а проектният капацитет е до 3 млрд. куб. м година в посока Гърция-България. В зависимост от пазарния интерес към ползване на поголям капацитет и възможностите на съседните газопреносни системи техническият капацитет може да се увеличи до 5 млрд. куб. м с допълнително изграждане на компресорна станция и с капацитет за обратно подаване - от България към Гърция. Проектът се реализира от смесеното инвестиционно дружество ДАЙ СИ ДЖИ БИФ АД, регистрирано в България през 2011 г. с акционери БЕХ ЕАД (50%) и IGI Poseidon (50%). IGI Poseidon е регистрирано в Гърция с акционери гръцката публична газова корпорация DEPA S.A. (50%) и италианската енергийна група Edison SpA (50%).

БНБ пуска в обращение златна възпоменателна монета

БНБ пуска в обращение златна възпоменателна монета “Екзарх Антим I”, съобщиха от централния трезор. Монетата ще е в обращение от понеделник - 5 декември 2016 г. Тя ще се продава на касите на БНБ за 950 лева. Монетата е с номинална стойност 100 лева. Изработена е от злато, проба 999/1000. Теглото ѝ е 8,64 грама, а тиражът - 2000 броя. На лицевата страна на монетата е изобразена емблемата на Българската народна банка с годината “1879” върху лентата, а околовръст - надпис “БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА” , номиналната стойност “100 ЛЕВА” и годината на емисията “2016”. На обратната страна на монетата има изображение на Екзарх Антим I, отгоре стои надпис “ЕКЗАРХ АНТИМ I”, а вдясно са изписани годините на раждането и смъртта му. Автор на художествения проект е Пламен Чернев.

ИЗСЪХНАЛАТА ГОРА В РОДОПИТЕ Е 670 ХИЛ. КУБ. М

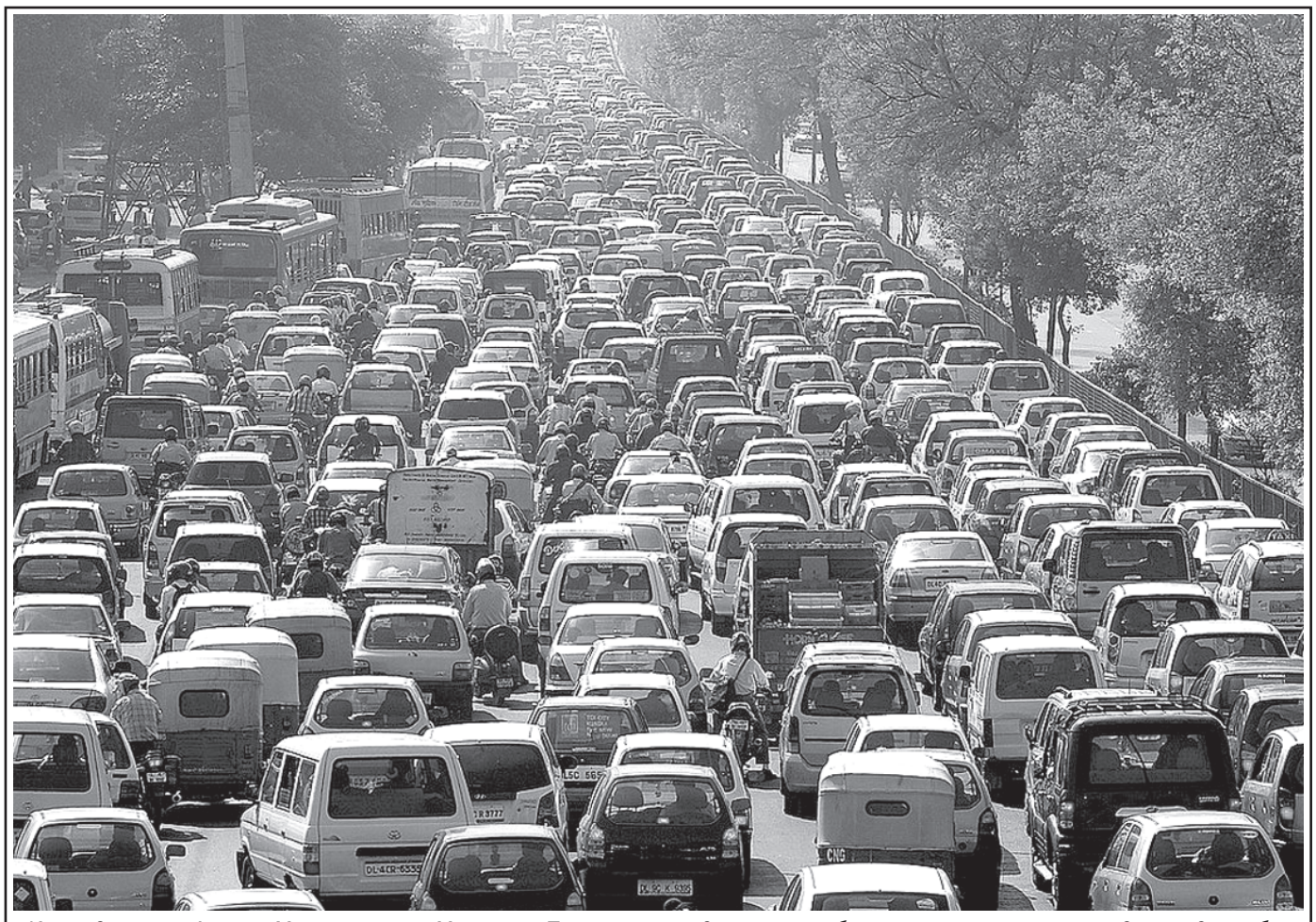
Площта на засегнатите изкуствени иглолистни гори в Родопите е 6 хил. хектара, а обемът на изсъхналата дървесина е 670 хил. куб. м. Данните изнесе в парламента министърът на земеделието и храните в оставка Десислава Танева, в отговор на парламентарен въпрос на депутата Дора Янкова, свързан с опазването на иглолистните дървета в родопската гора. Взети са строги мерки срещу сечта, за да бъде опазена гората, беше категорична министър Танева. По думите ѝ изсъхналата гора ще се възстанови. Тя коментира още, че ще бъдат прекратени планираните сечи в насаждения в добро състояние, извършват се и инструктажи и обучения на служители на горските и ловните стопанства за установяване и сигнализиране за засегнати от корояди гори.

ДАМТН ще глобява собственици на язовири за неизпълнени предписания

Всички потенциално опасни язовири в страната са проверени от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), съобщи агенцията. По данни на МВР те са 804. От тях 31 са на НЕК ЕАД, предприятие “Язовири и каскади”, 11 на ВиК дружествата към МРРБ, 173 на дружествата към агроминистерството, за един язовир отговаря поделение на Министерството на отбраната, а 588 са общинска и друга собственост. Издадени са предписания за понижаване на нивото до кота “мъртъв обем” на 115 язовира. Предписанията за техническото състояние на язовирните стени, преливните съоръжения и основните изпускатели, свързани с безопасната техническа експлоатация, са 5736 броя. За необходимата документация има 7983 предписания. Срокът на предписанията изтича в края на годината, след което започват повторни проверки. При неизпълнение ще бъдат налагани санкции. Инспекторите са проверили допълнително 964 язовира, които не са фигурирали в изходната база данни, предоставена на Агенцията от различни институции (МОСВ, областни и общински администрации, експлоатационни дружества, собственици и други). Все още има обекти с неизяснена собственост, затруднения и при предоставяне на актовете за собственост, а за част от проверените язовири все още не е назначен оператор. За някои язовири липсва и технически персонал, като отчетът е изпратен и до Върховната административна прокуратура (ВАП).

www.duma.bg

Кметовете на Атина, Мексико сити, Мадрид и Париж се договориха да забранят към 2025 г. дизеловите автомобили и камиони. Те обещаха вместо това да поощряват използването на алтернативни транспортни средства. По данни на СЗО девет от всеки 10 жители на планетата страдат от замърсения въздух, а близо 3 милиона смъртни случаи годишно са причинени именно от мръсния въздух, който дишаме

Демокрацията трябва да слезе при хората

ПЕС чертаят нова алтернатива пред Европа, в която социалните права са приоритет

Кристиела СИМЕОНОВА, специален пратеник на ДУМА

Демокрацията трябва да слезе долу при хората, защото Европа изглежда твърде далеч от тях. Те трябва да почувстват, че това е тяхната Европа. Това заяви лидерът на ПЕС Сергей Станишев пред журналисти в Прага. Той сподели амбициозната си идея следващият кандидат на европейските леви за председател на Еврокомисията през 2019 г. да бъде избран по още по-демократичен начин, чрез паневропейски избори, чрез вътрешнопартийни кампании във всички страни членки, за да "може нашите симпатизанти да направят своя избор".

В чешката столица се провежда тридневен Съвет на ПЕС, съпътстван от много и разнообразни дискусии и работни групи, посветени на най-злободневните проблеми пред Европа. Мотото на мащабното събитие е "Да спасим Европа". Европейските социалисти трябва да бъдат алтернатива на десните и крайните настроения в Европа. "Трябва да действаме спешно, защото чувството на несигурност е навсякъде - от британците до българите", отбеляза Станишев.

В резолюцията, която ще бъде приета днес, левите трябва ясно да заявят готовността си за политически битки, за действия, за да бъдат изведени социалните права като приоритет на управлението на Европа. "Готови ли сме да променим Пакта за стабилност, готови ли сме да отстояваме идеите си за Младежкия фонд", на тези въпроси делегатите в Съвета на ПЕС ще търсят отговори, изтъкна Станишев.

Вчера се състояха различни работни групи и дискусии. Една беше посветена на проблема с радикализацията сред младите хора в Европа. На популистката и екстремистката риторика социалистите трябва да отвърнат, като предложат по-добри решения на проблемите. Обсъдени бяха прогресивни решения за постигането на справедлива данъчна система и изграждането на устойчиви социални държави. Във фокуса на вниманието на друга дискусия бяха човешките права и правата на младежите.

Прага е първата спирка от 18-месечното пътуване, което европейските социалисти планират. Всяко събитие ще има различен акцент, така че в края на пътуването ще имат ясна представа какво всъщност очакват европейците от тях и Европа.

ХОКИНГ:
Живеем в опасно време

Това е най-опасното време за планетата ни, предупреди известният физик Стивън Хокинг в коментар за в. "Гардиън". Според него отхвърлянето на елитите на референдума във Великобритания и на президентските избори в САЩ без съмнение в умовете на анализаторите това е "гневен рев" на хората, които се чувстват изоставени от лидерите си. Той смята, че икономическите последствия от глобализацията, ускорената технологична промяна и разработването на изкуствен интелект ще разширят унищожението на работни места в средната класа, като само креативните и ръководните роли ще се запазят.

Като други проблеми гениалният физик посочва: климатичните промени, недостигът на храна, увеличеният брой на хората на планетата, унищожението на животински видове, епидемиите и замърсяването на океаните.

Ние сме в най-опасния момент от развитието на човечеството. Имаме технология, която може да унищожи човечеството, но не сме развили способността да избягаме, продължава той.

В края на коментара си Хокинг призовава за избягване изграждането на граници и бариери, поучаване от историята и преди всичко елитите и хората да се научат на смирение.

СЕНАТЪТ УДЪЛЖИ С 10 Г. САНКЦИИТЕ СРЕЩУ ИРАН

Американският Сенат одобри подкрепения и в Камарата на представителите проект на закон, с който санкциите срещу Иран се удължават с 10 години. Проектът трябва да бъде подписан от президента Барак Обама, за да влезе в сила. От администрацията на Обама бяха предупредили, че ако текстът подкопава споразумението за ядрената програма на Иран, президентът няма да го подкрепи. Говорителят на Белия дом Джош Ърнест каза, че администрацията първо ще проучи проекта.

От иранското външно министерство заявиха, че решението на американския Сенат е нарушение на историческото ядрено споразумение, постигнато между Техеран и шест световни сили през 2015 година. Ще докладваме на комитета на Иран, който наблюдава изпълнението на сделката, се посочва още в изявлението на министерството на ислямската република.

КРАТКИ

Валония заплаши пак да блокира CETA

Премиерът на Валония Пол Манет обяви отново, че неговият регион е готов да блокира Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между Европейския съюз и Канада (CETA), ако белгийското федерално правителство не поиска съвет от Европейския съд. "С тази сага, която трябва да отбележа, предизвика шум, всички в Европа знаят, че валонският парламент съществува", заяви Манет.

Сърбия е задържала 2000 трафиканти на хора

От началото на мигрантската криза сръбската полиция е задържала около 2000 трафиканти на хора. Това каза сръбският министър на вътрешните работи при визитата си на Регионалния граничен пункт с България край Димитровград (Цариброд).

Арестуваха италиански медици

Лекар и сестра са арестувани в Италия във връзка със 45 смъртни случая. Те са заподозрени, че са убили над 10 души в периода между 2011 и 2014 година. Повечето от жертвите са възрастни пациенти на болницата, на които са давани смъртоносни дози морфин.

10 часа разпитваха Сара Нетаняху

В продължение на 10 ч. полицията разпитва Сара Нетаняху, съпругата на израелския премиер. Сара Нетаняху е обвинявана, че е поръчвала хранителни продукти и е наемала готвачи за семейни тържества за сметка на резиденцията на премиера в Йерусалим.

6 по Рихтер разтърси Перу

Най-малко 40 сгради са пострадали, а осем са разрушен от силното земетресение в перуанската провинция Лампа. Данни за пострадали хора няма. Епицентърът на земетресението с магнитуд 6 по Рихтер е на 88 км от град Пуно в югоизточната част на страната. Огнището е на дълбочина от 60 километра.

Снимка БГНЕС

Пенсионираният военноморски генерал Джеймс Матис, известен с прякора си "бясното куче", е изборът на новоизбрания американски президент Доналд Тръмп за министър на отбраната. Той е воювал в Ирак и е известен като яростен противник на Иран

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Оланд се отказа да се бори за втори мандат

Французите масово подкрепят решението на непопулярния президент

Снимка БГНЕС

Премиерът Манюел Валс (в средата) засега е фаворитът на социалистите за кандидат-президент

Кампанията за избор на кандидата, който ще представлява политическата левица на президентските избори във Франция идната пролет, започна официално с отказа на президента Франсоа Оланд да се бори за преизбирането си. В изявлението си в четвъртък вечерта Оланд, чиято популярност е рекордно ниска, подчерта необходимостта от единение на левицата. "Днес осъзнаваме рисковете от една стъпка, която няма да обедини достатъчно хора около мен - затова реших да не се боря за нов мандат. Поемам своята отговорност и призовавам всички прогресивни сили да се обединят, защото залогът не е една личност, а бъдещето на страната. Не искам да се стигне дотам да бъдат застрашени единството на Франция и балансът в обществото ни", заяви той.

62-годишният френски държавен глава стана първият действащ президент в модерната история на Франция, който няма да се кандидатира за втори мандат.

В редиците на социалистите започнаха спекулациите около кандидатите за номинация на партията. Още преди дни премиерът Манюел Валс намекна, че има желание да се кандидатира. Сигурен претендент пък е бившият министър на икономиката Арно Монтебур, който през 2014-та напусна поста си, заради неодобрение към политиката на Оланд.

Кандидатите за първичните избори на социалистите трябва да станат известни най-късно до 15-и декември. Десницата вече избра Франсоа Фийон за свой кандидат, крайната десница издигна Марин льо Пен, а бившият министър на икономиката Еманюел Макрон също обяви, че се включва в надпреварата.

Почти пълното мнозинство на французите одобрява решението на президента социалист Франсоа Оланд да не се кандидатира за втори мандат догодина, сочи допитване на социологическата агенция, проведено по поръчка на радиостанция Ер Ем. Допитването показва, че 82% от анкетираните са "за" решението на Оланд да не се включи в надпреварата.

Нагласите към решението на Оланд са еднакви при всички политически групи. Отказът на президента за нов мандат се одобрява от 86 на сто от анкетираните привърженици на левицата, а сред десните то се подкрепя от 88 процента. При симпатизантите на Националния фронт 84% са "за" отказа на Оланд от кандидатпрезидентската надпревара.

Сред избирателите, подкрепящи управляващата левица, най-предпочитаният кандидат е сегашният премиер Манюел Валс - 33% от анкетираните. Следва го експремиерът на икономиката Арно Монтебур с 20 на сто, а трети е бившият министър Беноа Амон с 13% подкрепа.

Първичните избори на левицата ще се проведат на 22 и 29 януари догодина. Крайният срок за подаване на заявление за участие е 15 декември.

Първият тур на президентските избори ще се състои на 23 април 2017 година.

Финансовата система на Русия била цел на украински хакери

Чужди спецслужби вероятно с украински произход планират кибератаки, за да дестабилизират финансовата система на Русия, започвайки от следващия понеделник. Това обявиха от руската Федерална служба за сигурност (ФСБ), цитирани от руски медии.

Отбелязва се, че разследването е разкрило сървъри, принадлежащи на украинската хостинг компания "BlazingFast", които се намират в Холандия.

Кибератаката срещу няколко руски града щяла да бъде придружена от масирано изпращане на смс-и и провокативни публикации в социалните мрежи, подкопавайки доверието в кредитната и финансовата система на Русия.

От ФСБ допълват, че предприемат мерки за неутрализирането на всякакви заплахи спрямо икономическата и информационната сигурност на страната във връзка с планираните атаки.

ЕВРОПОЛ ПРЕДУПРЕДИ ЗА ВЪЗМОЖНИ НОВИ АТЕНТАТИ В ЕС

Има вероятност "Ислямска държава" да извърши нови атаки в Европейския съюз в близко бъдеще. Това предупреждава Европол. Терористите вероятно ще се целят в страни, които са членки на водената от САЩ коалиция срещу екстремистката групировка в Сирия и Ирак, се посочва в доклад на Европол, цитиран от Асошиейтед прес.

"Оценките на някои разузнавателни служби показват, че няколко десетки хора, ръководени от "Ислямска държава", може в момента да се намират в Европа и да имат възможностите да извършат терористични атаки", се посочва още в доклада.

В доклада си Европол също предупреждава, че тактиките на групировката, използвани в Ирак и Сирия - такива като коли бомби, също могат да бъдат приложени в Европа. Съобщава се също, че миналите атаки, като тези във Франция и Белгия през последните две години, показват, че екстремистите, действащи в името на "Ислямска държава" могат ефективно да планират комплексни нападения.

Европол също отбелязва, че има промяна на атаките от символични цели като полицаи и военни към безразборни нападения по меки цели като например атаките през 2015 г. в Париж.

УБИЙСТВО ПОТРЕСЕ АВСТРИЯ

В къща в района на австрийския град Бьохаймкирхен бяха намерени труповете на шестима членове на едно и също семейство, информира Асошиейтед прес. Три от жертвите са деца на възраст между 7 и 10 години.

Засега разследващите смятат, че майката на децата ги е убила, после е застреляла брат си и майка си, а накрая се е самоубила. Шестимата са били мъртви от няколко дни, преди да бъдат намерени телата им в къщата. Мотивите за убийството засега не са известни. Неотдавна майката е имала яростен спор с бащата на трите си деца, допълва ДПА.

ГЕРМАНИЯ ОГРАНИЧИ ПОМОЩИТЕ ЗА МИГРАНТИ ОТ ЕС

Германското правителство прие драстично ограничаване на социалните помощи за чужденците от ЕС. А това засяга и българите, които искат да имигрират или вече живеят в Германия.

Германският парламент прие поправки в закона, според които на чужденците от ЕС, пребиваващи в Германия, ще бъде налагано петгодишно ограничение за получаване на социални помощи и т.нар. Харц 4. Това означава, че например българи и румънци, които не са работили в Германия в последно време, нито пък преди години, няма да имат право на социални помощи.

Гражданите на ЕС ще имат такова право едва след пет години, или както казва социалната министърка Андреа Налес, "когато пребиваването им в Германия се е затвърдило". "Само този, който живее, работи и плаща социални осигуровки в Германия, може да разчита на тукашната социална система. Този, който никога не е работил в Германия и е зависим от помощи, трябва да подаде молба за получаване на такива в родината си", подчерта Андреа Налес при гласуването вчера.

В рамките на петгодишния период гражданите на страните от ЕС ще имат право на еднократно подпомагане - максимум за един месец, за да могат да организират връщането си в родината.

По данни на германското Бюро по труда през януари 2016 г. общо 440 000 чужденци от ЕС са получавали социални помощи в Германия. Полските граждани представляват най-многобройната група - с 92 000 души. След тях са италианците със 72 000. А на трето и четвърто място се нареждат българите и румънците - със съответно 71 000 и 57 000 души. На пето място са гърците - с 46 000.

Далеч не всички тези хора обаче са безработни. Много от тях работят, но печелят твърде малко и получават финансова подкрепа от държавата под формата на т.нар. Харц 4. Германските издания посочват, че броят на българите и румънците, които печелят твърде малко и разчитат на държавната финансова помощ, е "подозрително висок".

Бан Ки-мун се извини на Хаити

Генералният секретар на ООН Бан Ки-мун се извини на гражданите на Република Хаити, шест години след като миротворците на оглавяваната от него организация бяха обвинени, че са причинили смъртоносна епидемия на холера в островната държава.

"От името на Организацията на обединените нации искам да кажа много ясно: Ние се извиняваме на хаитяните", заяви генералният секретар по време на информационна среща на страните членки на ООН.

"Ние просто не направихме достатъчно по отношение на избухването на холера и разпространението ѝ в Хаити. Ние дълбоко съжаляваме за нашата роля", добави Бан Ки-мун.

Извинението на генералния секретар на ООН, което е най-директното му досега, допуска, че миротворците на организацията е възможно да са донесли фаталната болест на островната държава.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Вятърът на промяната

След смъртта на Кастро вниманието се насочва към предполагаемия наследник на властта в Куба - вицепрезидента Мигел Диас-Канел

REUTERS

Даниел ТРОТА

След смъртта на лидера на революцията Фидел Кастро и обещанието на брат му Раул да се оттегли от президентския пост след 15 месеца скоро ще дойде времето на предполагаемия наследник Мигел Диас-Канел - привърженик на модернизацията на кубинските държавни медии и на по-голям достъп до интернет.

Фидел Кастро почина миналия петък, на 90 години, а 85-годишният Раул Кастро, който пое президентския пост през 2008 г., каза, че ще се оттегли през февруари 2018 г. в края на втория си петгодишен мандат.

Диас-Канел бе повишен до първи вицепрезидент през 2013 г., което го направи следващия поред за заемане на президентския пост.

На 56 години той е една от сравнително младите фигури в ръководството на управляващата Кубинска комунистическа партия и ще трябва да се обърне към по-младите поколения, за да процъфтява комунизмът в Куба и след братята Кастро.

Той вече откри свободата на пресата и интернет като знакови проблеми - потенциално експлозивна промяна в еднопартийната държава, която държи монопола върху медиите от почти 58 години. Но иначе има много по-слаб публичен имидж от семейство Кастро и не се знае какви политически промени ще прокара.

Досега той се придържаше към партийната линия или избягваше публични коментари по ключови въпроси като икономически и политически реформи или отношенията със САЩ, които бяха преразгледани от Раул Кастро и американския президент Барак Обама през последните две години.

Все пак експерти казват, че позицията му на предполагаем наследник е стабилна и че ще трябва да допусне много сериозна грешка, за да може някой друг да го измести и да стане при тайнствената система на избиране лидер в Куба.

Роден след като семейство Кастро пое властта през 1959 г., Диас-Канел е дете на тяхната революция. Той се издигна в редиците на комунистическата партия, създавайки връзки с политическия елит и избягвайки да се самоизтъква, което съсипа кариерите на други претенденти.

"Той има предимството, че е надживял предшествениците си (като очевиден наследник)", каза в понеделник Кристофър Сабатини, експерт по Куба в Института по международни и обществени въпроси към Колумбийския университет.

През годините други очевидни наследници са се появявали и отпадали внезапно.

Сред тях са Карлос Лахе, към онзи момент на 57 години, един от второстепенните вицепрезиденти, и Фелипе Перес Роке, тогава 43-годишен министър на външните работи. И двамата бяха уволнени през 2009 г. в чистка, организирана от Раул Кастро, заради прекалени амбиции, несъзнателно сътрудничество на агенти от испанското разузнаване и негативни коментари срещу повъзрастни лидери.

Диас-Канел внимаваше да не засенчи Раул Кастро и е толкова предпазлив, че изглежда скучен и невзрачен, а повечето от публичните му изявления отминават незабелязано.

"Той е туширал всички амбиции, които може би е имал, така че възниква въпросът какви ще бъдат ролята и властта му сред старата гвардия. Повечето хора се опитват да си представят, че ще свърже новото и историческото поколение. Това ще е предизвикателство", каза Сабатини.

Резервираното поведение и потайността на правителството превръщат Диас-Канел до голяма степен в мистерия за всички, освен за политическия елит в Куба.

Представители на американските власти казват, че знаят много малко за него, а повечето кубинци извън родния му град Санта Клара го познават дори още по-слабо. Ако наистина поеме президентския пост през 2018 г., Диас-Канел ще наследи 59-годишното управление на братята Кастро - единият от които надарен с огромна харизма, а другият - ползващ се с безусловното уважение на висшите военни и политически фигури.

"Той ще бъде първият цивилен президент след революцията и ще има нужда от доверието на армията", каза Артуро Лопес Леви, бивш политически анализатор в кубинското правителство, чиято майка е преподавала на Диас-Канел в университета.

Раул Кастро, който формира Революционните въоръжени сили на Куба и беше министър на отбраната в правителството на брат си в продължение на 49 години, ще остане първи секретар на комунистическата партия още три години, след като се оттегли от президентския пост, и ще продължи да има значителна власт.

"Раул Кастро ще продължи да присъства и ще бъде голям източник на легитимност", каза Лопес Леви.

Пътят на Диас-Канел от млад ръководител на партията в провинцията до предполагаем наследник започнал в град Санта Клара, където се родил в дома на родителите си, намиращ се на три преки от главния площад. Преди две десетилетия кариерата му набирала скорост в разгара на жестоката икономическа криза в Куба след разпадането на Съветския съюз. Средностатистическите кубинци нямали друг избор, освен да ходят на работа с колело или пеша, а политическите лидери пътували в съветските си лади.

Диас-Канел избрал колелото. Той се придвижвал в провинциалната столица Санта Клара, борейки се за място по тесните улици, задръстени от теглени от коне каруци, таксита-мотоциклети и пешеходци.

"Всички бяха прецакани, а хората виждаха първия секретар на колело. Той не го направи, за да спечели популярност, а защото си беше такъв. Беше много открит", каза Хосе Антонио Фулгейрас, на 62 години, председател на журналистическия съюз във Вийя Клара, който отразил издигането на Диас-Канел като политик и го смята за приятел.

Извън популисткия похват, колелото правело Диас-Канел по-малко забележим, когато отивал на изненадващи проверки в държавни предприятия. Борбата срещу корупцията се превърна в негова запазена марка и той ще продължи фигуративно да кара колелото до горните етажи на властта.

След като девет години бе партиен лидер във Вийя Клара, Диас-Канел пое същия пост на първи секретар в провинция Олгин през 2003 година. Той бе повишен и до член на 14-местното политбюро - най-висшия орган в комунистическата партия.

В Олгин той не се ползваше с предимствата на родното място, но се справи достатъчно добре, за да бъде извикан в Хавана през 2009 г. и назначен на поста министър на висшето образование.

Впоследствие, на 24 февруари 2013 г., Националното събрание го повиши до първи вицепрезидент - значителна смяна на поколенията.

Диас-Канел е първият кубинец, роден след революцията през 1959 г., който се изкачва до втория по значимост пост в страната.

Въпреки опита му да остане незабележим, Диас-Канел имаше своите моменти на провокация, особено по отношение на строгия контрол над официалните медии в Куба.

Той често призоваваше за по-динамични и открити медии и приветства интернет (въпреки че все още само малка част от кубинците имат достъп до него) като средство, което помага на хората, а не е заплаха за правителството.

Според доклад на ООН от 2016 г. само 5,6 на сто от кубинските домакинства са имали достъп до интернет през 2015 година. Смята се, че пълен достъп до интернет ще разводни дисциплиниращото послание, предавано от официалните медии. Диас-Канел обаче казва, че опитите за спиране на разпространението на интернет са губещ подход.

"Забраната му ще е почти пълна самозаблуда, в която няма смисъл", каза той пред репортери, малко след като стана първи вицепрезидент.

По-късно правителството разшири мрежата на безжичен интернет на обществени места в страната. Не се знае дали и в каква степен Диас-Канел е отговорен за тази стъпка.

Той казва, че за да се конкурират с желанието на обществото да ползва социални медии, кубинските държавни медии трябва да се променят. Призовава за край на потайността и за "по-полемично" отразяване на новините и настоява комунистическата партия да допусне повече конструктивни критики. "Обществото иска повече", убеден е Диас-Канел.

ДИАС-КАНЕЛ е роден на 20 април 1960 г. в централния град Санта Клара. Като млад той е носил дълга коса и е бил почитател на "Бийтълс", въпреки че по онова време това е можело да му създаде неприятности с властите, отхвърлящи западното влияние. Хора, които го познават, казват в частни разговори, че Диас-Канел все още слуша групата.

Той е завършил електротехника и е бил радиоспециалист във въоръжените сили, а също преподавател в Централния университет в Лас Вийяс.

Отрано влиза в младежката организацията на комунистическата партия и се издига до първи секретар на партията в централната провинция Вийя Клара. Диас-Канел е бил и партиен пратеник в Никарагуа.

През 2003 г. е назначен в управляващия съвет и става първи секретар в Олгин. През 2009 г. става министър на висшето образование, а през март миналата година е назначен за заместник-председател на Министерския съвет.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

ВАЛЕНТИН ВАЦЕВ:

Обществото надрасна елита си

В България се върна геополитиката, а Борисов е абсолютно безпомощен в тази проблематика, казва известният философ и политолог

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ВАЛЕНТИН ВАЦЕВ е роден през 1950 г. във Варна. Завършил е Философско-историческия факултет на СУ. До 1997 г. е член на Изпълнителното бюро на БСП. Дългогодишен преподавател в АОНСУ. В момента преподава геополитика в ПУ "Паисий Хилендарски" и европеистика в Европейския колеж по икономика и управление в Пловдив.

□ *Защо според вас Бойко Борисов подаде оставка и сега дестабилизира каквото може - не можа да понесе, че едната от властите не остана в неговите ръце?*

- Истината е, че българската ситуация е дестабилизирана доста отдавна, и то не толкова по вина на Борисов, а по причини с по-дълбоки корени. Наистина, Борисов в един момент изпусна почвата под краката си и направи няколко непремерени движения. Но ако ситуацията беше стабилна, неговите непремерени движения нямаше да предизвикат шумотевицата, която той предизвика. Освен това, аз не съм съгласен, че в България има политическа криза. Няма криза - нито в държавно-правен, нито в юридически план. Има обичайна конституционна процедура, но има действително политико-екзистенциална криза в българския елит. Борисов много отдавна не е репрезентивен за българското общество, но е 103 % репрезентатор на българския политически елит. Ядрото на този елит, разбира се, е партията държава ГЕРБ. Тя е достоен наследник на БКП, тя само прилича на партия, но всъщност е държава, държавна структура. ГЕРБ е колективният чиновнически собственик на българската държава. Борисов предизвика с непредпазливи движения екзистенциално-политическа криза, защото за средния гербаджия на няколкото нива в държавата България настъпи житейска криза. Тъкмо уредихме балдъзата, тъкмо жената смени поскъп фризьор, тъкмо се качихме на хубавите коли и бизнесът тръгна, а този нашият, лудият, иска да не сме на власт. Разбирам, че Борисов им внушава под лозунга "Трай, бабо, за хубост", че цялата власт ще се върне, та и отгоре, защото ние сега ще направим мажоритарни избори. Но българският политически функционер знае, че по-добре кокошка в ръката, отколкото орел в небето.

□ *Смятате, че в ГЕРБ има хора, които не одобряват действията на лидера си?*

- Има обърквание, там има достатъчно източници на нелоялност и аз напълно разбирам защо е така. Просто най-горният етаж на ГЕРБ - това са женорята около Бойко Борисов, които ги видяхме в нощта на изборите, са с изпълнени лични комплексни планове, така че те могат и да потърпят. Но средният и долният етаж - регионалният и местният елит на ГЕРБ, няма защо да са много щастливи от цялата работа. Освен това, тези, които гласуваха за ГЕРБ, са леко демотивирани, така че Борисов дори, без да иска, предизвиква силно обърквание в кръговете на своите поддръжници.

Второ, аз не съм съгласен да се нападa така Борисов, тъй като той е закономерен резултат от новата българска история. Аз съм сигурен, че след като обкръжението на диктатора Живков го свали с цел да прехвърли властта на децата си, и когато се оказа, че децата са с кашкавалени пръсти и власт не могат да пипат, за нищо не стават, е абсолютно нормално накрая да дойде охраната. Бойко Борисов е, така да се каже, исторически обоснован. Той е легитимен говорител на елита, а елитът съвсем доскоро можеше да претендира, че е изразител на българските обществени нагласи и стремежи. Твърдя, че сега не е така и затова апокалиптичните писъци и стонове ще ги чуете откъм елита. А средният българин, общо взето, малко го е грижа, той решава свои текущи въпроси - за цената на парното, за това как ще живее през зимата и т.н. Според мен Борисов започна да изпуска властта не поради загубата в президентските избори. Аз отдавна се интересувам от техниката и от начина на излизане от властта. Един гениален европейски философ го е казал съвсем вярно: "Принципът на властта е принцип на реалността." Борисов започна да губи връзка с реалността доста отдавна, а когато загубиш връзка с реалността не можеш след това да не загубиш и властта. Сега им остава надеждата, че един мажоритарен избор ще оправи работата.

□ *А няма ли да я оправи, точно това цели формулировката, предложена от Слави Трифонов?*

- Представете си лекарски екип, който се чуди дали да направи кръвопреливане на пациента - могат да му прелеят каквото си искат: кръв или бензин А 96, но пациентът е мъртъв и никакво кръвопреливане няма да помогне. Така че дали ще бъде пропорционална или мажоритарна система няма никакво значение, защото политическата система е в кома. Т.е. надеждата на ръководството на ГЕРБ е да изплуват на спасителния бряг на властта след една хитра врътка с мажоритарни избори, съчетана с мощна медийна кампания за борба срещу комунизма. Нали се сещате - битката срещу комунизма е необходимата музика, която трябва да съпроводи победителите до победата.

□ *Е, при комунизма хората все пак живееха без глад и си плащаха парното, а сега не могат...*

- Още по-просто е. Българските антикомунисти трагично се разминаха с българския комунизъм. Когато имаше комунизъм, българските антикомунисти ги нямаше, те бяха комунисти. А после, когато българският комунизъм се самоуби, се оказа, че искат да са борци срещу нещо. Първо си отиде комунизмът и после се наплодиха антикомунистите и всичките те претендират, че са го убили ей на с тези две ръце. А тези, които няма как да претендират дори и за това, се чувстват длъжни да ни обяснят колко са страдали, защото при комунизма животът е бил черно-бял, птички не са пеели, пък и сексът е бил забранен. Подозирам, че съветници на Борисов му внушиха, че сега му е времето да сблъскаме комунизма и антикомунизма. Това е седемкратно претоплена манджа, която дори най-гладните хора ще откажат да ядат. Разбира се, ще съборят някой и друг паметник и ще падне веселба. Вижте, аз съм изключително доволен, че ще забраняват комунизма. Нарушаването на този закон ще се превърне в национален спорт. Моите студенти ще станат комунисти всичките - и не защото знаят какво е комунизъм, а поради други причини. А Борисов загуби връзка с реалността, загуби усета за реалността.

□ *Нямате ли усещането, че са го обзели халюцинации и някои от неговите приближени - също?*

- Всичко стана някак си по Фелини. В един момент халюцинациите трябва да свършат, самодоволното щастие се изчерпва, както стана в любимия ми филм "Корабът пътува" на Фелини - в края на филма се появи лодка с носорог в нея. Реалността се връща с гръм и трясък. Всички ще трябва да се срещнем с принципа на реалността. Българският политически елит, пък и ние покрай него, до голяма степен живеехме в света на сънищата си и измислиците си. А сега трябва да можем да кажем: Je suis Бойко и да поемем вината си и отговорността, тъй като Борисов е просто Божието наказание за нашите грехове. И не бива да се сърдим на него, а да се запитаме на кого се сърдим - на себе си се сърдим; на кого се смеем, - на себе си се смеем. Той е огледалото на българския преход, точно както Ленин каза, че граф Лев Толстой е огледалото на руската революция. Така че да оставим горкия човек, той тепърва ще страда и ще преживява, а да се замислим за най-дълбоките причини за това, което стана.

□ *Какво прогнозирате, че ще се случи оттук нататък? Ще се възпроизведе ли този модел при едни следващи избори?*

- Има гърчове, има просто въргаляне в локвата на всекидневието, има хитруване на дребно. Няма проективен елемент в българската политика, няма мислене за това какво има отвъд хоризонта, няма вслушване в гласа на Съдбата. Има вслушване в куркането на червата, има храносмилателни проблеми по-скоро, от масата на властта се чуват звучни мляскания и уригвания, но няма съдбовност и дори няма политически патос, който съпровожда всяка сериозна власт. Донякъде можем да се успокояваме от това, че българската политическа система е скрито-колониална и, както ми каза един български полковник от сегашните въоръжени сили: ако нещо се оплеска съвсем, нашите партньори от Вашингтон ще ни светнат какво да правим. Това е успокоението на колониалния елит, че друг ще му носи отговорността - Америка ще ни брани, Европа ще ни храни, а ние ще разказваме спомени от тоталитарните зверства, на които сме били жертви. В този смисъл ние наблюдаваме краха на измислената политика от 10 ноември 1989 г. насам.

□ *Затова ли не се дискутират сериозните проблеми в държавата, а само се дърлят кой ще вземе властта, кой ще стане депутат - очаквайки Вашингтон, така ли?*

- Днешният български политически елит се интересува само от персоналното си, семейно и групово забогатяване и стабилизация, но грижата за политиката като социално тайнство, като механика за "производство на живота утре", я няма. Има успокояване, абсолютно и подсъзнателно, че на нас американците ще ни кажат, ако не те, ще ни кажат европейците. Важното е, че този път сме с победителите. Този тип стратегеми никога не водят до добро, вече виждаме накъде водят.

□ *Но какво му пречеше на Борисов да си продължи, както досега?*

- Ами, стана нещо много важно. Да, той можеше да продължи. Не е титан на мисълта, не е свръхобразован, но технологичен политически талант той има. Какво се промени обаче в българския политически живот, за да се окаже, че Борисов е трагично скъсал връзка с реалността? Много просто - той е от хората, за които е непонятен смисълът на думата "суверенитет". А сега въпросите на българския суверенитет се превръщат в централни за обществото ни. Това, което става в Харманли с бежанците, се превърна в проблем на поне 85% от българите. Има ги социологическите анкети, но не ги публикуват. Цялата текуща днешна проблематика има един общ знаменател - това са проблемите на българския суверенитет. Борисов, след като спечели недоверието на американците - те не обичат такива хора, и след като имаше надежда да се разбере с Путин, но на Путин не му е до спасяване на българския елит, в ситуация на "късно е либе за китка" той реши да отиде при Орбан, което се предполагаше, че това е дълбоко символен жест - на идентификация със здравите сили на обществото. Тук има негово намигане към българите и посочване на това, че ние не сме на 107% съгласни с европейските трендове, че той е нормален. Е, не е! Може да получиш седем ордена от Орбан, но ти си друго, унгарците са друго.

Въпросът е, че са промени осветлението на геополитическата сцена. В България се върна г-жа Геополитика. Ние винаги сме били геополитическа земя. И Борисов е абсолютно безпомощен пред тази проблематика. Той може да предложи само елементарни, примитивни хитрости. Ще отидем при Орбан и ще приемем закона за борба с комунизма.

□ *Борисов се опитва да прехвърля собствените си грешки винаги към БСП...*

- Аз бих казал, че силата на Борисов е равна точно на слабостта на БСП. Той е тъмната сянка на БСП. Ако тя беше адекватна, автентична, силна и здрава, а не болна, както сега, партия, Борисов нямаше да се състои политически изобщо. Така да се каже, това е сянката на БСП - БСП със знак минус отпред. Истинският проблем не е Борисов. Въпросът е има ли кой да предяви заявка за власт в България в условия, когато обществото надрасна елита си. То може да произведе и следващия си елит, но актуалният ще се бори до последно това да не стане.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

С безпрецедентен скандал, с фалшиви протоколи и незаконни прегласувания депутатите от ГЕРБ провалиха преди ден отпускането на смешни допълнителни 10 млн. лв. за БАН и на 500 хил. лв. за Софийския университет в бюджета за 2017 г. Не е заради парите - винаги могат да се намери такава нищожна сума в 36 млрд. лв. бюджет. Войната срещу БАН е част от политиката на ГЕРБ - не развитие на страната чрез наука, а убиване на науката с цел колониално бъдеще за страната ни.

Тази политика е последователна. Симеон Дянков иска научните институти да се разпродадат, Владислав Горанов кара учените да продават наука на улицата като на сергия, Менда Стоянова след три крупни реформи в БАН иска още, за да печелели учените ни от сградите си и от проекти, които няма как да бъдат работени в лаборатории без ток и парно. От коя друга бюджетна институция у нас се иска да си печели парите и да "не чака на бюджета"? Що не излязат Менда и Горанов да се продават на улицата, вместо да чакат хилядарките си заплата от хазната?

След скандалното отнемане на парите в академията цари гняв. Вижте първите му изяви. А тези учени, на които им писна - не толкова от отказа за парите, колкото от незаслужените обиди, стягат багажа за Терминал 2.

Търговско предложение до „нашите" депутати (и не само)

(Забележка: Предложението е само до народните представители и съдържа промоционални цени за тях, в знак на благодарност за мъдрите решения, които гласуват. Нека всички редови граждани ни извинят на този етап, ако оцелеем, ще има подходящи оферти и за тях.)

Уважаеми
народни представители,

Моля да ни позволите да разположим сергия на централния пазар в Столицата на Република България, София. На тази сергия Българската академия на науките ще продава звезди.

Ценова листа:

1. Звезди от първа до шеста звездна величина (видими с невъоръжено око от тъмно място) - по 1000 лева. (Разходите до тъмното място са за сметка на купувача).

2. Звезди от шеста до петнадесета звездна величина ще се продават само по 500 лева, те се виждат с любителски телескопи.

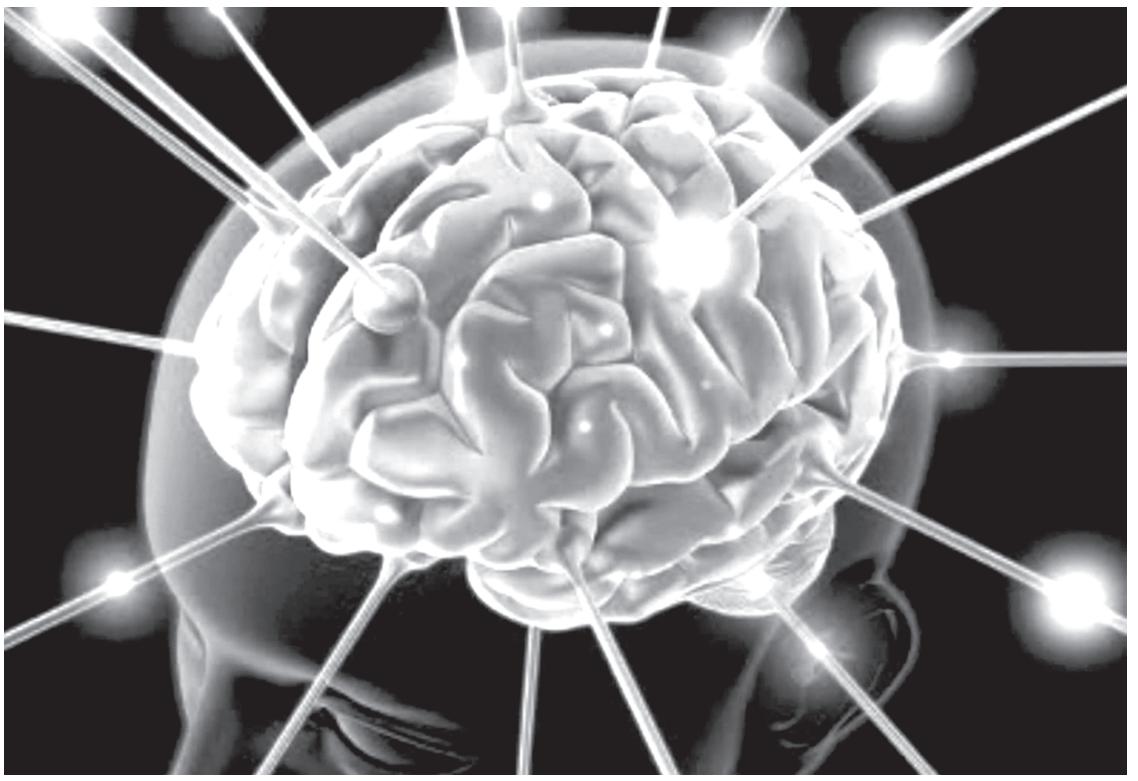
3. При доплащане от 5000 лева, закупилият звезда по т.1 или 2 получава: сертификат, карта на звездата и околните съзвездия (приблизителна площ около 150 квадратни ъглови градуса = (15 градуса по ректасцензия * 10 по деклинация).

4. Към т.3 по желание на клиента (депутата), върху неговия сертификат може да бъде добавено ново име. Защо например звездата б Lyrae да има собствено име Вега, след като много по-подходящо е б Lyrae, Menda Stoyanova (за тези, които не четат латински - алфа от съзвездието Лира, Менда Стоянова, суперзвезда, нали?!). Но може би в този момент ще се засегне някой, че наричаме една от най-ярките звезди на лятното небе на другиго. Нека да не го пропускаме и предложим за него алтернативата от зимното небе - вместо б Canis Majoris, Sirius, нека бъде алфа от Голямото куче, Владислав Горанов. Е, дами и господа, но и това не е без пари, ще ви струва само някакви си десетина хиляди лева. Ако прецените, че не светите толкова ярко и се ориентирате към по-слаби звезди, ще се спазарим. Поемаме риска за договаряне с вас, въпреки че по пазарлъците вие сте ненадминати.

5. За да видите Вашата звезда, която попада в т.2 от офертата, посетете Националната астрономическа обсерватория. Все още там има кой да ви я покаже, срещу скромното заплащане от 1000 лева. За реда за посещения посетете сайта на Обсерваторията www.nao-rozhen.org.

6. Ако предпочитате други небесни тела - астероиди, комети, планети, галактики, купове от звезди и т.н., позволете ни нашият щанд на Женския пазар да заеме по-голяма площ. Поради очертаващия се голям интерес към амбулантната търговия с астрономически обекти мисля, че ще се справим с наема.

7. За да гарантираме обслужването ви по т.5 от тази оферта, продължаваме тренировките на футболния отбор "Роженските мечки". За съжаление се налага да отклоняваме младите участници в този отбор от преките им ангажименти. Уверяваме ви, че въпреки тренировките по време, когато техните колеги в Европа и зад Океана изследват своите звезди, комети, галактики и Вселената, нито един от нашите млади учени все още не им отстъпва по своята квалификация и компетентност (не във футбола - в астрономията).

За какво ли ни е тази астрономия, защо трябва да трошим пари за Обсерватория? Няма да е лесно да се обясни, особено на хора, които говорят за цифри, когато обсъждат милиардите в един бюджет. Моля, върнете се някъде из отделенията (не си спомням дали беше в първи ли във втори клас). Когато си припомните каква е разликата между цифри и числа, може да си поговорим за ползата от фундаменталната наука и в частност от астрономията.

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА: Международният астрономически съюз (IAU) няма нищо общо с продажбата/покупката на имена на звезди (http://www.iau.org/public/themes/buying_star_names/). Тъй като вече трета година Република България не може да намери средства за вноската си в IAU, съвсем скоро България ще бъде изключена от тази международна организация и българските астрономи ще имат уникалната възможност да станат търговци на звезди, а защо не на имоти на Луната, Марс, Венера и другите планети. Списъкът може да стане безкраен, тъй като и те участват в откриването на планети около други звезди. Но нека все пак купувачите на имотите имат предвид, че по нашето законодателство всички имоти се облагат с данъци. Но дали един парцел на Луната е недвижим имот? Ето още един въпрос, по който астрономите от БАН биха могли да бъдат ПОЛЕЗНИ ЗА ОБЩЕСТВОТО. Все пак Луната обикаля (движи се) около Земята. И дали данъкът да бъде зависим от албедото (отражателната способност) на имота? Все пак, ако албедото на вашия имот е по-голямо от 12% (средно за Луната) вие ще си наблюдавате имота по-лесно от Земята, в сравнение с някой ваш колега, беден собственик, закупил парче с албедо само 3-4%.

Поздрави,
ТАНЮ БОНЕВ, астроном
www.astro.bas.bg

Здравей, Менда! Аз съм един просещ учен от БАН!

Калин КАМЕНОВ

Здравей, Менда. Аз съм един просещ учен от БАН! Аз прося да си получа заплатата, защото ти не ме разбираш. Аз прося, за да занеса пари в семейството си. Аз прося, за да нахраня децата си. Аз прося, за да съществувам. Но ти не разбираш от тези неща. Това са прости общочовешки неща, от които зависи. Да си депутат е друго. Лъскаво и престижно е. Да си учен в България не е лесно. Напротив - трудно е.

Но, Менда, аз съм свикнал. Средната заплата, Менда, в БАН е 695 лева. (б.а.- това каза преди дни бившият шеф на БАН академик Стефан Воденичаров) Аз получавам толкова (б.а. - да приемем, че е така).

Дали ми стигат? Как мислиш, Менда? Не ми стигат, но и не се оплаквам. Имам си щастието, което ми дава науката. Имам си любимите колби, епруветки, неутрони, протони, дрони, пирони, клещи, кабели, запалки и т.н. Имам си почти всичко необходимо, за да правя експериментите и да развивам науката, на която съм се отдал. Няма да ме откажеш, Менда.

Аз се уча от академици, от професори, от ерудити. Аз приемам от тях нещата и ще ги развивам. Менда, нали знаеш, че БАН съществува, още преди да си се родила. Нали знаеш, че БАН ще я има и в онзи ден, в който ти няма да си депутат и няма да си определящ фактор за парите на Академията.

БАН е вечен фактор и ще остане такъв. Политиците сте временни. Аз сега съм просещ учен за теб, но един ден, Менда, когато направя нещо голямо, вече няма да съм просещ. А ще бъда горд български учен. Ще бъда горд, защото съм успял напук на просията. Напук на заплатата от 695 лева.

Тогава ще идвате да се снимате с мен, защото нали така правите вие, политиците. И аз ще се снимам с вас, защото от просяк ще съм станал известен и успял. Ще съм ви простил, Менда. БАН не може да се провали. БАН не може да изчезне. Колкото и да се упражнявате.

Защо пиша това ли, защото така. Защото вчера Менда Стоянова каза: "Обвинението, че сме направили пуч срещу БАН, не го приемам. Не може БАН, която има претенции да е най-високото учебно заведение и смисълът на БАН е да водят науката, ако тези учени просят 10 милиона за заплати, защото не могат чрез проекти да защитят и заработят тези заплати, ами жалко, ако считаме, че това е най-важното учебно заведение."

Премиерът Бойко Борисов уволни наглия шофьор от Министерския съвет, който бе изловен да паркира неправилно на място за майки с деца. Явно има и още на опашката за уволнения. Действайте, г-н Борисов, знаем, че можете!

ПИК

www.duma.bg

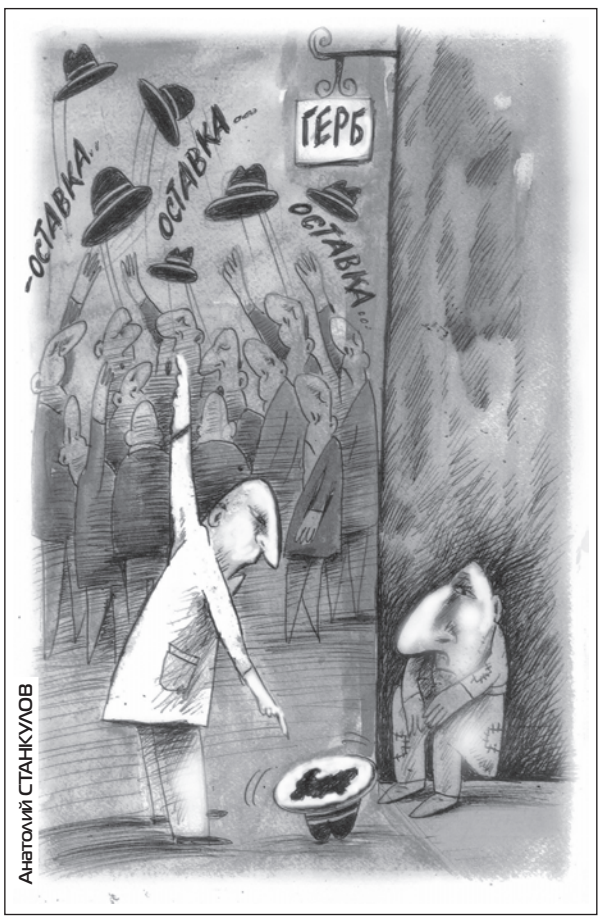
Грешка, генерале!

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Шефът на отбраната ген. Константин Попов "изненадващо" подал рапорт за освобождаване и щял да се пенсионира. Официалният мотив - "търкания" с някогашния му подчинен Румен Радев, който вече му станал началник, поради което Попов повече не можел да работи с него.

Нелепи аргументи. Несериозни и напълно неубедителни. Уж човекът се води неутрален, уж е военен, а не част от екипа на президента, т.е. не е политическо лице, пък поведението му е като в детска градина. А щом "личните конфликти" станаха шумна причина за подобни непреодолими дежавю-та, можем да си представим на какво равнище е паднала "шапката" на армията ни, но това е друга тема.

Анатолий СТАНКУЛОВ

Има-няма десетина месеца, откакто Попов е назначен на поста, а с толкова лека ръка загърбва задължения и обръща гръб на чест и отговорности. Дали пък не крои тайни лични планове? А дали зад "изненадващата" оставка не прозират същите кукловоди, които продължават с линията на дестабилизация на държавата? Или може би трябва да се правим показно на обидени като Бойко Борисов, за да засвидетелстваме в аванс лоялност по партийна линия?

Впрочем в публичното пространство вече се заговори, че след пенсионирането си Попов го очаква политическа кариера, най-вероятно свързана с ГЕРБ. Ако наистина е така, не беше ли по-почтено да каже това ясно и на висок глас. Така, както навремето хвърли оставката си тъмносиният ген. Атанас Атанасов като шеф на някогашната НСС, защото самият той бил десен и не искал да работи с "комунягата Георги Първанов".

Постъпката на Попов удивително прилича на заканата от министър Ненчев да подаде оставка, ако Радев стане президент. Е, не успя да го направи, защото Борисов го изпревари. Колкото до Попов, нека му кажем: грешен ход, генерале! Като военнослужещ България е над всичко, така че воинската ти чест не е накърнена. Явно има други причини и скоро ще ги разберем.

Лъжата като спорт

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

И вчера парламентарната трибуна се превърна в арена на словесни битки. Народни представители отново разменяха обвинения за прегрешения, а фалцетът на някои дами сигурно ще преследва много депутати в кошмарите им тази нощ.

Гербаджийка обвини БСП, че били превърнали лъжите в национален спорт. Да, социалистическата партия има дълга история, но ако трябва да сме честни май най-добрите постижения в дисциплината "измама" не им принадлежат. Не за друго, просто позицията им на опозиция ограничава възможностите им за масова заблуда. БСП могат да се надяват да свършат нещо, но на всички е ясно, че сами не могат да променят държавата, да си гласуват закони, да пренасочват бюджетни средства. Затова и думите им често се приемат по-скоро като пожелания, отколкото като обещания. Засега поне.

В бясната си тирада вчера депутатката от ГЕРБ припомни любимата мантра на съпартийците си - злото дебне, злото е БСП. И ДПС. Сякаш друг, а не ГЕРБ, стискат управленския рул през последните години. Сякаш друг, а не ГЕРБ, затлачи прословутите реформи, забатачи здравеопазването, засили се да погребва образованието...

Дали в БСП лъжат, ще си говорим, ако вземат властта. Днес обаче тези, които могат да материализират мечтанията ни за по-хубав живот, обикновено си правят гаргара с нас. Едва ли вече има някой, който да приема думите на Бойко Борисов като закон. При него всяка позиция е предпоследна. Но съпартийците му са свикнали. Освен това винаги е по-удобно да търсиш сламката в окото на другия, отколкото гредата в своето...

Наистина е време партиите да започнат да се променят отвътре и да изринат тези, за които лъжата е не спорт, а дори всекидневие.

Не само божа работа

ЕВА КОСТОВА

В дните, в които сме заети с трудните проблеми около връщането на мандати и всякакъв хленч от управляващите в оставка, една тема остана малко незабелязана. Темата, по която споделяха опит у нас специалисти по проблемите с недоносените новородени. Те са около 15 милиона по света.

България не прави изключение - всяко десето българче е родено преждевременно. И ако другаде търсят начини не само да спасяват "избързалите" бебета, но и да им осигуряват по-нататъшен добър живот с грижи и подпомагане на родителите в отглеждането им, у нас дори кувьозите за тях не достигат. Онова място, където поемат своите глътки въздух и бавно повишават желаните грамове, за да заприличат на истински човечета. Няма и линейки със специална апаратура, пригодени за нуждите на новородените. Няма и единен регистър за недоносените деца, който да събира цялата им история и да улеснява лечението им във времето. И докато случаите на недоносени бебета у нас растат, специалистите в тази област намаляват с всяка година. В резултат на многото нерешени проблеми битките за здравето на децата с всекидневната рехабилитация примерно остават на родителите. Без да има някакъв център за подкрепа на семейства като техните. С комплексна грижа от специалисти. Семействата с недоносени деца много често търсят помощ и съвет в интернет от хора, имащи същите проблеми. Но солидарността им няма да реши проблемите, които най-бедната държава не решава в здравеопазването и растящата бедност. Защото недоносените деца не са само божа работа. Те са и заради болести като хипертония, по която сме водеща страна в света, диабет, начин на хранене, замърсена околна среда...

Добре, че мушморочета по 600 грама оживяват на инат и за радост на родителите си. Те се оказват по-силните...

Датата 3

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ. Обявен е през 1992 г. от Генералната асамблея на ООН. Оттогава това е ден за засилване на дискусията по темата за свободния и независим живот на хората с увреждания, за тяхното пълноправно участие в обществото.

1621 - ГАЛИЛЕО ГАЛИЛЕЙ ИЗОБРЕТЯВА ТЕЛЕСКОПА. С помощта на уреда с 32-кратно увеличение той открива лунните планини и кратери, пръстените на Сатурн, четири спътника на Юпитер, фазите на Венера, слънчевите петна, звездния строеж на Млечния път.

1823 - РАЖДА СЕ СТАНИСЛАВ ДОСПЕВСКИ, ХУДОЖНИК (УМИРА 1878 Г.). Рожденото му име е Зафир Зограф. Един от най-значителните възрожденски художници и иконописци, племенник на Захари Зограф. Учи в Московското художествено училище за живопис, скулптура и архитектура и в Императорската художествена академия в Петербург. Родоначалник на светския реалистичен портрет у нас.

1888 - УМИРА КАРЛ ЦАЙС, НЕМСКИ МЕХАНИК И ОПТИК (Р. 1816 Г.). Известен като основател на фирмата, която носи неговото име - "Карл Цайс Йена". Произвежда главно микроскопи, а след изобретяването на фотоапарата - и фотографски обективи, с което фирмата е прочута и в наши дни.

1891 - ПОСТАВЕНИ СА ОСНОВИТЕ НА МОДЕРНАТА БЪЛГАРСКА АРМИЯ. На тази дата НС приема Закон за Въоръжените сили в Княжество България - един от най-важните за младата държава. Въоръжените сили се делят на действаща армия, резервна армия и народно опълчение.

1910 - СЪЗДАДЕНА Е НЕОНОВАТА ЛАМПА. Жорж Клод демонстрира творението си на изложение в Париж. Това е газоразрядна лампа с ниско налягане, в която светенето се дължи на тлеещ електрически разряд в неон, аргон или живачни пари. Изобретението на французина се използва за осветление и създаване на светещи реклами. Клод патентова неоновата реклама на 9 ноември 1911 г. Оттогава неонът става най-популярният източник на светлина в рекламата заради богатата цветова гама и удивителния блясък. Възможни са над 150 цвята. Почти всеки цвят, различен от червеното, се създава чрез използване на аргон, живак и фосфор.

1959 - ПУСНАТ Е НА ВОДА ПЪРВИЯТ В СВЕТА АТОМЕН ЛЕДОРАЗБИВАЧ. "Ленин" е построен в корабостроителницата в Ленинград. Той е първият от серията от девет ледоразбивача, построени за плаване в Арктика. "Ленин" е първият надводен атомен плавателен съд, до това време САЩ с "Наутилус" и СССР с "Ленински комсомол" изпробват тази технология при подводниците. Корабът е изведен от експлоатация през 1989 г. и днес функционира като музей в Мурманск.

1967 - ИЗВЪРШЕНА Е ПЪРВАТА ТРАНСПЛАНТАЦИЯ НА СЪРЦЕ. Операцията прави южноафриканският хирург Кристиан Барнард (на снимката) в операционна зала на клиниката "Гроте Шур" (Кейптаун). Първият пациент с трансплантирано сърце е 53-годишният Луис Уашкански. Той умира 18 дни по-късно от двустранна бронхопневмония.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
3 ДЕКЕМВРИ 2016
ДУМА

Една нощ в леглото на Рада Госпожина

На "среща" в Сопот с любими Вазови герои

Девическият манастир "Въведение Богородично" в Сопот

Рада Госпожина - илюстрация от Антон Митов към "Под игото"

Старата лозница

Петра ТАШЕВА

Завърших българска филология и по разпределение започнах работа като уредничка на къщата-музей "Иван Вазов" в Сопот. Големият Поповски род на баща ми беше пуснал корени и там, та роднини обещаха да ме приютят, докато се устроя на квартира.

През август, някъде в края на 60-те години на миналия век, пристигам аз с малко багаж в романтичния градец, обвеян с история, литература и най-впечатляващото - с красивата гледка на Балкана. В музея ме посрещат гостоприемно и най-окуражителните думи ми казва жената, която се грижи за чистотата на къщата и на двора:

- Не се плаши, Петричке! При нас ще ти е добре! Тук сме шарени, но интересни и добри хора. Пък водата и въздухът ни нямат насищане! Нали виждаш колко е красиво навсякъде!

И през цялото време, докато бях в Сопот, тази мила жена се грижеше за мен като майчица - носеше ми нещо вкусно за ядене, радваше ме с цветя, орехи и плодове от градината си.

Но сега - за първото пренощуване на новото място! Понеже се смрачаваше, колегата реши да ме заведе в Метоха - да спя тази вечер в стаята на Рада Госпожина(!), която беше също в музейния комплекс. Ако знаете само какви чувства ме обхванаха...

Докато бях в къщата на народния поет Иван Вазов, докато седях на миндерчето в двора, сякаш отново четях романа "Под игото": виждах многобройната челяд на хаджи Марко, чувах как "гълчеше" юнаците си. Припомнях си страници от историята на Сопот, препрочитах си бележките, които си бях направила за миналото на града...

От детството ми бях силно привлечена от красотата и историята на подбалканските градчета Пирдоп, Златица, Копривщица, Клисура, Панагюрище, Сопот, Карлово, Калофер, Казанлък... Обичах ги, четях всичко за тях и ето, че съдбата ми се усмихна и сега имах възможност да работя тук.

Скривалището на Левски

Сопот е едно от красивите селища на Подбалкана. Разположени в тясната долина между Стара планина и Средна гора, като перли в наниз, малките градчета блестят с неповторими природни хубости, крият вълнуваща атмосфера и български дух. Те ни разказват за големи наши творци, родени тук, за видни просветители, пламенни революционери, за изкусни тукашни майстори.

Сопот е старо средновековно селище с име Копсис. Било е столица на владенията на трима братя: Смилец, Войсил и Радослав. Името Сопот, според Константин Иречек, идва от старославянски и означава "воден улей". И сега в Сопот от чучурите на 27 постоянно течащи чешми струи бистра и вкусна планинска вода, стичаща се от южните склонове на Троянския Балкан. Пеят сопотските чешми денонощно, а водите им се изливат в бистри и приказливи поточета, които се вият из дворовете на къщите, ромолят и разнасят свежест и прохлада.

Нашествието на османците през XIV век се отразило зле на града, който претърпял многократни набези на кърджалийски орди. Разсипван и опожаряван на три пъти - през годините 1497, 1800 и 1807, Сопот бил сриван, опустошаван. Много от жителите му погинали от турски ятагани, други измрели от глад и болести, а трети били прокудени и се изселили из Влашко - в Брашов, Галац и Букурещ.

После градът за десетилетия отново се замогнал и се издигнал икономически. Развили се над 30 занаята, като басмаджийство (производство на кърпи за глава), астарджийство (платинарство), гайтанджийство, стъкларство, ножарство... Заради тази домашна индустрия той бил наричан Кючюк (малък) Манчестър, и още Герджик (хубав) Сопот - заради красотата му.

Изнасяли сопотските майстори аби, гайтани, вълнени чорапи чак до Босна и Херцеговина, замогнали се и това позволило на Сопотската община да създаде през 1836 г. третото в страната новобългарско училище.

Вървим по калдъръмените улици, изкачваме се нагоре към Метоха. Отпиваме по глътка вода от близката чешма, а пред нас е черквата "Св. св. апостоли Петър и Павел". Строена през 1845-1846 г., тя е една от най-големите наши възрожденски черкви - шедьовър на Брациговската строителна школа.

Гледам я, а пред мене е картината от романа "Под игото" - виждам Колчо Слепеца как се провира сред множеството, чувам гласовете на Вазовите герои.

Вдясно от черквата е Радиното училище - Девическото училище, създадено през 1850 г., а в 1874 г. прераснало в четирикласно. Можем ли да забравим "Изпитът" от Вазовия роман? Ето я смутената Рада, изплашените ученички, наглият Стефчов, благородният Бойчо Огнянов, хлевоустата Гинка... Не, в Сопот не можеш да останеш самотен - съпровождат те навсякъде образи и картини незабравими!

На около 150 метра от центъра на града е Метохът - Девическият манастир. Основан е в 1665 г. от монахинята Сусана. Бил е застроен около параклис от XV век, до някогашния Хилендарски метох, в който е идвал Паисий Хилендарски, донесъл е своята "История славяноболгарская", преписвана многократно, от която са известни преписите от 1828 и 1845 г. като "Сопотски преправки на Отец Паисиевата история".

Манастирската чешма

Хилендарският метох е изгорен от кърджалиите през 1794 г., но названието МЕТОХ останало - пренесло се върху Девическия манастир.

Навеждаме глави, за да влезем в този храм на българщината, пък и портата е ниска и ни принуждава да се сведем. Слизаме по няколко стъпала в тихия двор, покрит с каменни плочи. И тук всичко е история и литература. През 1877 г. турците опожаряват това свято място, но оцелява черквата "Св. Въведение Богородично", чешмата, част от килиите. Запазва се и скривалището на Левски, което е в килията на неговата укривателка - игуменката Христина - жестоко убита.

Съхранена е и старата манастирска лозница. Тя е на повече от 400 години и е смятана за една от най-старите асми в България. Стъблото й е кухо, но продължава да ражда сладко десертно грозде. Всяка година я подрязват, но не я пръскат. Сортът й е стар, тракийски, от който са правели и вино.

Посреща ни монахинята, която тук е нещо като "гид". Значи с нея ще изпълняваме сродни дейности! И изненада! Тя ми се оказва родственица. Нарича моята баба Петра "кака"!

Настанявам се в моминската стая на Рада Госпожина. Отварям бялото легло, полагам си нощницата на възглавницата и - ужас! Светкавица раздира небето! Започват гръмотевици - оглушителни! Тропоти с едри капки силен летен дъжд!

Страх сковава душата ми, която допреди малко бе населена с любими герои! Тичам долу в къщата, където е настанено свещеническо семейството - гости на манастира. Но в това време скръцва манастирската порта - идват моите роднини и ме отвеждат у дома си. Така и не можах да стана Рада Госпожина...

Илон Мъск

фантазьор, мечтател или пророк

ВДЪХНОВЯВАЩАТА ИСТОРИЯ НА ПРЕДПРИЕМАЧА-МИЛИАРДЕР, КОЙТО СЕ ОСМЕЛЯВА ДА ПРИБЛИЖИ БЪДЕЩЕТО ДО ЧОВЕЧЕСТВОТО... И УСПЯВА

Идеята за безусловен базов доход все повече започва да излиза от сферата на илюзиите. Проведените в редица страни пилотни проекти доказват, че ако получава от държавата определена минимална сума всеки месец, човек ще има възможността и сигурността да развие потенциала си. Няма да предпочете да лентяйства, както твърдят критиците на идеята. Икономисти дори я подкрепят, а ДУМА неведнъж е публикувала материали по темата.

Основна причина за необходимостта от въвеждането на безусловен доход е динамичното развитие на технологиите. Автоматизацията на работния процес води до съкращаване на много човешка сила. След време роботите ще изместят хората в доста сфери на труда, дори и в такива, за които преди сме смятали, че е немислимо. Ето например някои медийни компании вече използват изкуствен интелект за създаване на новинарско съдържание. Един изключително успешен технологичен предприемач, Илон Мъск, е на мнение, че в бъдеще ще е необходимо въвеждането на безусловен базов доход.

- Хората ще имат време да правят други неща, по-сложни неща, по-интересни неща - коментира той преди време пред американска телевизия. - Със сигурност ще имат повече свободно време. И тогава ще трябва да измислим как да се интегрираме със света и с бъдещето с обширен изкуствен интелект, обяснява Мъск и изтъква: "Има доста голяма вероятност да стигнем до универсален базов доход или нещо подобно."

Не за тази идея, която набира световна популярност, става дума обаче. А за един човек, който не се страхува да мечтае, и то в едри мащаби, за един работохолик, който се опитва не само да подобри живота тук, на Земята, но поглежда и извън нейните предели - към Червената планета. Илон Мъск е милиардерът мечтател, който строи ракети, прави електромобили, разработва свръхзвуков влак, лови енергия от слънцето и планира да създаде човешка цивилизация на Марс, при това съвсем реално бъдеще - през 2025 година.

- Иска ми се да умра с мисълта, че пред човечеството има светло бъдеще. Ако можем да си осигурим чиста енергия и да станем междупланетарна раса с устойчива цивилизация на друга планета, за да се справим с най-лошия сценарий, в който човешкото съзнание е заличено, тогава мисля, че ще бъде много хубаво - споделя стремленията си Мъск.

Една успешна идея е достатъчна. Това е заглавието на сборника на Рандъл Лейн под редакцията на сп. "Форбс", който събира в себе си 16 истории на безпрецедентен успех в света на технологичните иновации. Една от тях е на Мъск - основателя на първата компания за частни космически полети SpaceX и производител на луксозни електромобили Tesla Motors. А Мъск има повече от една успешна идея. Дали и най-амбициозната му - да колонизира Марс, ще се сбъдне?

От Претория до Силициевата долина

45-годишният Илон Рийв Мъск е роден в Претория, Република Южна Африка. Майка му, известен модел, е от канадско-английски произход. Баща му е британец, роден в Южна Африка, машинен инженер.

От най-ранна детска възраст Мъск постоянно бил с книга в ръцете си.

- Не беше нещо необичайно за него да чете десет часа на ден. През уикенда се случваше да прочете по две книги на ден", разказва брат му Кимбъл в биографията на Мъск - "Илон Мъск. Paypal, Tesla, SpaceX и походът към невероятното бъдеще", с автор Ашли Ван. Когато изчезнел от погледите на родителите си, те знаели къде да го открият - в близката книжарница, вперен в поредната книга, привлякла интереса му.

Израснал в инженерна среда, Илон Мъск обичал да прави модели на ракети, ходил до аграрни аптеки в Южна Африка, откъдето си набавял нужните съставки за ракетно гориво, смесвал ги и ги поставял в тръба. Изучавал самостоятелно компютърно програмиране и едва 11-годишен продал първия си софтуер - игра, наречена Blastar, за 500 долара. Мъск завършил физика и икономика.

На 17 години се преместил в Канада. Четири години по-късно вече бил в Университета в Пенсилвания. През 1995 г. отишъл в Калифорния, където в Станфорд трябвало да започне докторантура по приложна лингвистика, но издържал само два дни, тъй като предприемаческите му амбиции не му давали мира.

През същата година Илон Мъск създал компанията Zip2Corporation, която се занимава със софтуер за медийния пазар. През 1999 г. я продал за 307 млн. долара. През 1997 г. станал един от основателите на PayPal - компания за онлайн разплащания. Мъск бил акционерът с най-голям дял в нея, преди eBay да я купи за 1,5 млрд. долара. Две години по-късно станал съосновател на x.com - компания за онлайн финансови услуги и разплащания чрез електронна поща. Година по-късно компанията се сляла с друга, под името PayPal. През 2002 г. е закупена от eBay за 1,5 млрд. долара в акции, от които Мъск получил 165 млн. долара.

В живота на предприемача не липсват и трудните моменти, когато няма пари, за да купи коледни подаръци за близките си. Днес инвестира цялото си богатство в иновации от друго поколение. Не липсват и провалите, и спасяванията в последната минута.

Милиардерът обича високите обороти на работа, работи по 100 часа на седмица. Немислимо е да си представи, че ще лежи на някоя пейка, финансово обезпечен от проектите си.

- Ще полудея, трябва да вземам наистина сериозни медикаменти, казва Мъск.

Любимата му книга "Пътеводител на галактическия стопаджия" го е научила, че най-трудното е да измислиш въпроса, който трябва да зададеш, но щом го направиш, останалото е наистина лесно.

Безпилотните коли

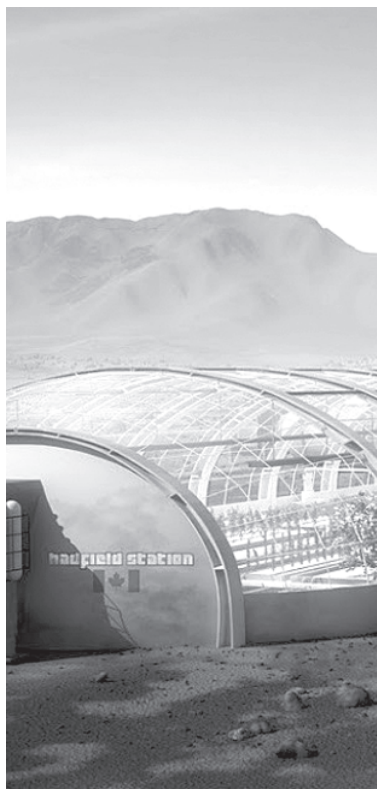
През 2004 г. Илон Мъск инвестира в компанията за електромобили Tesla Motors, чийто главен изпълнителен директор е до днес.

Неотдавна от компанията заявиха, че правят сериозна крачка към пазара на напълно безпилотни коли. До края на 2017 г. всеки автомобил Tesla ще има ниво на автономия 5, което е най-високото ниво и означава нула взаимодействие от страна на водача, съобщи Илон Мъск. Настоящото поколение автопилот на Tesla е само подобрен круиз контрол, който просто може да задържи колата на пътя и да избягва автомобили отпред.

До края на следващата година ще бъде осъществено и автономно пътуване през цялата територия на САЩ. Мъск уточни, че в бъдеще Tesla автомобилът ще може да ви вземе от дома ви в Лос Анджелис и да ви остави на "Таймс скуеър" в Ню Йорк, а после да открие сам място за паркиране, където да изчака да го повикате. Както и сега, автопилотът се заплаща като екстра,

До края на 2017 г. всеки автомобил Tesla ще има най-високото ниво на автономия - 5

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Заедно с ЮНЕСКО България върви към бъдещето

Млади доброволци и бъдещи хора на науката проучват българското национално богатство в проекта „Приятели на българските съкровища 2016-2020 г.”

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

Момчил НЕКОВ, член на Европейския парламент

Проектът предвижда в рамките на пет години да бъдат проучени българските общини

България ще бъде първа в света! А този път и за нещо хубаво! За мен беше удоволствие и чест, че през пролетта на тази година получих покана да бъда патрон и благодетел на проекта на Национален научен експедиционен клуб ЮНЕСКО (ННЕК-ЮНЕСКО). Инициативата се казва “Приятели на българските съкровища 2016-2020 г.” и има за цел да събере, систематизира, класифицира и представи в специална интернет платформа българското културно-историческо и природно наследство.

Не се поколебах нито за миг да приема патронажа на този проект. Като българин и родолюбец съм поласкан от поканата на ННЕК-ЮНЕСКО. Това партньорство ще помогне на страната ни да стане световен първенец в начинанието за цифровизиране на културно-историческото наследство, от което ще спечелим най-много ние, българите. Светът на XXI век се дигитализира - все повече услуги стават достъпни от екрана на компютъра, таблета и телефона. Ако нашето културно наследство бъде достъпно от тях, то всеки ще може да оцени богатството, което историята и най-вече народът ни са съхранили през вековете. Проектът ще ни даде още поводи за самочувствие, защото ще можем да показваме от всяко кътче на света тези български съкровища.

Инициативата има и нещо друго отличително, с което като социалисти можем да се гордеем. “Приятели на българските съкровища 2016-2020 г.” ще бъде реализиран основно чрез млади изследователи, които желаят да се занимават професионално с наука в различни области като история, археология, културология, етнология, изкуствоведство, музика, екология, биология и др. Той предвижда участието на над 1200 младежи в доброволните проучвателни мисии на организацията. Според мен доброволчеството е ярък аспект на този проект, тъй като играе важна роля в различни сектори като образование, младежки дейности, култура, спорт, околна среда, здравеопазване, социални грижи, хуманитарна помощ, политика на развитието, равни възможности. В същото време доброволческите дейности водят до придобиване на обогатяващ опит, създават условия за развитие на социални умения и компетентности.

Над 1200 младежи се предвижда да участват в доброволните проучвателни мисии

Доброволческият труд в Европа се радва на особено внимание от европейските институции, като 2011 г. бе обявена за Европейска година на доброволчеството. Това става така след години на усилия и труд на моите предшественици в Европейския парламент, особено сред Групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент. Европейската статистика показва, че в ЕС 100 милиона души се включват в доброволчески каузи и така създават около 3% от БВП на европейската икономика. Това е потенциал, за който и ние можем да намерим приложение. Наскоро председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер обяви създаването на Европейски корпус за солидарност, който ще позволи на младите хора в ЕС доброволно да оказват помощ при кризисни ситуации. Ние като социалисти заставаме твърдо зад идеята, защото вярваме, че солидарността, за съжаление, вече стана само бутикова ценност и красива дума в речите на политиците. Вярваме, че доброволчеството може да ни помогне да отговаряме заедно на трудностите и предизвикателствата, но също така и да работим заедно по съхранението на общото ни историческо и културно наследство.

Като член на Младежкото обединение на БСП имам силното желание и младите хора от него да вземат участие в проекта на ННЕК-ЮНЕСКО. Това вече беше факт по време на първите две научни експедиции - в Тутракан, област Силистра, и в Дряново, област Габрово. Тогава млади социалисти взеха участие като доброволци в направленията История, Археология и Етнология. Наистина се радвам, че интересът от страна на младите хора към проекта “Приятели на българските съкровища 2016-2020 г.” е сериозен. Това се основава на тяхното желание да участват в популяризирането на българското наследство. Младият глас, младият избирател, младият доброволец... младият дух. Те всички имат потенциал и енергия, която може да бъде насочена към национални каузи и за мен е гордост, че срещам подкрепа и единомислие сред нашите редици.

Тази седмица, след успеха на инициативата в областите Силистра и Габрово, екипът проведе експедиции в общините Добрич и Каварна. Под ръководството на Милена Милошева, магистър по история от СУ, екипът от студенти - историци и хуманитаристи, започна дигитализацията на етнографски комплекс “Стария Добрич”, запазил духа на възрожденската епоха, занаятите и часовниковата кула. Екипът се спря също така на военното гробище-музей, където почиват над 7000 войници от седем националности. Няма да бъдат пропуснати и Арменската църква, православните храмове в града, Къщата-музей и Дом-паметника на Йордан Йовков, където е събран целият творчески и жизнен път на големия български писател. Археологически резерват Калиакра пък беше основният обект, върху който се работи тази седмица в едноименната община.

В рамките на проекта младежите участват като доброволци в теренните експедиции, чрез които се събира и систематизира информация за културно-историческото и природно наследство на страната. Информацията се отнася за културно-историческите забележителности, народните традиции и природните феномени на дадена община. Особено внимание се отделя на обектите, вписани в Световната листа на културното и природно наследство на ЮНЕСКО. Акцентира се и върху местни самодейни културни състави, изложби, театрални трупи и постановки, фолклорни изяви и тържества, обичаи и обредни практики. В тази връзка една “пенлива и леко горчива” новина тази седмица застигна новинарските агенции. Белгия, със своите около 1500 разновидности на бира, успя да защити този продукт като нематериално културно наследство на човечеството. И браво на Белгия! Но мисля, че и ние го можем. По време на кампанията ми “Да защитим българския вкус” бяха идентифицирани близо 30 български продукта, които имат потенциала за защита по европейските схеми за качество. Това са родни, качествени храни, с които можем и трябва да се гордеем. Все още не съм срещнал българин, който новите неща, които научават, и приятелствата, които създават, младежите имат и още две предимства - опит в доброволчески мисии и документ, удостоверяващ практика по специалността им.

Проектът предвижда в рамките на пет години да бъдат проучени българските общини. През 2016 г. “Приятели на българските съкровища” обхваща 4 общини, като сега предстои административното звено да обработи и представи събраната информация в сайта на програмата. През 2017 г. се очаква да бъдат проучени още 60 общини; през 2018 г. - 70, през 2019 г. също 70 и през 2020 г. - 58. Броят на общините за година е ориентировъчен, предвид динамиката на подобна теренна работа и съобразяването с всички партньори. Информацията ще бъде представена в специално създаден сайт, който стартира на български и английски език, с вградени плейъри за видео материали, търсачка и общ форум. Крайният резултат ще бъде дигитализация на културните и природни обекти на българските общини. Необходимо е да се акцентира, че по този начин ще бъде подпомогнат местният и регионален туризъм и съответно създаването на работни места.

Една от основните цели на проекта на ННЕК-ЮНЕСКО “Приятели на българските съкровища 2016-2020 г.”, на който имам чест да бъда патрон, е чрез проучването на българското национално богатство от страна на млади доброволци и бъдещи хора на науката, да се съхрани устойчива национална гордост, да се запази родовата памет за бъдещите поколения и да се формира силно гражданско чувство към историята и културата на нашата родина. Ето така, с помощта на ЮНЕСКО, България може и ще върви напред.

ДУМА
СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016
Неделник

Инфарктът идва по различен начин при двата пола

Сърцето на жената се адаптира по-добре към влиянията на околната среда и по-лесно понася стреса

От хората, които умират поради инфаркт, 53% са жени и 43% мъже, съобщава в. "Росиийская газета". В статията се уточнява, че според статистиката в много страни заболяването е по-смъртоносно за нежния пол. ДУМА направи свое малко проучване в статистиката на Националния център за обществено здраве и анализи. Числата показват, че от общо 8128 хоспитализирани с остър инфаркт на миокарда за деветте месеца на т.г., 5373 са мъже. От всичките хоспитализирани са починали 352 мъже и 337 жени. Прави впечатление, че в първото тримесечие, т.е. в зимните месеци, броят на заболелите е най-висок.

Факт е обаче, че инфарктът при мъжете и при жените идва по различен начин. Причината за това е, че при жените пристъпът възниква най-често след запушване на коронарните съдове, а при мъжете след запушване на основните артерии, пише "Росиийская газета".

Освен това женското сърце е по-различно от мъжкото - помалко е и се съкращава по-често, а и съдържа повече мастна тъкан. Сърцето на жената се адаптира по-добре към влиянията на околната среда и полесно понася стреса. Ето защо във възрастта под 50 г. организмът успява да компенсира много добре натоварванията на сърцето. Тази теория може да бъде подкрепена и от данните на НЦОЗА, според които за 9-те месеца на т.г. жените под 35 г., получили остър инфаркт на миокарда са 11, а мъжете в тази възрастова група са 53.

Половият хормон естроген, образуван в организма на жената, допринася за повишаване на нивото на "добрия" холестерол, като по този начин се защитават коронарните съдове, пише "Росиийская газета". След менопаузата жените губят това предимство. Смъртността от първи инфаркт при жените е 40%. При това пристъпът се разпознава потрудно, защото симптомите са различни. Инфарктът при мъжете обикновено е придружен от остра болка в гърдите, излъчваща се към ръката, челюстта и шията.

При жените по-рядко има болка

Гадене, повръщане или болка в горната част на корема може да са единствените признаци на инфаркта. Необяснимата умора, тревожността и стресът, внезапното изпотяване също предхождат инфаркта при жените. От инфаркт са заплашени и жените, чиято матка е отстранена, казва графиня Ангелика фон Вофскийл. Водещият руски сърдечен хирург Лео Бокерия смята, че рискът от инфаркт при жените може да бъде значително намален. Решението се крие в осъзнаването на стресовите фактори и тяхното елиминиране. "Ако преди менопаузата жената не е забелязвала някои стресови ситуации, след хормоналните промени в организма те се превръщат в сериозен проблем. Хипертонията при нежния пол се появява най-често в критическата възраст", казва д-р Бокерия. Според други специалисти неправилното хранене също допринася за повишаване на риска от инфаркт. Учени от Канада установиха в проучване, че грешната диагноза при инфаркт се среща много по-често при жените. Понякога околните го бъркали с нервна криза! Това създава по-висок риск от фатален изход при тях заради неправилното тълкуване на симптомите. Основната причина за инфаркта е запушване на артерия от тромб. Негова основна съставна част е холестеролът. Съсирекът се образува най-вече заради прекомерната консумация на мазни храни години наред в комбинация с недостатъчен прием на зеленчуци, плодове и пълнозърнести продукти.

Болките в колената и гърба при младите са заради смартфоните

Лошата поза, в която много млади хора прекарват много часове всеки ден, приведени над екрана на лаптопа, компютъра или смартфона, е причина да страдат от старчески болести още преди да навършат 45 г. Това става ясно от мащабен анализ на частен здравен застраховател Bupa, цитиран от в. "Дейли мейл". От компанията анализирали данните на повече от 60 000 медицински процедури. Оказало се, че младите хора под 45 г. страдат от разширени вени, проблеми с колената, болки в гърба и хемороиди много по-често, отколкото преди години.

Артроскопията на коляното е една от най-често срещаните процедури сред британците между 36 и 45 г. На тази възраст често им се налагало да успокояват болките в гърба с епидурални инжекции. Със старчески заболявания се борят дори и хора на 16-25 г. В тази възрастова група артроскопията на коляното също е сред петте най-популярни процедури. Много млади хора на 16-25 г. и на 36-45 г. често са лекувани от хемороиди и разширени вени. Тези заболявания също се свързват с проблеми на кръвообращението поради заседнал начин на живот.

Предишни проучвания показваха, че навикът постоянно да се гледа екрана на смартфона може да загрози човешкото лице. Вероятността от ранна възраст да се сдобие с двойна брадичка и бръчки по шията е много голяма.

Препоръките на педиатри от САЩ са за създаване на "план за използването на медиите". Възрастните трябва да въведат строги правила, които ограничават времето на децата пред телевизора, компютъра, смартфоните и други устройства до един или два часа на ден. В детските стаи не е препоръчително да има телевизор и интернет.

И храни могат да предизвикат главоболие

Според учените почти 20% от храните могат да предизвикат силно главоболие. Те класифицират 6 вида вещества, които се съдържат в храната и могат да доведат до главоболие.

✓ Тирамин. Тази аминокиселина се среща в хранителни продукти като шоколад, орехи и някои видове кашкавал.

✓ Хистамин. Това вещество повишава имунните сили на организма, но употребата му в големи количества може да доведе да силна мигрена. Много хистамин се съдържа в бирата и червеното вино.

✓ Нитрати. За вредата от нитратите се говори много. В големи количества нитратите могат да се срещнат в продуктите за бързо хранене като кренвирши, шунка и други местни продукти, които са обработени по различен начин.

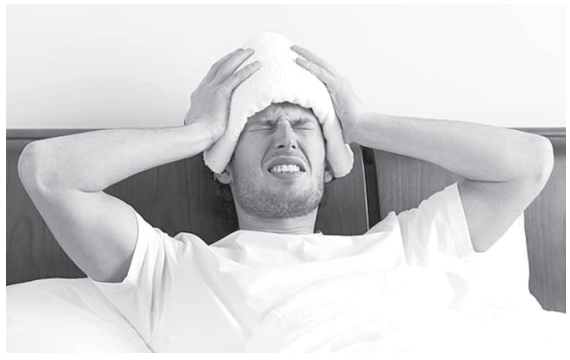
✓ Кофеин. В умерени количества това вещество стимулира работата на мозъка, но прекомерната му употреба предизвиква главоболие. Затова не трябва да се злоупотребява с напитки като кока-кола, чай или кафе.

✓ Киселини, съдържащи се в цитрусовите плодове. Портокалите, лимоните и грейпфрутите съдържат голямо количество витамин С. Те повишават имунитета и помагат на организма да се справи с различните вирусни инфекции. Но при хората, страдащи от алергии, твърде голямото количество от тези киселини може да предизвика главоболие.

✓ Натриев глутамат. Практически цялата храна в китайските ресторанти е богата на това вещество. То се съдържа в особено големи количества в морските деликатеси. Затова и хората, несвикнали с кухня от типа на китайската, могат да получат главоболие.

Правилният хранителен режим може да ви спести много проблеми със здравето, казват диетолозите. Преди всичко никога не пропускайте закуската. Оптимално е да се яде 3-4 пъти дневно, като за предпочитане е по-голямата част от храната да приемате в часовете преди и до обяд или поне обемът на храната да се намалява от сутринта към вечерта.

За да се предотврати появата на мигрена, се препоръчва да се консумират повече салати от пресни зеленчуци и да се пият повече течности. Количеството на чая, кафето и спиртните напитки трябва да се държи в определени разумни граници, които са доста индивидуални според организма.

Безплатни прегледи за слуха на бебета и деца

Болница "Тракия" в Стара Загора организира безплатни профилактични изследвания на слуха за бебета и деца. Прегледите ще се проведат от доц. Петър Руев, началник на отделението по УНГ, и от д-р Тодор Димитров. От тях могат да се възползват родители, на чиито деца не са били извършени профилактични прегледи за увреждане на слуха при раждането им, както и деца със слухови проблеми (в този случай е добре родителите да носят всички предишни изследвания). Изследванията ще се проведат на 12 декември (понеделник) от 10 до 15 ч. в МЦ "Трета поликлиника" след предварително записване на телефон 0882 280 120 всеки работен ден от 8.30 до 14.30 ч. Освен изследванията болница "Тракия" организира и поредното "Училище за пациенти". Този път то ще бъде посветено на проблемите на слуха сред децата и възрастните, както и на възможностите им за лечение и рехабилитация. Лекциите ще се състоят на 13 декември 2016 г. (вторник) от 18.30 ч. в болница "Тракия парк". Входът е свободен.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

Ужас

Надежда КИРЧЕВА

Седя мрачен и унил до прозореца и гледам току-що обесеният на уличния стълб футболен рефер Башколев. Преди месец се проведе поредният референдум. След мач между „Левски” и ЦСКА група възмутени граждани инициира всенародно допитване: „Трябва ли да се обесва незабавно всеки футболен съдия, отсвирил дузпа, която стадионът не одобрява?” Отговорът на 86% от имащите право на глас данъкоплатци беше: „Трябва!” И ето, увисна клетият Башколев точно срещу прозореца ми.

Но да започна отначало!

Всичко стана през 2016-та, когато по искане на народния любимец Слави Народното събрание реши да го удари яко на референдуми. Първият, то се знае, беше за това трябва или не трябва да се строи АЕЦ „Белене”. Инициативата за него тръгна от граждани загрижени от прекаленото обвързване на отечеството с Русия. С цел проблемът да бъде представен по ясен и достъпен за масовия гласоподавател начин, въпросът беше формулиран така: „Да дадем ли милиарди за “Белене” или да си ги разделим на всекиго по равно?” Естествено отговорът беше: „Да си ги делнеме!” 94.76% от гласувалите погледнаха по този оригинален начин на идеята да превърнем България в енергиен център на Балканите. Не трябва да си много умен, за да се досетиш, че веднага след АЕЦ-а референдумната демокрация изпрати в небитието и „Бургас-Александруполис”, и „Южния поток”... Щото са опасни за къпещите се на Слънчев бряг, които, малко им е бетонът, дето им го наляхме, а сега и в нефтени разливи ще ги караме да се плацикат...

И заваляха референдуми! Все инициирани от будни и всеотдайни граждани!

Референдум за парламента:

Да се намали бройката на народното представителство до двайсет и седем души, а при война не повече от четиридесет. Да се забрани консумацията на всякакви кюфтета с изключение на такива от картофи в радиус на три километра около парламента. Да им се отнемат държавните коли, които да бъдат заменени от карти за цялата градска мрежа. На председателя на Народното събрание, президента, премиера и министрите да се отпуснат велосипеди, които те да имат право да ползват единствено при общуването с чуждестранни държавни глави...

Референдум за данъците:

Да се намаляват поетапно с тенденция за две години съвсем да изчезнат...

Референдум за фискалния резерв:

Да бъде преизчислен и да бъде раздаден на населението за Нова година във вид на една добра тринайста заплата...

Референдум за циганите:

Всичките да се изпратят на Луната, посредством НАСА, Еърбъс, БДЖ, а, ако се наложи, и през Байконур, независимо, че това би усилило зависимостта ни от Русия...

Референдуми, референдуми, референдуми...

Ето, и утре ще има референдум. Въпросът, на който трябва да отговорят трудещите се, е: ”Да бъдат ли удряни по сто тояги на голо на авторите на тъпи фейлетони?” Аз, разбира се, ще гласувам с твърдо „Не!”, но вече се досещам какво ще реши народът!

Ужас!

Йонко БОНОВ

СТРЪВ

Лапнишарана,
скочил сляпо пръв,
фатално се надяна
на булка стръв.

СПЕЦИАЛИТЕТ

Най-мазният шаран –
специалитет от нас:
шопарът на комшията
заклан
в среднощен час.

Афоризми

Виолет ВЕЛЕВ

Ако е рошава - лейди Гарга да е!

Парите не миришат, парите смърдят.

Пред всяко лъвче - лъвица, зад всяка лъжа - лъжица.

Всеки самар си търси магарето.

Ако гониш две каки из Съдебната палата, няма да хванеш ни една.

Къса пола - в дълга кола.

Диря няма, ама полицая куче влачи.

Пчелата запретва ръкави, перудата - полите.

От нета с интернет

На пияно

Йонко БОНОВ

С моя работодател сме си преди всичко добри приятелчета от детинство. Израснахме в един жилищен блок. Казваме си, каквото ни е на душичките, и си помагаме както можем. Добър човек е, ама е малко старомоден. Чешит е и понякога схваща трудничко, особено когато става дума за жени. Пречи му, разбира се, втълпеният традиционен морал, но и една тухла, която се разби в главата му някога, когато играехме на фунийки в строеж наблизо.

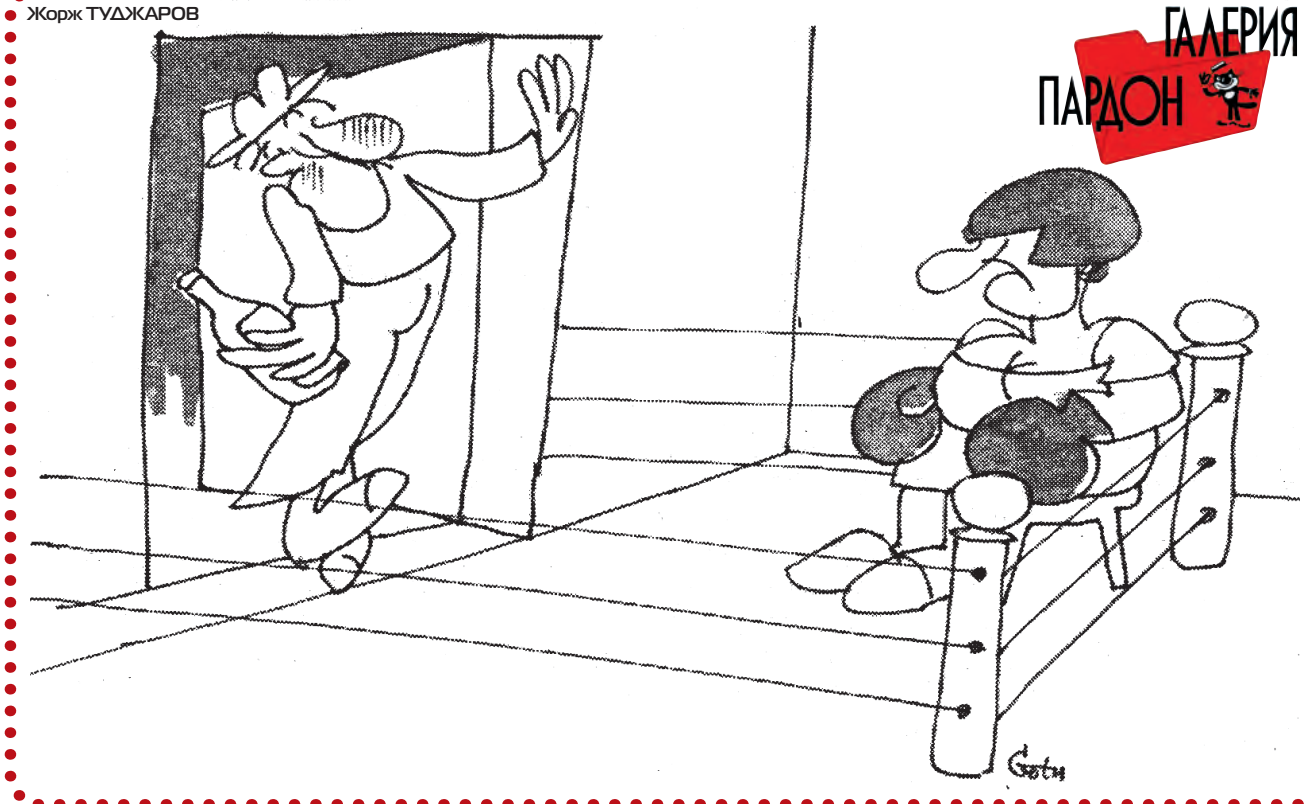
- Защо закъсня тази сутрин два часа и половина за работа? – пита ме например той, след като ми е отворил разбиращо бира в мазето си, приспособил го за работилница на какви ли не вехтории.

- Снощи правих секс на пияно – отговорих, изкривил физиономия, сякаш бях налапал цял лимон. - Сега обаче не се чувствам добре, главата ме цепи.

- Свършиха ли се леглата за вас, пияниците – запита ме без капка милост, - та сте започнали да чупите горкото пиано? А после всички се чудят защо се ширело безкултурието, защо се закривали читалища и защо не можело да се намерят свободни места в детските градини – поучаваше ме назидателно той със строгостта на училищен директор.

След такъв язвителен въпросник иди, че му разяснявай на това приятелче каква е разликата в смисъла на думите „пиано” и „пияно”.

Жорж ТУДЖАРОВ

В чудния катаджийски свят:

От вчера КАТ започна акция „Зима“. Днес на един приятел пътни полицаи са му зИмали петдесет лева...

☺

Кратко описание на учебния процес в българските училища:

- Хора, намиращи се под въздействието на валидол, се опитват да учат хора, намиращи се под въздействието на екстази.

☺

Бизнес знания за всички:

- Какво е черен петък?

- Денят, в който жена ви харчи сто лева на час!

☺

Знаете ли, че:

През зимата жените са като „Киндер сюрприз“. Събличаш, събличаш, събличаш и каквото ти се падне.

☺

Човешки права:

Хелзинкските борци за човешки права настояват водните оръдия на полицията да бъдат снабдени с нагреватели “Делимано”, а на участниците в безредиците да се раздава шампоан...

☺

След купон. Тъмнина. Женски шепот:

– Ваньо, какво става? Не е същото,; както преди. По-груб си, и по-настойчив си, даже нахален, и ръцете ти са по-големи, и устните, и...

– А и не съм Ваньо...

☺

Мутра отива на доктор. Докторът го прегледал и казал:

- Ами, лоша новина братле.

- Що бе, докторе. К’во ми е?

- Имаш глисти, приятелю.

- Лелее! А бе, докторе, к’во ще кажа на браточките. Ще ме спукат от майтап. Ще умра от срам. Измисли нещо, докторе. Да не стана за резил.

Докторът помислил малко и казал:

- Добре. Дай двеста кинта и ще ти напиша в картона, че вместо глисти имаш гърмящи змии.

☺

Пациент звъни на доктора си.

- Докторе, обаждам се да ви кажа, че пих от вашите хапчета за глава, подействаха ми, но от тях ми излязоха киселини, пих хапче за киселини, помогнаха ми, но от тях получих сърбеж. Та имате ли хапчета за сърбеж.

- Имам хапчета за сърбеж, но от тях боли глава...

☺

Момичета, разграничавайте стил от мода. Стил - това е дреха, която ви е удобна и ви отива. Мода - непонятни парцали, измислени от педерастите в Милано.

☺

Модерни времена:

Едно от чудесата на европейските ценности е това, че педерастите не могат да се размножават, но стават все повече.

☺

Нови социални идеи:

А защо няма черен петък за тока и водата, или поне някоя сметка за парното?

☺

— Жена ми ходи по цял ден из къщи както майка я е родила...

— Гола ли?!

— Не... Крещейки...

☺

- Моят син вече свири втора цигулка...

- Оооо, браво...

- Първата му я счупих в главата!

☺

Вчера позвъни някакъв непознат и помоли спешно да се срещнем в полунощ на гробищата... Ненормалник някакъв! Така и не дойде...

☺

Сладък живот:

Едно утро не ми ли почне от обяд, хич не ми го хвалете!

☺

Пробвах и аз да заживея здравословно. Опитах сутрин да тичам в парка, обаче не ми се получи. Непрекъснато ми се разлива кафето, щях на два пъти да се задавя с баничката... не е за мен тая работа!

☺

Народен капитализъм:

Защо ли в България на новината: “Купих си нова кола”, винаги следва въпросът:

- На колко години е?

☺

Звъни телефон.

– Ало, долари имате ли?

– Имаме.

– На каква цена са?

– По шест стотинки.

– Кво? Ъъъъъ... Банката ли е?

– Не, тук сме копирни услуги...

☺

- Ти си гнида, паразит нещастен!

- Как смеете да ми говорите така! Предизвиквам ви на дуел! Избирайте оръжие!

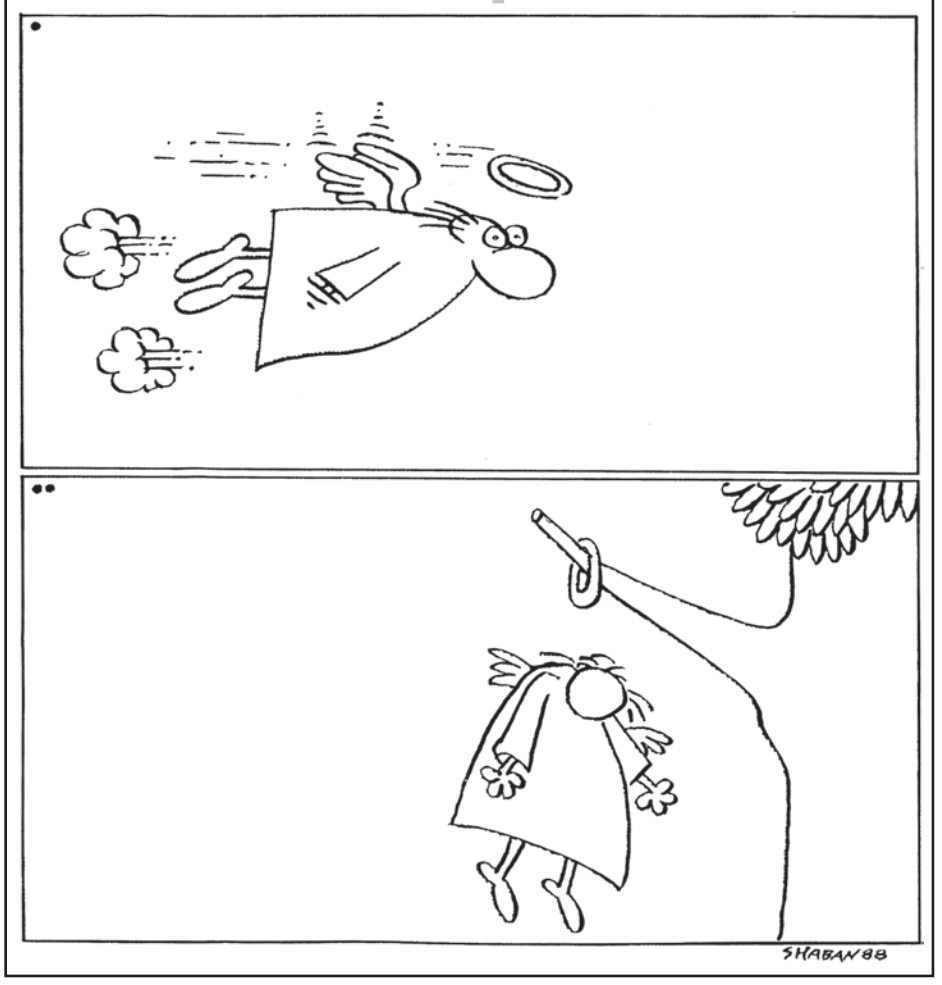
- Флакон „Райд“!

☺

Драма:

ЕВРОКЛАСИЦИ

АЛЕКСАНДЪР ШАБАНОВ -РУСИЯ

- Всеки път ми се искаше да ти звънна да те чуя как си, но все ме спираше онзи глас!

Тя:

- Кой глас?

- “Сумата по вашата сметка не е достатъчна за този разговор!”

☺

Жена на шофьорски курс:

- Скъсана сте, госпожице!

- Но аз дори не съм запалила колата?

- Седнахте на задната седалка.

☺

Полов живот:

Ако жените са физически по-силни от мъжете, изнасилванията ще бъдат много повече.

☺

Спомен:

Още на първата среща тя ме порази с нейния остър ум и далновидност. Тя просто не дойде.

☺

В слънчев и мързелив пловдивски следобед на ларгото пред общината бавно и величаво каца летяща чиния от злато. В корпуса ѝ се отваря златна врата, изниква златна стълбичка и по нея слиза атлетичен двуметров красавец в прилепнало златно трико, под което изпъква впечатляваща надареност, на врата му виси едър златен медальон, а ръцете тежат от златни пръстени. Златният астронавт сяда в близкото бистро и поръчва кафе. От съседната маса на секундата го фиксира силиконена блондинка и кокетно пита за свободно място. 24-каратовият атлет любезно кима.

- Извинете, вие откъде сте? - подхваща русата амбиция.

- От Сириус съм! - усмихва се неустоимо златният пришълец.

- Олии... Ми там всички ли сте такива високи?

- Да, всички.

- И мускулести?

- Да, всички.

- И всички ли имате толкова злато?

- Не! - сепва се звездният гост.- Само арменците!

☺

Знаете ли, че:

Умната жена, дори да забременее от любовника си, ще роди от съпруга си...

☺

- Как са дюните по българското Черноморие?

- Добре са. Направо бетон!

☺

Срещат се две акули:

- А аз това лято плувах около Кипър, такива пълнички туристи - слой сланинка, слой месце... Много хубаво лято беше.

- А аз реших за съвсем кратко да поплувам около Слънчев бряг.

- Ти луда ли си? Че то там само пияници...

- Е, вярно е, но пък какъв черен дроб имат...

☺

Полов живот:

Днес приятелят ми каза, че между нас нямало вече “искра”... Та затова си купих електрошок... Сега го чакам да се свести и пак ще го попитам...

☺

Мъж отива в болницата за изследване. Докторът му казва:

- За да ви поставя диагноза за вашето безплодие, ще ми трябва ваша семенна течност за анализ. Вземете това специално стерилизирано бурканче. Вървете си вкъщи. Напълнете го и утре го донесете за анализ.

На следващия ден човекът носи празно бурканчето.

- Какво става? Нали ви казах да донесете семенна течност за анализ.

- Разбирате ли, докторе, нищо не можах да го направя. Много се старах. Първо с лявата ръка, после с дясната. После и с двете. След това и жена ми поиска да ми помогне. И тя опита. И с ръце, след това и с уста. Дори и със зъби. Да, да. И със зъби. Не, не и не. Накрая дори извикахме и съседката и тя да помогне. И тя опита с ръце. После опита и с уста. Много се стара и тя, но нищо не стана.

Докторът, зашеметен, попитал:

- Ама и съседката ли сте викали?

- Ами да. Какво ли не опитахме, докторе, но на това ваше идиотско бурканче така и не можахме да му отворим капачката.

☺

В чудния свят на семейните:

– Накрая комшийката май се научи да готви.

– Защо мислиш така?

– Ами третият й съпруг е още жив...

☺

- Ако бях циганин, бих те откраднал!

- Толкова ли съм хубава?

- Не, приличаш на кон!

Библейщини:

Не си пожелавай жената на ближния, защото може да стане твоя!

☺

- Вчера ходих на гледачка, платих сто лева и ми каза, че Иван ми изневерява!

- Ти луда ли си?? Аз без пари щях да ти го кажа!

☺

На опера:

- Тази жена има прекрасно сопрано.

- Мръсен перверзник, на теб само сопрана са ти в главата...

☺

Забавна народопсихология:

Група българи били открити в залива на необитаем остров благодарение на местните папагали. Всички папагали безукорно умеели да псуват на всички български наречия.

☺

Радио Ереван:

– Каква е разликата между кокошката и депутата?

– Кокошката снася яйца, а депутатът ги чеше...

☺

Автошеги:

Страшно се нервя, като видя свободно място за паркиране и се сетя, че нямам кола!

☺

Влиза мъж в аптеката и иска таблетка.

– Каква таблетка ви трябва?

– Бяла.

– Всичките са ни бели. За какво ви е?

– За да я изпия.

– А за какво ще я пиете?

– За да оздравея.

– Нямаме такава таблетка!

☺

Днес на централно кръстовище стана катастрофа между инкасо автомобил и автомобил на КАТ. Два часа не можа да се установи чии са изпадналите пари...

☺

Знаете ли, че:

Животът е като фризьор - ти му казваш какво искаш, а той си прави каквото си знае.

☺

Драма:

Влизаш в автобуса, а там само две свободни места - до госпожица и до пиян бездомник. Сядаш до госпожицата, а тя се премества до бездомника...

☺

Приказка:

Година след сватбата принцът спря да прави разлика между Пепеляшка и пепелянка.

☺

Свински грип - това е, когато лежиш у дома си с температура, а тия свине, приятелите ти... пият без теб.

☺

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016, БРОЙ 276

От редактора

Почит към Ел Комендante

Боян БОЙЧЕВ

Миналата седмица този несъвършен свят напусна един човек, на когото искрено се възхищавах. И който се опита и в известна степен успя да промени тези несъвършенства, макар и на един остров. Има нещо символично в това, не мислите ли?

Всъщност какво е за мен Фидел Кастро? На този въпрос се опитвах да си отговоря, докато вървях в мразовитата снежна утрин към кубинското посолство, за да отдам почит към Ел Комендante. Революционер, непоколебим борец за свобода. Смел, решителен и честен човек, дръзнал да се изправи срещу огромната капиталистическа империя и под носа й да строи комунизъм. Той превърна Куба от публичен дом и казино на САЩ, от почти робовладелска страна в държава, където няма гладуващи, няма неграмотни, с безплатно здравеопазване на световно ниво.

Неговото име за мен винаги ще бъде свързано с това на друг революционер, на когото се възхищавам от малък - Ернесто Че Гевара.

Революционерите са хора от особена порода. Смятам, че те са изпреварили времето си. Борят се за идеи, които много често техните съвременници не успяват да разберат. Нима преди Освобождението у нас са разбирали Ботев, Левски?

Моето уважение към делото на Фидел Кастро стана особено силно през 90-те години. Тогава гордите кубинци бяха оставени сами, принудени да търпят и ембарго, и изолация. Пред очите ми е тълпата платени лумпени, които искаха да нахлуят в кубинското посолство у нас, след което то бе оградено с метална решетка. Преди това нямаше дори ограда - само рози.

През 90-те Ел Комендante не изневери на поетия курс, докато у нас политици от всякакъв цвят и калибър ходеха да се отчитат и да бъдат съветвани в американското посолство.

И какво е днес нашата България? Казината са на всяка крачка, мутри и съмнителни бизнесмени грабят народните богатства, а момичетата мечтаят да бъдат "златотърсачки" - по-благозвучно име на най-древната професия. Страната ни е лишена от национален суверенитет, икономиката не работи, а ние сме "щастливи", че можем да купуваме продукцията на мултинационалните компании.

Аз обаче знам, че много хора повярваха в идеите на Фидел Кастро. Повярваха, че сами могат да определят пътя си на развитие. А революционерите винаги ще бъдат примерът, от който човечеството има нужда, за да върви напред и да стане по-добро място за живеене.

Затова - почит към Ел Комендante!

ГОРДОСТ

Съборът в Копривщица вписан в Регистъра на добрите практики на ЮНЕСКО

На Единадесетата сесия на Международния комитет за опазване на нематериалното културно наследство Националният събор на българското народно творчество в Копривщица бе вписан в Регистъра на добрите практики за опазване на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО.

След Бистришките баби, Нестинарството, Чипровските килими и Празникът "Сурва" в Пернишко това е петото вписване в листата на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО, подготвено като кандидатура от специалисти на ИЕФЕМ-БАН. За разлика от предишните четири кандидатури, които станаха част от Представителния списък на нематериалното културно наследство на човечеството, вписването на Събора в Копривщица е в Регистъра на добрите практики за опазване на културното наследство на ЮНЕСКО, научи ДУМА от д-р Петър Кърджилов, пиар към ИЕФЕМ-БАН.

Изключителното постижение за България е заслуга на всички участници в Копривщица, хранители на българския дух - българи от всички възрасти от училища, читалища,

клубове на самодейци, българските общини и институциите. Национален събор на българското народно творчество в Копривщица (и по-специално на поляните в местността Войводенец над града) се провеждат на всеки 5 години от 1965 г. насам и сбира автентичен фолклор - народни песни, танци и обичаи. Фестивалът е достигал до над 20 000 изпълнители от читалищата от всички фолклорни области и участие на славянски комитети от цял свят.

ТЕАТЪР

Благотворителен спектакъл в НАТФИЗ

Четиринадесетгодишната Калина, която писа писмо до президента за кампингуването, представя благотворителен спектакъл на сцената на НАТФИЗ за набиране на средства за лечение на дете.

Спектакълът "Грехове наши" е под патронажа на ректора на НАТФИЗ Проф. д-р Станислав Семерджиев. Калина Липовска, член на театралната школа при арт асоциация "Водолей", ще представи на 7 декември от 19 ч. на сцената на Учебния

драматичен театър на НАТФИЗ своя моноспектакъл "Грехове наши" с цел набиране на средства за експерименталното лечение на седемгодишния Виктор Димитров, страдащ от "Мускулна дистрофия на Дюшен".

"Грехове наши" е пиеса за малките наши грехове на нас малките хора. Сценичното изпълнение е в ръцете на Калина Липовска, Дамяна Лопарска и Грета Георгиева. Телеграфният стил на спектакъла преплита специфичния за майстора на късия разказ - "смях през сълзи", а драматургично свързаните разкази са "Смъртта на чиновника", "Драма", "Спи й се" и "Нечиста работа".

Неслучайно в началото на "Грехове наши", докато Дяволът и Ангелът са в поредния си "танц", звучи монологът на Нина Заречная от "Чайка", изпълнен от Мариус Куркински. Човекът, Богът и Дяволът - вечния конфликт; конфликт, в който всеки от нас има избор, защото във вселената остава постоянен и непроменен само Духът.

МИСИЯ

Издигат Музей на Библията във Вашингтон

Музей на Библията планират да изградят във Вашингтон, който да стане събирателно място за вярващи и невярващи, информира Афиш.бг. "Новият музей ще пресъздаде библейската история по начин, който никога досега не е съществувал. Ще има артефакти и експонати от Светите земи, множество високотехнологични функции, градина с растения, които се споменават в Библията и продукти от тази епоха", казват инициаторите. Музеят на Библията ще бъде разположен на площ от 40 000 кв.м експозиционно пространство и интерактивни площадки. По думите на организаторите на мащабния проект, за да обиколят всички раздели, на посетителите ще им трябва цяла седмица. За тези, които нямат толкова време, ще бъдат разработени съкратени маршрути и коментари на десет езика. Музеят ще има 12 интерактивни площадки, 384 монитора, 93 проектора и 83 интерактивни елемента. Очаква се откриването на сградата да стане до края на 2017 г.

ЮБИЛЕЙ

Музикалната академия празнува 95 години

Тържественият концерт по повод 95-та годишнина на Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" ще се състои на 5 декември, понеделник, от 18 ч., в залата на академията на бул. "Евлоги и Христо Георгиеви" 94.

В празничната програма ще вземе участие Академичният симфоничен оркестър под диригентството на проф. Пламен Джуров. Солисти ще бъдат студенти и докторанти, носители на престижни международни и национални награди. Ще прозвучат емблематични творби от българската и световната класика - Л. Пипков, Ал. Райчев, Г. Доницети, Ф. Шуберт, Дж. Пучини и, разбира се, на патрона на академията П. Владигеров.

Ще прозвучи и химнът на НМА "Тържествени фанфари", написан специално за НМА от академик Васил Казанджиев.

В навечерието на своята 95-годишнина в НМА се случиха няколко много важни събития: за пореден път Националната музикална академия е на първо място в професионалното направление "Музикално и танцово изкуство" в шестото издание на Рейтинговата система на висшите училища в България; НМА закупи концертен роял "Стейнуей" от най-висок клас, научи ДУМА от академията.

Белетристика

Морско синьо

Разказ от Пенка ЧЕРНЕВА

Нещо липсва в картинката. Долу, напред и в безкрая е морето. Морето: то е голямо. Така едно дете беше направило най-краткото и най-точно съчинение по темата. В дясната далечина ивица бряг се опитва да прегърне необятното и вечер фарът издава пулсиращата болка, че това е невъзможно. Вляво над скупчените покриви не следва директно синьото на небето, първо е белият мел – мечта на художника – и върху него по холивудски градът е изписал името си. Не му стигнали пари и фантазия, та буквите се притискат една в друга и не са достатъчно едри. Но важен е поривът. И строителният порив, както е известно, не знае предел – хотелът на ръка разстояние, който преди две години се градеше, сега се руши. За да се строи отново, по-висок. Като го натаманят, догодина от терасата няма да се вижда примерно ей тоя танц на малките платноходки.

Но тази липса сигурно ще се усеща идното лято. А сега нещо друго не достига. Но какво?

Не, не е громоленето откъм пристанището. Големият громол беше преди години, когато някой натовари и изпрати сума ти кораби, а после писна, че е зейнала зърнена криза. С парите за холивудския надпис да бяха боядисали силозите, гледката щеше да е и по-цветна, и по-ефектна. Съзерцавани от терасата, бетоновите грамади наподобяват кули-близнаци. Ако в тоя момент щракне фотоапарат, на снимката ще изглежда, че редичката на малките платноходки се е засилила тъкмо към тях и всеки момент ще им направи таран. А те се клатушкат като новоизлюпени патета. Бели патета с кафява квачка. Моторницата ги води, те я следват и танцуват по свирката й. Тя прави фигури във водата и те повтарят фигурите, и това фигурно плаване е радост за окото. Едно от патетата а-ха да се катурне или да се отцепи, развали линията и моторницата пори към него да го сгълчи.

- Калояне-е-е! Къде си се запилял, нещастнико глупав? - чува се властният глас на педагожката.

Явно и Калоян го чака дневната порция кавга. Обитателите на голямата тераса дълго време си мислят, че Калоян - как може такова нещо! - ядосва баба си безпричинно. И даже лекарката прави опит да му въздейства психологически.

А то нямало нищо без причина. Разбират го постепенно и поединично. Педагожката ги причаква на всеки ъгъл и във всеки удобен момент. Думите се леят от устата й като талази от отприщен бент. На каквато и тема да заговори някой, тя е готова със случай, спомен, пример – непременно с нейно участие. Когото и да споменат в разговор, веднага следва: о, той е мой близък, веднъж ми се обажда и аз му казвам така и така...

Мъжът й обаче не се обажда от два дена.

Лекарката вече е получила от нея напътствия с какво да лекува и как да диагностицира и леко почва да се еманципира. Възрастната двойка бива посрещана и изпращана на прага на общата кухня с рецепти, със съвети за качествата на храната и начините за поглъщането и освобождаването й. И на свой ред започва по-често от обикновено да навестява ресторантчето на Ахмед. Ахмед е млад и отракан, като свърши учебната година в съседната държава, се връща да ресторантства в родния град. Той харесва възрастната двойка заради достолепието и мекото й излъчване. Те харесват Ахмед, защото в негово лице виждат как родният им син разнася чинии в една друга държава. Той им смига кога цацата е пресолена. Те му оставят винаги по 50 стотинки бакшиш.

И само вглъбеният писател устоява на учителската словесна лавина. Почти не я забелязва. Ако обаче съзре зрънце в плявата, което да му свърши работа в някое писание, задава конкретен въпрос и веднага след като получи необходимото, се изолира в своя свят. Съпетовниците не могат да установят как и кога се храни, ходи ли на плаж и къде ходи.

- Какво си се развикал бе, бабет столетен! Някой буламач ли ще ме караш да ям?

Когато за трети пореден ден никой в София не вдига телефона, педагожката трескаво се облича, грабва чантата, тросва се на Калоян да яде каквото намери в хладилника и взема автобуса за вкъщи. Лекарката пресмята кога би следвало тя да е вече у дома и загрижено набира номера.

- Ало... О, здравей, мила! Всичко е наред, поточно вече е наред, той не е бил добре и е ходил в болницата, затова... но вече...

- Кой е бил в болница? - чува се мъжки глас.

- Нищо, нищо, говорим си с една приятелка.

Лекарката професионално затваря изплезилата й се тайна и успокоява разтревожените обитатели на терасата.

- Ей, хора, елате да видите какво има в нашата градина! - вика възбудено Калоян.

В градината до портата лежи гларус. Ранен.

И тогава хората от терасата се сещат какво липсва в гледката им. Гларусите. Гларусите от отсрещния калкан. Те се нареждаха мълчаливо по крайчеца на покрива над отрязаната калканна стена. Стояха така с часове като мислители, може да си разменяха по някоя птича мисъл, а може и да си мълчаха ей така, като в детска рисунка или в картина на художник-наивист. Един до друг, един до друг, един до друг.

Писателят се канеше да доведе приятеля си само да зърне тая картинка, пък да видим дали няма да хване четката. (Той и в лекарката би могъл да се влюби, каквато е мила, разбираща и дългокрака.) Но ето че гларусите ги няма вече.

Скоро ще разберат защо. Пазачите от пристанището ги отстрелвали. Не били ценен вид. То вярно, че в днешния свят дори и птиците не са това, което са. Но едва ли тези ловци на гларуси са чули, че според последните научни открития бреговите птици не са най-старите, следователно не могат да бъдат и прародители на всички видове. Или че многобройният отряд врабчови се оказват близки роднини на папагалите и соколите. От своя страна пък соколите не са в близка роднинска връзка с ястребите и орлите, лешоядът не е братовчед на щъркела, дневното колибри е еволюирала нощна лястовичка и така нататък. И така нататък.

Орнитолозите май ще пренаписват учебниците. Но кой им дава право на мъжете с пушки да се намесват в пернатия свят? Като попаднаха веднъж в Мурманск, сънуван неземен град, на възрастната двойка й разказаха, че там има чайки-разбойници. Човките им къси, не могат сами да си ловят рибата и я крадат наготово от другите. Но никому не е хрумнало да се саморазправя с тези фъркати крадци и разбойници.

- А у нас и човеците-гларуси изчезнаха – отбелязва някой.

Изчезнаха мъжагите, които самонадеяно разхождаха атлетични тела и перманентна готовност за флирт и отвъд флирта. Осъждани и осмивани герои на купища фейлетони, но без тях лятното море някак си обедня. Какво ги прогони? Повсеместно демонстрираната голота ли притъпи мъжкия ищах, що ли...

- Вие какво мислите, докторе?

Лекият загар крие неуместна руменина. Лекарката се прави, че е погълната от хоровода на платноходките. Една липсва, дали вчерашната, която назидаваха, че не успява да улови вятъра? Младата жена трябваше да се срещне на този бряг с кратката си любов от миналото лято,

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ПЕНКА ЧЕРНЕВА е завършила журналистика в СУ "Св. Климент Охридски". Работила е във вестниците "Народна младеж" и "Поглед". Освен дългия журналистически път зад гърба си и многобройните публикации в българския печат, Пенка Чернева е автор на книгите "Тук има силна вода", "Обичате ли Бах", "Невъзможна самота", "Няма рецепта за живот", "Въпреки всичко". Член е на СБЖ и СБП. Има три награди на СБЖ и националната литературна награда "Георги Братанов" за проза.

която за нея не се оказа мимолетна. Защо наистина наричат гларуси мъжете, които раздават на плажа всичко, което природата им е дала, и даже онова, с което ги е ощетила? Дали нещо някъде не е простреляло нейната птица?

Калоян се е отдал изцяло на ранения гларус. Сложил го е в един кашон и час по час тича да го наглежда. Количеството на ежедневно изразяваната и потребявана нежност е ограничено, казва един френски поет. Момчето е изпълнено с натрупана неизразходвана. Баба и внук са неузнаваеми. Тя мълчи след внезапния си набег до дома. Той е кротък и мек като шоколад на слънце.

- Моля ти се, бабинко, измисли нещо да го нахраним.

Но гларусът не иска да яде нищо. Момче и птица страдат. И лекарката не издържа. Грабват кашона и хукват на ветеринар.

Гларусът ще се оправи. И след някой и друг ден ще отлети – право към мушката на пушката.

Курсът по ветроходство привършва. Време е за смяна и на зрителите от голямата тераса.

Достолепната възрастна двойка ще се върне към хапчетата против високо кръвно, от което се е отървала за десет дена край морето. Ще си кажат „до следващото лято“ и с Ахмед, той със сигурност ще бъде тук тогава. А къде и с кого ще бъде техният син?

Помирени – временно – ще си тръгнат Калоян и баба му. Педагожката от време на време ще осъзнава, че е сама с логореята си. Мъжът й ще „оглушава“, за да се потапя в своите си занимания, в света на дебелите си книги ще се спасява от безутешните й тиради (само от тях ли?). А тя ще продължи да прилага калпава педагогика върху единствения си внук, без да знае кога да спре с Макаренко и да бъде просто добра и любеща баба.

Лекарката ще понесе своя кръст на скоро освободена от кошмара на един фалирал брак млада жена. И вече изпитала горчилката на бурна кратка любов край морето, каквато често, ако не винаги, за единия от двамата се оказва подълготрайна от едно лято. После ще я понесе всекидневието на бялата престилка и усилието да я опази бяла въпреки допира с болки, страдания, мизерия, безнадеждие.

Писателят може би ще довърши начеватия разказ за терасата и гледката към морето, за хората на фона на неговото синьо, за тревожното чувство, че на хартия горе-долу се получава, а на живо важни неща и чувства му убягват и се отдалечават, както се отдалечава младата прекрасна тъжна лекарка.

Само гларусът, глупакът, с радост отлита право към прицелилия се в него живот.

На 90 години писателката Катя Воденичарова е непоправима оптимистка

Някогашната радиошефка още прави забележки за правоговор

Интервю на Петя АЛЕКСАНДРОВА

- Какво е да си живял толкова дълго?

- Това е преди всичко непрекъснато любопитство: какво ще се случи утре? А в същото време зад теб се трупат планини от спомени. Представяш ли си - бях в първо отделение, когато се роди Симеончо, както му викахме. Махала съм с ръка под балкона на Двореца, когато изнесоха бебето, да го види народът. И преминах със седем, защото всички ученици получихме една единица подарък. Не ми се разказва за войната, за нахлуването на германците с "Лили Марлен", за посрещането на руснаците с "Катюша", за бомбардировките над София. Няма училище - безкрайна ваканция. Евакуация. Завърнахме се вкъщи, когато бях вече в последния клас на гимназията. И като се развихри един ентусиазъм у мен! Записах се в "Червен кръст". Изкарах курс "Първа помощ". И хайде в групата, която посреща влаковете с ранени войници от фронта. И досега чувам воя на линейката, която идваше да ме вземе от къщи. Приемаме ранените в лазарета. Влизам в стая, пълна с войничета и едно от тях ме моли жално: "Сестричке, ела да ми почешеш левия крак, много ме сърби...." Втурвам се, отмятам одеялото, а отдолу няма крак. Всички се смеят, това им било закачката с новите сестрички, войнишки хумор! Нощем санитарка, сутрин - на училище. Активистка отвсякъде. А в свободното време пиша стихове. С дипломата получих награда - писалка с надпис "За поетични дарби". Щури години бяха, гладни, купонна система, царевичен хляб с кочаните. Ставаш кръводарител - получаваш купони ТФР - увеличена дажба. Майка ми мрънка: "Стига! Има епидемия от коремен тиф!" Е, не спрях - хвана ме тифът, едва оцелях. И хайде - студентка. Заминах с младежка бригада в Чехословакия да строим къщи в миньорския град Мост. Аз - червенокръстка с огромна санитарна чанта. Всички запазих здрави и читави. При една командировка в Прага отидох да видя какво е станало с нашия строеж. Представи си - къщите си бяха на мястото, с телевизионни антени по покривите!

- Първото нещо, което днес те е накарало да се усмихнеш?

- Помня първото, което ме вкисели - гледам по телевизията интервю с една актриса. Говори лошо... Не може актриса да казва "ходиме, правиме, видиме..." Едно време Николай Лилиев имал свой постоянен стол в залата на "Народния театър", там сядал на всяко представление и си отбелязвал в бележник кой как говори, за да го посъветва после... Да говориш лошо от сцената, това е като бумеранг - после така говори и публиката...

- Това са май твоите радио навици?

- Така е, радиото ми даде много. Някога имаше т.нар. главен говорител - той следеше кой как говори и правеше забележки. Не всеки беше допускан до микрофона. Сега е друго, както се казва, "Микрофонът е ваш". Слушаш и оценяваш културата на всеки. Идва ми наум интересен спомен. Снимат телевизионен филм по мой сценарий. Актьорите - все големи имена. А говорят лошо. Аз съм там, поправям ги непрекъснато. Те не се обиждат, но режисьорката побесня и ме изгони. Така бил говорел народът... Абе не трябва ли да научим народа как да говори, а и да пише правилно, не е ли това наше задължение? Пък и там действието се развиваше в семейство на интелектуалци, как така ще ми "мекат" и няма да различават мека от твърда сричка?

- А какво ти е мнението за днешната "детска" литература ?

- Първо: не мога да се ориентирам в потопа от книги, главно преводни. Навсякъде в интернет млади хора, явно пиари на издателството, хвалят всяка книга... по задължение! Липсва ми литературен критик - известен и уважаван, на чиято оценка аз да повярвам. Който ще открои най-доброто, ще направи обзор, ще посочи тенденциите... А иначе като гледам - няма град без конкурс. Това е несериозно, изпитвам силно съмнение, че там награждават най-доброто. Детската литература е повече от всякога в кьошето, а все повече тръбим, че децата са неграмотни, че не четат, че не могат да пишат дори...

- Българските писатели днес са повече от всякога отчуждени и враждуващи, как гледаш на това?

- Винаги е имало групи и групички, кръгове и кръгчета, още от времето на Вазов... Но винаги е имало пиетет към по-възрастните, по-опитните, към "майсторите". Знаеше се, че всеки минава през период на "учене". Че на таланта, като на растението, му трябва време, за да порасне... Сега нарочат някого за гений след една негова книга и той непрестанно дава интервюта, сипе съвети, появява се навсякъде, участва в журирание, абониран е за всички форуми и формати, предлагат го за преводи в чужбина, около него се вихри огромна реклама... Нещо нездраво има в това.

- Ако тази първа книга е наистина впечатляваща, защо не?

- Не знам вече от какво се впечатлява българският читател. От заглавието ли? "Дневниците на една курва"? Или "Изкуството на мързелуваш"? Или "Алкохол"? От жаргона, от секс сцените, от пошлото "откровеничене"...? Много е модерно - да се пише и нищо да не се казва. Няма герои, няма конфликти, няма действие... Аз съм за литературата, която казва нещо важно на читателя.

- Чувала съм те да казваш, че другата ти страст е медицината...

- Дълго се колебах какво да избера: литература или медицина? Реших тази дилема, като се омъжих за лекар и се посветих на литературата.

- Тъгуваш ли по някогашна София?

- Това не е тъга. Днешна София е красив, модерен град. Гордея се, че тук съм родена, но ми е жал, че някои мили на сърцето ми сгради изчезват. Не става дума за онези бавни зелени трамвайчета, които звъняха весело. Нито за коледния Зей пазар, разпростерян от "Света Неделя" до Лъвов мост със сергиите със стъклени играчки, бенгалски огън, ангелски коси и други вълшебства... когато целият град ухаеше на бор, когато снегът не можеше да се изгази... Не тъгувам за сиромашките квартали... Но защо разрушиха кино "Сердика"? Вече рухва кино "Цанко Церковски", други са се втренчили в кино "Влайкова"... Не можеше ли поне едно старо кино да се запази в София? В кината в моловете има нещо студено и равнодушно. Не можеше ли част от Централната минерална баня да остане баня? И след съответния ремонт да могат любопитните да влязат, да разгледат и дори да се изкъпят като едно време - в обща зала, с теляците, с басейна, над който се дига пара?...

- Под какъв девиз протече животът ти до днес?

- Минах поне през три девиза. Първият: "Лодка, натоварена с храброст, не потъва!" - много ми е помогнал. Вторият: "Винаги печеля, освен когато губя, но то не се брои". Третият: "Накрая всичко ще е ОК. Ако не е ОК, значи не е свършило." Непоправима оптимистка, нали?

- Ти никога не се оплакваш, винаги гледаш напред, винаги си на страната на младите и в твоите книги сериозното е пакетирано с много смях...

- Да, аз смятам, че в общуването с децата - "на живо" или с книгите, човек трябва да бъде много прям и честен, но внимателен. На света има страшни неща, има болка и страдание, и агресия, и несправедливост... Но страшното, опасното, лошото трябва да се поднася внимателно, а не детето да подскача нощно време в леглото си от кошмари. Като му обясниш, без да премълчаваш нещо или да измисляш, то се мобилизира психически. Имам в една моя книга героиня, наречена Бойка Шляпчева Потупанчева... Бой-бой, шляп-шляп, туп-туп... Но това не е плашещо. Баща ми, от когото имахме с брат ми голям респект, често пъти се заканваше: "Абе само да пораснете и ще видите вие какъв бой ще има..." Но ние явно никога не пораснахме достатъчно, защото това не се случи.

- Как си обясняваш детската агресия днес?

- Родителите нямат време за детето си. То се връща от училище, майката готви, пере или глади, бащата се забол в компютъра или пред телевизора... "Върви да играеш", "Не ми пречи!", "Нямам време сега за твоите глупости!", това чува. Родителят, който кресци на жена си, жената, която обижда мъжа си пред детето, агресията се ражда вкъщи, на масата, във времето между таратора и десерта. Ласкавият родител възпитава щастливо дете, това е истината за мен. Грубиянинът, който налита да бие учителката на детето си, навярно бие и жена си, и децата си.

- Ти също си била учителка след Университета?

- Да, една година в Девин, в Родопите. Отидох направо от университетската аудитория, изгаряща от желание да работя, да работя... Преподавах български и руски. Преди време ме поканиха на юбилея на училището, та се видяхме с моите ученици отново след толкова години. Смаяна бях, че не само не бяха ме забравили, но помнеха дори как съм била облечена в първия учебен ден... Помнеха песните, които съм ги учила, и ги пееха не само те, но и децата им, внуците им. Хубаво е да оставиш следи.

- Щастлива ли си?

- Аз съм щастлива, защото съм осъществен човек. Израснах в добро семейство. След това - любима работа: 33 години в Радиото, все още не сме се разделили с него. И все в програма "Христо Ботев", която е "художествено-образователна". Там разперих крила над талантливи хумористи: Любо Пеевски, Петър Софрониев, Божидар Томов, Кръстьо Кръстев, Румен Балабанов, Митко Арабаджиев... Наскоро Иван Кулеков ми каза: "За мен тази редакция тогава беше единственото място, където се чувствах СВОБОДЕН!" Да, щастлив човек съм, защото имам две деца, четирима внуци и една правнучка. И разни идеи, които нощно време ми досаждат с въпроса: "Кога?"

КАТЯ ВОДЕНИЧАРОВА е родена на 13 септември 1926 г. в София. Завършва Софийския университет. 19 години работи в радиото като редактор и заместник главен редактор на "Детска редакция" и 14 години като главен редактор на редакция "Хумор, сатира и забава". С нейното име са свързани популярни предавания като "Бате Райко Многознайко", "Хоп Троп и Художникът Почти Вълшебник", "Приказки за Радослав", "Кафе с автограф", "Дядовата ръкавичка", "Хумористично ателие", "Тромбата на Вили"... Автор на куклени и театрални пиеси, сценарии за филми, книги за деца и възрастни. Носител на национални награди: "Константин Константинов", "Петко Р. Славейков", годишни награди на СБП и др.

„Септември” в Румъния

Преди 80 години безсмъртната поема на Гео Милев излиза в превод на румънски

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Все още не е сигурно дали приживе името на Гео Милев е било известно в нашата северна съседка. Но е сигурно, че сред първите му задгранични преводи (след руския и арменския) е румънският. Дело е на известния поет, белетрист и преводач от български произход Щефан Рол, познат и с истинското си име - Георге Дину или Георги Динов (1904- 1974). Роден във Флорина, Вардарска Македония, в семейството на Янаки и Параскева Динови, той завършва Българското училище в Букурещ, в което Ботев е бил учител, и отрано проявява интерес към българската литература. Неговото голямо откритие за румънската култура е Гео Милев.

Щефан Рол е сред водещите фигури в румънския авангард от 30-те години на миналия век - той е поетсюрреалист и преводач от кръга на прочутите Саша Пана, Иларие Воронка, Джео Богза, Йон Виня. Сътрудничи със свои и преводни текстове на издания като: “75 HP”, “Уну”, “Интеграл”,”Меридиан”, “Пингвин”. Собственик е на млекарница в Букурещ (известно време тя е нещо като “клуб на букурещките авангардисти”, а те са сред първите в Европа) и твърде често пише своите текстове на крак върху амбалажна хартия. Но освен, че е бил модернист по дух, Щефан Рол е бил и убеден антифашист и това определя и интереса му към Гео Милев. А поезията на Гео Милев, както писа един наш изследовател, е “новаторска по дух и е едно от чудесата на българската поезия.” В една от своите статии румънският поет нарича автора на “Септември” “вдъхновен певец на идеалите и въжделенията на масите”. Интересно е да се отбележи, че Щефан Рол определя стиховете на Гео Милев като “верленовски по дух” и че след като “символизмът не дал отговор на неговите въпроси след футуристичните му и други опити”, нашият поет се обърнал към “истинското предназначение на поезията - да говори пряко на читателя”...

На 1 март 1936 година в брой 2 на букурещкото списание “Ера ноуа” се появява първият румънски превод на поемата, направен от Щефан Рол. Все още не е установено с точност по кое издание е направен този превод. Но по-важното е, че е бил добре разпространен, защото въпросното списание е имало широка аудитория. Румънският белетрист Теодор Руденко съобщава, че списанието било внесено нелегално в големия затвор за политически затворници “Дофтана” и поемата на Гео Милев се преписвала и разпространявала...

Интересно е да се спомене и фактът, че само пет месеца след това, на 8 август същата година, в. “Кувънтул либер” (“Свободна дума”) посвещава цяла страница на Гео Милев, в която е поместена пространна статия от Щефан Рол, под наслов “Един голям поет от България”, с графичен портрет на нашия художник Пенчо Георгиев, статията “Възвание към българските писатели” от Гео Милев, отделни негови стихотворения, както и поемата “Ад”, преведена от Щефан Рол.

След войната, благодарение на усилията на големите букурещки издателства и на редица румънски преводачи, нашата поезия става по-известна на читателите. Сред най-ревностните й пропагандатори е поетът Виктор Тулбуре, преводач на Ботев, Вазов, Пенчо Славейков и много съвременни наши автори. Той прави и втория румънски превод на поемата.

Най-общо казано, този превод е твърде близък по своето звучене до оратор-ско-декламационния строй на оригинала. В работата си Виктор Тулбуре се е придържал към стилистиката и особената езикова структура на поемата, без да е проявил излишен буквализъм. Бих казал, че вярно е доловил и пресътворил водещия, доминиращ мотив - мотива за Гнева, който тук има определено символно значение, при това - в по-голяма степен, отколкото в “Ден на гнева” или “Ад”. Поетът-преводач е постигнал в значителна степен присъщите на автора-модернист експресивност, динамичност и устременост... Гневът тук се отразява и върху ритъма на поетическата реч, и върху изобразителната конструкция, която Виктор Тулбуре е успял да съхрани в максимална степен. В “Септември” честите изброявания са като при “говорене на един дъх”. Преводачът е разбрал отлично, че в оригинала тези думи са сближени преди всичко по законите на артикулацията, невинаги по своето значение. Затова и в превода, особено в първата част, той е потърсил от румънският език онези думи, които са близки по звуковия си състав и в които преобладават началните ударения (тези на първата сричка) и гласните звуци, които им придават необходимата звукова сила и енергия. Всъщност “изброителната” конструкция на тази оригинално композирана поема, задъханият ритъм, темпото на речта, както и гнева и възторгът на поета, носят и цялата идейна концепция тук. Трябва да подчертая, че поетът Виктор Тулбуре е съхранил до голяма степен и характерните за всяка отделна част интонации.

Това, което до известна степен ме смущава в този сполучлив превод, е отсъствието на цял един абзац от ч. 12 от “Музо, възпей оня пагубен гняв на Ахила... / Ахил беше грубата сила..” до “Безсменна прищявка, игра и забава/ на боговете...”

Не зная по какви причини Виктор Тулбуре не е превел тези 47 реда от поемата на Гео Милев, в които на преден план е мотивът за Възмездието: “Всеки убиец постига вярна отплата”, където поетът преосмисля в условно-алегорична форма мотиви и герои от античната класика, за да обрисува съвременни нему събития. Но по-важното е, че Виктор Тулбуре е почувствал и пресътворил като истински поет (чрез добре намерени рими, асонанси и алитерации - в повечето случаи твърде близки до оригиналните!) музикалния строеж на тази полифонична творба, чиято идея е пренесена и от значенията на думите върху знаците. Добре е разбрал и усетил, че на редица места при Гео Милев звуковият пласт направо, пряко, без помощта на семантиката, е в състояние на внуши идеята за мащабите на това наистина уникално събитие в българската и световната история.

Познати - непознати

Кирил Божинов - с палитра и четка

Реставрираната икона в храма “Св. Св. Петър и Павел”

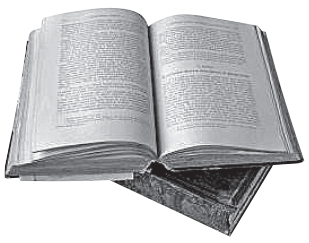
Георги ДРАМБОЗОВ

В последните години бях впечатлен от един наш съвременник с разностранни интереси, талант и умения. Кой си ти, приятелю Кирил Божинов? На този риторичен въпрос творецът скромно би отговорил: малко реставратор, малко живописец и малко поет.
А в продължение на повече от половин век този надарен от Бога творец се занимава активно и с изобразително изкуство, и с мерена реч, и с реставрация на икони. Кирил Божинов Реставратора е украсил седем храма в Лом, Бяла Слатиина по цялото софийско равно поле. Някои църковни храмове е реставрирал изцяло, други е изографисал отчасти, но наред с това нарисувал е стотици портрети на възрожденци и на наши съвременници - поети, писатели, свещеници, учители, спортсмени...
Същевременно Кирил урежда и свои постоянни изложби в ритуалната зала на Горни Богров и т.н. Издал е и няколко книги с лирика: “Вълна девета”, преиздадена през миналата година, “Ръка Илиева”, “Пролет листопадна”. Сега е под печат книгата му със сатира “Магарешки трън”...
Изобщо, все по-странно или всестранно развита личност е Кирил Божинов!

Натюрморт

ПЕГАС
Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“НОЩ И ДЕН” от Вирджиния Улф издава “Колибри” в превод на Иглика Василева. Това е втората творба на Вирджиния Улф, когато тя все още се намира на границата между викторианския роман и романа на модернизма, но още тук се прокрадват дълбоките й писателски прозрения. В много отношения главната героиня Катарин Хилбъри прилича на авторката, включително и по причина на литературната среда, от която произхожда. Обрати с неочаквани последици за всички персонажи сменят кроткия тон от началните страници, превръщайки романа в смесица между фина комедия на нравите и любовна история с поне четири действащи лица.

“СТРАННИТЕ ТАЛИСМАНИ НА АРТЪР ПЕПЪР” от Фейдра Патрик издава “Сиела” в превод на Надя Златкова. 69-годишният Артър Пепър живее простичко. Но един ден всичко се променя. Ровейки се в нещата на починалата си съпруга Мириам, Артър открива мистериозна гривна с прикачени осем талисмана - слон, цвете, книга, палитра с бои, тигър, напръстник, сърце и пръстен. А върху опашката на слона е гравиран миниатюрен телефонен номер... Артър Пепър поема на пътешествие, което ще го отведе през Лондон и Париж, та чак до Индия. Той ще преоткрие съпругата си от времето преди да я познава, но най-вече ще преоткрие себе си и надеждата.

“СЪЗДАВАЙ С КОД: НАПРАВИ СВОЙ УЕБСАЙТ” от Клайд Хатър издава “Егмонт”. Това е първата книга от планираната поредица CoderDojo Nano - глобална мрежа от доброволчески клубове за развитие на уменията на млади хора в сферата на програмирането. Тя е интерактивен наръчник, който показва как да създадеш свой уебсайт с помощта на html, CSS и JavaScript по забавен и достъпен начин. Предназначена е за деца над 9-годишна възраст и съдържа ясни инструкции, придружени от съвети и предизвикателства, които насърчават младите читатели да развиват и прилагат свои идеи и решения.

“ЦЕНТРАЛНА СТАНЦИЯ” от Лави Тидхар издава “Бард”. Една световна диаспора е оставила четвърт милион души в подножието на гигантски космодрум. Култури се сблъскват в истинския живот и виртуалната реалност. Когато Борис Чонг се връща в Тел Авив от Марс, много неща са се променили. Бившата му любима отглежда странно познато дете, което може да се включва към информационния поток на нечий ум само с докосване на пръста си. Баща му е смъртно болен от наследствена умствена чума. В Централната станция хора и машини продължават да се адаптират, да процъфтяват... и дори да еволюират.

Може ли Европа да просперира без еврото?

Джоузеф Стиглиц анализира причините за финансовата криза на Стария континент и предлага мерки за спасяване от по-нататъшно крушение

В “Еврото” (ИК “Изток-Запад”) носителят на Нобелова награда за икономика Джоузеф Стиглиц разглежда конкретни стъпки за промяна на правилата на икономиката и политиката, за да може Европа да постигне по-добре разпределено благоденствие, засилена демокрация и социална сплотеност. Пътят минава през коренни промени на еврозоната и еврото.

Джоузеф Юджийн Стиглиц е американски икономист, професор в Колумбийския университет, роден на 9 февруари 1943 г. Председател е на Съвета на икономическите съветници и главен икономист на Световната банка. Носител е на Нобелова награда за икономика през 2001 г. и на медал “Джон Бейтс Кларк”. Определян е като един от четиримата най-влиятелни икономисти на нашето време, а през 2011 г. “Тайм магазин” го поставя в списъка на 100-те най-влиятелни личности в света. Основните въпроси, които са в центъра на вниманието на Стиглиц, са причините за неравенството, дискриминацията и безработицата.

Джоузеф Стиглиц анализира в книгата причините за финансовата криза в Европа, полемизирайки със защитниците на строгите икономии. Заедно с това той предлага редица мерки, които могат да спасят не само континента, но и света от по-нататъшно крушение.

Приветствано от архитектите си като лост, който ще сплоти Европа и ще спомогне за благоденствието на нациите, еврото в действителност направи точно обратното. Както убедително изтъква Стиглиц, кризите разкриха неговите недостатъци. Стагнацията на европейската икономика и мрачните изгледи пред нея са пряк резултат от фундаменталните проблеми, свързани с използването на една обща валута от разнородна група държави. Според Стиглиц еврото е сбъркано по рождение, тъй като икономическата интеграция изпреварва политическата. Настоящата структура, смята той, по-скоро насърчава раздалечаването, отколкото сближаването на държавите. Въпросът тогава е: може ли да бъде спасено еврото?

Стиглиц очертава три възможни посоки - фундаментални реформи в структурата на еврозоната и политиките, налагани на страните членки; добре организиран край на експеримента с единната валута или една смела нова система, наречена “гъвкаво евро”.

Със своите поуки за последиците от глобализацията в една все по-дълбоко свързана световна икономика книгата повдига болезнени, но важни въпроси, от които зависи оцеляването на Европа.

Преводът от английски е дело на Елена Филипова. Оформлението на корицата е на Марио Йорданов.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Есеистика

Волята за смисъл кара личността да израства

“Човекът в търсене на висш смисъл” - дългоочакваното продължение на “Човекът в търсене на смисъл” публикува ИК “Хермес”. Авторът Виктор Франкъл е професор по неврология и психиатрия във Виенския университет, създател е на логотерапията - хуманистична или екзистенциална психотерапия, или по-скоро една “висша психология”. Удостоен е с почетната титла “Доктор хонорис кауза” от 29 университета от цял свят. “Човекът в търсене на смисъл” е преведена на повече от 40 езика и до смъртта на Франкъл през 1997 г. от нея са продадени над 12 милиона екземпляра. Определена е за една от 10-те най-влиятелни книги на миналия век.

В новоиздадения сборник с есета и лекция “Човекът в търсене на висш смисъл” авторът надгражда теориите си. Той утвърждава тезата за присъщата на всеки воля за смисъл, която в сблъсъците ни със смъртта, болката и вината ни мотивира не само да не се отчайваме, но и да израстваме.

***

Психиатрите не можем да кажем на пациента какъв би трябвало да е смисълът на една ситуация за него. Още помалко е възможно да му посочим къде да търси смисъла на живота си като цяло. Но можем да му покажем, че животът не спира да ни предлага смисъл до последния миг, до сетния ни дъх. Хората са способни да откриват смисъл в живота си независимо от пол, възраст, коефициент на интелигентност, образование, характерова структура, жизнена среда и най-забележителното, независимо от това дали са религиозни, или не, а ако са религиозни, независимо от вероизповеданието си.

***

Има три пътя към реализирането на смисъл: първо, посредством извършване на някакво дело или създаване на творба; второ, посредством преживяване на нещо или среща с някого; с други думи, смисъл може да бъде открит не само в работата, но и в любовта. Най-важен е обаче третият път: изправени пред участ, която не можем да променим, от нас се изисква да се възползваме от нея по най-добрия начин, като се извисим и надраснем самите себе си.

(Из книгата)

Роман

Осем години в дома на Пабло Неруда

Животът на Елиса се променя радикално, когато с майка си Ракел се нанасят в къщата на Пабло Неруда в Исла Негра. Свикнало дотогава със скромно всекидневие, момичето се превръща в любимка на Делия дел Карил - съпругата на поета. От тази аристократична и блестяща жена Елиса ще научи уменията и обноските на изтънчена млада госпожица, но и някои житейски уроци, които ще я водят по лъкатушещия път към зрелостта. Между географски карти, бутилки с корабчета и най-живописни морски предмети, изобилстващи в емблематичната къща в Исла Негра, Елиса ще открие изневерите на поета, очарованието на поезията му, мистериите на любовта и на копнежа. И една неподозирана тайна...

“Жената от Исла Негра” от Мария Фасе, който “Рива” издава в превод на Лилия Добрева, е роман с реални персонажи и събития, случили се между 1953 и 1961 г. в Исла Негра, дома на Пабло Неруда недалеч от чилийската столица. Откриваме един неотразим и гениален Неруда, жесток и чистосърдечен, изкусителен и егоистичен, белязал с огън съдбите на жените в своя живот.

Мария Фасе е родена през 1969 г. в Буенос Айрес. Тя е писателка, преводачка, журналистка, кино- и литературна критичка. Пише за различни испански и аржентински медии като “Ел паис” и “Ла насион”. Носителка е на множество литературни отличия, нейните творби са включени в антологии и сборници и са преведени на немски, френски, холандски, португалски и руски език.

Петър Чуклев отбелязва 80-годишен юбилей

Изложбата представя 80 произведения на известния график

80 творби на Петър Чуклев отбелязват 80-годишния юбилей на известния график и илюстратор. Ретроспективата може да се види в столичната галерия "Gallery 2.0". Колекцията е съставена изцяло от графики. Предпочитаните техники са рисунка, суха игла и офорт. Експозицията е подбрана така, че да даде представа за уникалния стил на твореца, отличаващ се с голямо майсторство при разработването на детайла, със сложната символика при прочита на темата и виртуозното владеене на линията и щриха.

Проф. Петър Чуклев е и преподавател на поколения творци в Националната художествена академия, дълги години ръководи катедра "Графика", а уникалният му стил и свят оживяват в редица детски книги в последните десетилетия - първите издания на "Алиса в страната на чудесата", "Ян Бибиян", "Пътешествията на Гъливер", "Билбо Бегинс, или дотам и обратно", "Приказки" на Шарл Перо и други.

Художникът представя своя приказен свят - магьосници, великани, гноми, шутове, балерини, ренесансови красавици, обаятелни нереиди, митични богове, странни животни. Персонажите обитават невидим свят, който изплува пред нас като вълшебство и увлича зрителя в непозната игра. В това визуално приключение обаче няма жестокост, насилие или брутална еротика, а само естетическо съпреживяване на фантазиите на художника.

Петър Чуклев е роден през 1936 г. в София. Завършва графика във ВИИИ "Николай Павлович" при проф. Евтим Томов. Работи в областта на рисунката, кавалетната графика, екслибриса и илюстрацията. От 1990 г. е професор по графика в Националната художествена академия.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Сборна експозиция чества 8-годишнината на „Ларго"

Светлин Ненов, "Синьото пристанище"

Арт галерия "Ларго" празнува своя осми рожден ден с голяма сборна изложба - живопис и скулптура, под наслов "Код: Безкрайност". За своя празник галерията е поканила двадесет художници - варненците Георги Лечев, Светлин Ненов, Валентина Чернева, Милен Маринов, Венцислав Марков, Светла Косева, Христо Христов, пловдивчаните Александър Димитров, Ангел Герджиков, Валери Ценов, Нели Ценова, Вълчан Петров, Юли Шумарев, софийските автори Сули Сеферов, Николай Русев, Румяна Русинова, както и Нина Златева от Благоевград, Росен Рашев-Рошпака от Враца, Цветан Казанджиев от Ямбол и Дмитрий Кьониг от Москва.

Символът за безкрайност е като обърната наопаки осмица. Затова нарекохме тази изложба "Код: Безкрайност". Безкрайността е математическо и философско понятие. Според нас успешно може да използваме безкрайността като измерение на човешките достижения в изкуството. Мерило за таланта на художниците може да бъде думата Безкрайност, мерило за вдъхновяващото въздействие на картините им върху хората може да бъде думата Безкрайност, мерило за поезията, красотата и посланията, които можем да открием в творбите на художниците може да бъде думата Безкрайност.

Осем години, 133 изложби, стотици докоснати от изкуството сърца, хиляди светещи от възторг очи - това е нашата равносметка. Изложбата продължава до 30 януари в Арт галерия "Ларго", ул. "Хан Крум" 8, научи ДУМА от галеристката Нели Вълчева.

Картини от фонда на Галерия 8

За наближаващите коледни празници варненската Галерия 8 ще зарадва своята публика с базар на картини от богатия си фонд, събиран през всичките двадесет и осем години от основаването й досега.

Коледното намаление ще достигне до петдесет процента, с което екипът се надява българското изкуство да намери повече домове, в които да влезе през светлите дни на Рождество.

Творбите ще бъдат достъпни за всеки, варирайки между 500 и 25 лева. Галерията предвижда допълнителни отстъпки при закупуване на повече от две картини в единична откупка, научи ДУМА от Искра Павлова.

Разнообразието от формати, жанрове, техники, теми и автори е впечатляващо - творби на видни български художници като Светлин Русев, Стоимен Стоилов, Милко Божков, Ванко Урумов, Дария Василянска, Кина Петрова, Таня Гарванска, Венцислав Занков, Мария Зафиркова, Светлана Косева, Цветан Казанджиев, Васил Василев, Красимир Русев, Мария Чакърова, Петко Петков, Валери Чакалов, Росен Донев, Сашо Анастасов и други, ще бъдат предложени в базара.

Форматът варира от среден до миниатюра - най-голямата картина е с размери 95 х 75 см, а най-малката - 10 х 10 см.

Тематиката е богата и обхваща както градския и морския пейзаж, така също и портрет, голо тяло, абстракция, фотография, еротика, натюрморт; изобилие от техники - маслена и акрилна живопис, акварел, рисунка, графика.

Васил Василев, "Прибирам се вкъщи"

Ученици на Кабаиванска се събират в „Турандот”

Постановката ще се играе в три представления през декември в Софийската опера и балет

Млади оперни изпълнители с международна кариера от Школата на Райна Кабаиванска ще представят “Турандот” на Джакомо Пучини в Софийската опера и балет на 9, 11 и 13 декември под диригентството на Никола Пашковски, асистент на Рикардо Мути. Проектът е съвместна продукция на Софийската опера и балет, Нов български университет и фонд “Райна Кабаиванска”, като представя в главните роли ученици на именитата оперна прима. Младите артисти, участници в продукцията, от България, Италия, Южна Корея, Испания, Китай и Сърбия, се усъвършенстват в майсторските класове на прочутата оперна актриса в НБУ, академия “Киджана” в Сиена и Музикалния институт “Веки-Тонели” в Модена, Италия, информира Десислава Бинева.

Постановката на “Турандот”, която вече е представяна в Япония, Гърция, Германия, Швейцария, е с участието на хора и оркестъра на Софийската опера и под режисурата на акад. Пламен Карталов. През 2018 г. тя ще се играе за трети път в Япония.

“Турандот” е третият проект в продължение на усилията на Райна Кабаиванска да работи за откриването и развитието на млади таланти, както и за тяхното представяне на световната сцена. През 2010 г. Софийската опера, НБУ и фонд “Райна Кабаиванска” представят “Бохеми” със студенти на оперната прима от България и Италия. Постановката се игра в шест представления в София през 2010 и 2011 г., а през януари 2012 г. - и в два спектакъла в Театро комунале “Лучано Павароти” в Модена. През декември 2012 г. бе реализиран и втори оперен спектакъл - “Вертер” на Жул Масне, постановка на Софийската опера и Кралския театър “Ла Моне” в Брюксел, Белгия, в партньорство с НБУ. Амбицията на продуцентите и тази година е, след премиерата пред българска публика, спектакълът на “Турандот” да бъде представен и на международна сцена.

Вече 16 години Райна Кабаиванска работи с млади оперни артисти от цял свят, които пристигат в България за участие в нейните майсторски класове. Тази година бяха отбелязани рекорден брой кандидати от 4 континента и 18 държави. До момента фондът “Райна Кабаиванска” е присъдил над 70 стипендии в трите категории за обучение с оперната прима.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Отново е Коледа с детския хор „Пим-пам” и Веси Бонева

“Отново е Коледа” се нарича тържественият коледен концерт на детския хор “Пим-пам”, който ще се състои на 19 декември от 19 ч. в столичната зала “България”, информира Ирена Данкова. В него ще вземе участие и атрактивната поп певица Веси Бонева. Малките хористи са подготвили богата програма с най-хубавите български и чуждестранни коледни песни, които ще изпълнят под диригентството на вокалния педагог Ирена Христова. Сред заглавията е и емблематичната песен “Отново е Коледа” на композитора Борис Карадимчев - създател и дългогодишен художествен ръководител на хора. Концертът се организира съвместно от музикална агенция “Кантус фирмус” и хор “Пим-пам”. Билетите от 8 до 15 лв. се продават на сайта Ticketsbg.com и на касата на “Кантус фирмус” в зала “България”.

Веси Бонева, известна още като Vessy, е сред най-интересните млади поп изпълнители в България. Тя се налага на родната музикална сцена с песни, в които предлага уникална смесица от денс и поп музика на световно равнище. Нейният усет към различни музикални стилове и непринудено сценично присъствие я правят търсен изпълнител за различни музикални проекти с участие на деца или насочени към детската аудитория.

Детският хор “Пим-пам”

Веси Бонева

Детският хор “Пим-пам” е основан през 1979 г. от Борис Карадимчев, автор на над 300 популярни песни и музиката за повече от 40 игрални филма. Вече над 35 години “Пим-пам” популяризира естествената, неповторима детска интерпретация на песни в различни стилове и жанрове. С еднакво майсторство ансамбълът изпълнява детски песни, хитове от световната популярна музика, съвременни преработки на българския фолклор и творби на големите композитори от Барока до наши дни. Голямата му популярност се дължи на многобройните концерти в България и чужбина, на предаванията по българските телевизионни канали и радиостанции и на записите. Хорът е изнасял концерти в Швеция, Унгария, Румъния, Турция, Италия, Франция, САЩ, Пуерто Рико, Украйна, Канада.

Сюзън Бойл във виртуален дует с Нат Кинг Коул

Сюзън Бойл, пеещата сензация, която се превърна в международна звезда буквално за една нощ преди седем години, се завръща със седмия си студиен албум, озаглавен “A Wonderful World’. Той излезе на 25 ноември от “Вирджиния рекърдс/Sony Music” и е наличен в musicmall.bg, информира Калина Ноева.

Сюзън Бойл е първият британски артист, който получава разрешение от наследниците на Нат Кинг Коул да направи виртуален дует с покойната музикална легенда. Резултатът е изключително вълнуваща версия на стандарта “When I Fall In Love”.

“A Wonderful World” включва вдъхновяващи интерпретации на популярни песни и хитове като “Like A Prayer” на Мадона, “Angels” на Роби Уилямс, “Mull of Kintyre” на Пол Макартни и дует с Майкъл Болтън на песента “Somewhere Out There”.

В официалната информация за албума Сюзън Бойл споделя: “Много съм щастлива с новия проект. Нямаше нищо по-хубаво от това да се върна в студиото. Имаше много спекулации през изминалата година, но аз се чувствам страхотно, отново съм на сцена и този албум го доказва. Исках да запиша песни, които да се слушат от цялото семейство, албум, в който да има за всекиго по нещо. Надявам се, че “A Wonderful World” ще остане във времето и хората ще създават спомени с него. Всеки, който ме познава, знае, че съм огромна почитателка на Мадона и възможността да изпея нейния хит “Like A Prayer” е сред най-вълнуващите моменти в албума. За мен е огромна чест да бъда първият британски изпълнител с дует с Нат Кинг Коул и се надявам, че след седем години все още мога да изненадвам почитателите си.”

Албумът е продуциран от Стив Андерсън и записан в Глазгоу, Шотландия. Стив е продуцент и на последния проект на Сюзън Бойл “Норе” и е сред най-успешните и влиятелни продуценти във Великобритания.

Богът на касапницата или кой наднича иззад маската на благоприличието

Табутата раждат демони, смята режисьорът Антон Угринов

Всичко започва като официална сесия на международна конференция - с декларация. Само че тази декларация е свързана с необичайно събитие - разпратата между единайсетгодишните синове на две съвременни семейства, при която едно от момчетата, наречено "доносник", счупва с пръчка два зъба на другото. И така се отключва поредица от "дипломатически" ходове за изясняване на случката, определяне на вината и евентуално наказание на виновните. Като се има предвид, че действието в пиесата на Ясмина Реза "Богът на касапницата", поставена от Антон Угринов на Камерната сцена на Народния театър, се развива в елегантния хол на парижки апартамент, от кръга на разискваните първоначално в тон на разбирателство проблеми, е изключено "международното положение", но затова пък "вътрешното положение" между четиримата участници в срещата постепенно клони към мащабен конфликт и дори война. Така, благодарение на драматургичното майсторство на Ясмина Реза и аналитичния психологизъм на режисурата, в мини-пространството на човешките взаимоотношения се огледат проблемите на отношенията в световното макси-пространство. И което е най-интересното и определящо всеобщия успех на тази пиеса, това са проблеми, засягащи същностни конфликти, личностни липси и недостатъчности в общуването в съвременния цивилизован свят.

Към края на "бойните действия" - Владимир Карамазов, Александра Василева, Радена Вълканова и Юлиан Вергов

"Богът на касапницата" е пиеса, която изследва междуличностните отношения в ситуация на борба за надмощие, описвайки срещата на две семейни двойки. Ние се носим по течението сами в Космоса, причинявайки чудовищно насилие един на друг без смут и болка. Обитаваме този свят със самочувствието, че с възрастта сме овладели изкуството да живеем с останалите, а всъщност разрушаваме методично човека до себе си. Превърнали сме общуването и думите в димна завеса, зад която крием истинските си намерения, и всичко това сме го опаковали във формата на модерната тези дни политкоректност. Днес малко по малко това явление се превръща в диктатура на мисленето и изразяването, подчертава Антон Угринов и така допълва и разширява проблематиката на представлението, изградено според мерките на най-добрия психологически театър. Радена Вълканова, Александра Василева, Владимир Карамазов и Юлиан Вергов са четиримата актьори, които, въоръжени с изключителна психологическа прозорливост, брилянтен усет за художествена мяра и стойност на всеки детайл в поведението, повеждат тази война на думи, в която се разкриват характери, обществени позиции, чисто човешки липси и недоизказаности. В редуващите се пристъпи на враждебност и сърдечност те непрекъснато сменят състоянията, мълниеносно се прегрупират във "враждуващи отбори", заемат "бойни позиции", докато изцяло не захвърлят маските си, зад които наднича "богът на касапницата". И като във всяка война, накрая всички са жертви, защото натрупаните и премълчани проблеми са отворили врата към безжалостната жестокост на пустите души. Спектакълът, който се гледа с непрекъснат интерес и вчувстване в проблемите и героите, несъмнено е сред най-добрите доказателства за важността и стойността на психологическия театър.

Снимки БОЖИДАР МАРКОВ

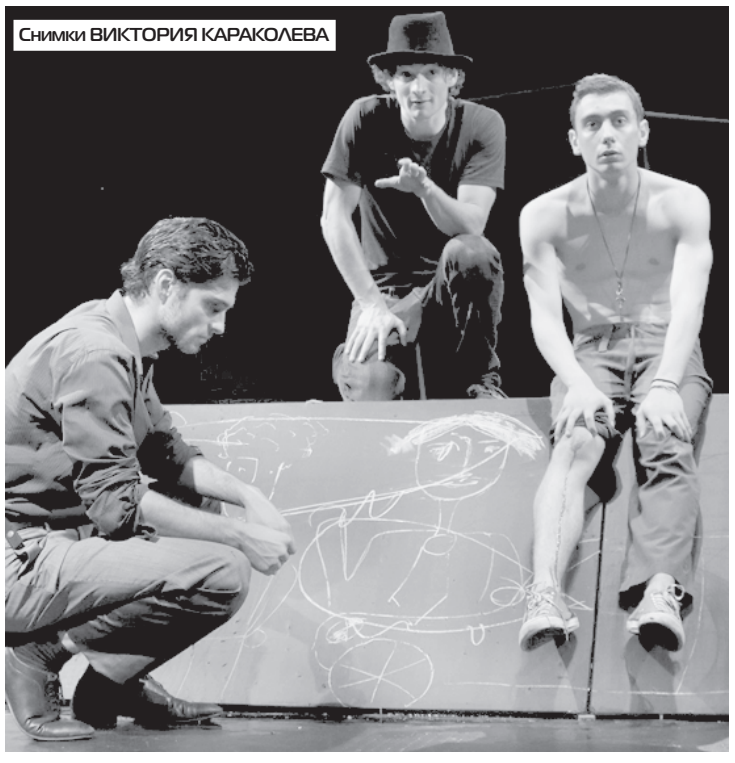
Локален конфликт - Радена Вълканова, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов и Александра Василева

ПРЕМИЕРА

„Хамелин" в Сатиричния театър

"Имало едно време чуден град на име Хамелин. Но една сутрин, когато се събудили, жителите му открили, че навсякъде са плъзнали плъхове. Отчаяни, защото гадините вече се прескачали из домовете им, те се спогледали безпомощно и не знаели какво да сторят. Тогава в Хамелин пристигнал един човек, от чиято флейта се разнасяла прелестна мелодия..." Приказката за Чудния свирач има много версии, най-известната от които разказва как мъжът обещава да избави града от плъховете срещу заплащане. С музиката си той омайва гризачите да го последват до реката, където се давят. Градът обаче не изпълнява обещанието си и в замяна Свирача отвежда децата им. Театрална вариация на тази история представя известният испански драматург Хуан Майорга в пиесата си "Хамелин", в която обаче Свирача е заможен мъж, обвинен в това, че си купува ласките на малко момче от бедно семейство. Историята е базирана на реален случай от Испания, а авторът поставя под съмнение всичко, което показва на зрителите, докато не се стигне до момента, в който е трудно еднозначно да се каже кой е виновен и кой - невинен.

С поставянето на сцена на този труден и наистина необичаен текст се е заела младата режисьорка Александра Петрова. Постановката е нейна дипломна работа в Театралната академия, която веднага е включена в репертоара на Сатиричния театър. Възможно ли е да се бориш за промяна, ако ти самият си част от системата, и каква е цената на това? Какъв е светът, погледнат през очите на едно дете? И какъв е светът, който възрастните оставят на своите деца? - това са въпросите, поставени в спектакъла, който се играе на камерна сцена "Методи Андонов". Сценичното пространство е по решение на Десислава Банкова, а Димитър Захариев, Павел Иванов, Надя Керанова, Мартин Христов, Иван Станчев и Калин Пачеръзки са актьорите, които представят тази своеобразна приказка за разбитото общество.

Снимки ВИКТОРИЯ КАРАКОЛЕВА

Сцена от спектакъла

Надя Керанова и Павел Иванов в сцена от спектакъла

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Съществуват огромни предразсъдъци срещу поемането на рискове. Всеки се опитва да оптимизира успеха си.

която струва 8000 щатски долара.

Първите тестове на самоуправляващите се автомобили по американските пътища минават успешно. Но пък са регистрирани и фатални случаи с коли на Tesla на автопилот. Според Мъск автономните коли ще бъдат в пъти по-сигурни от сегашните.

Мъск е убеден, че компанията му може да създаде и летяща кола. Но трудната част, по думите му, е как да направш летяща кола, която е супер безопасна и тиха.

- Защото ако се окаже голяма грешка, хората ще са ужасно недоволни, отбелязва иноваторът.

Поглед към слънцето

През 2006 г. Мъск, заедно със свои братовчеди, основава компанията за соларна енергия SolarCity. Основният мотив за тази инвестиция е желанието за принос в борбата с глобалното затопляне. Какъвто стои и зад работата на Tesla. Днес SolarCity е дъщерна компания на Tesla Motors.

Соларните покриви са поредният реализиран проект на Мъск. Идеята е малките покривни плоскости да заменят познатите соларни панели. Те ще се предлагат в четири варианта и на външен вид няма да се различават от останалите керемиди. Така че покривите няма да се променят особено, но ще придобият нови способности. Илон Мъск твърди, че новите соларни покриви няма да надхвърлят значително цената на обикновените. Убеден е, че след 1-2 десетилетия всяка къща ще е соларна.

Дали колонизирането на Червената планета е само фантазия?

От Марс ли идваш?

Ако ще избираш място, където да умреш, Марс може би не е лош вариант, твърди дръзкият мечтател, както го определят. Милиардерът дори има вече планове как ще функционира животът на Червената планета, където ще има "от заводи за желязо до пицарии".

- Смятам, че най-вероятната форма на управление на Марс е пряка демокрация, не представителна. Всички хора трябва да гласуват директно за всеки проблем. Мисля, че това е по-доброто решение, защото потенциалът на демокрацията е значително избледнял, коментира Мъск.

Компанията му SpaceX, създадена с около 100 млн. долара лични пари на Мъск през 2002 г., е с главен офис в Хоторн, предградие на Лос Анджелис. От двете страни на стената, преграждаща офиса на Мъск, висят две огромни снимки на Марс. Едната го показва такъв, какъвто е реално. На другата е такъв, какъвто го вижда технологичният предприемач в бъдеще - във вид, подходящ за човечеството.

Въпреки инцидента с избухване на ракета, наскоро компанията представи проекта си за междупланетен кораб, с който хората да достигат до Марс. Целият комплекс е поголям от най-мощната ракета, която САЩ са създавали - Saturn V, с която хора достигнаха Луната. На стартовата площадка той ще се извисява на 122 метра, ще има 3,5 пъти по-голяма маса, 3,6 пъти поголяма тяга при старта и всичко ще бъде за многократна употреба. Идеята е резервоарите да могат да се зареждат в орбита, а на Марс да се извежда гориво за обратното пътуване.

Космическият апарат, с който хората ще пътуват и ще се спуснат на Марс, ще се захранва по пътя със соларни панели с мощност 200 киловата. Той ще е висок почти 50 метра, ще има диаметър 17 метра и ще пренася до 450 тона. Далечната цел е да се постигне пренос до 100 души на кораб.

Мъск изчислява, че пътуването от Земята до Марс ще отнема средно 115 дни. Що се отнася до разходите, милиардерът обясни, че ако се следва моделът на национална политика и бюджетни програми, днес изпращането на човек до Марс би струвало около 10 млрд. долара на астронавт.

- Не може да се създаде самоподдържаща се цивилизация, ако билетът струва 10 млрд. долара на човек - каза Мъск през септември на Международния конгрес по астронавтика в Гуадалахара, Мексико. За да колонизираме планетата, цената трябва да падне до тази на средна къща в САЩ., т.е. около 200 хил. долара. С кораб за многократна употреба цената ще се намали с 5 млн. процента, изчислява Илон Мъск. А цената е от ключово значение, за да се реализира проектът.

Според милиардера самоподдържащ се град на Червената планета с 1 милион жители би могъл да се изгради за 40 до 100 години, отбелязва ДПА.

Милиардерът обясни, че непилотиран кораб с нужното оборудване ще бъде изпратен на Марс, за да се построят съоръжения, които да произведат нужното за връщането на Земята гориво. SpaceX вече работи над оборудването за проекта.

Специални роботи-миньори ще участват в строителството на колонията на Марс, планира Мъск. Роботите ще помагат при създаването на херметични тунели, образуващи сложна подземна инфраструктура, които могат да се използват от индустрията. Куполи на повърхността, подсилени с въглеродни нишки и стъкло, пък ще се превърнат в места за живеене. Водата на Марс ще се използва за производство на гориво чрез химична реакция. Въпросът е с количеството вода. Впоследствие на Марс ще бъде изпратен космически кораб, натоварен само с необходимото оборудване за изграждането на завод за реактивно гориво. По-късно първите инженери ще трябва да изградят първоначална база и цялостен завод за ракетно гориво.

След години в обичаен може да се превърне въпросът "От Марс ли идваш?". За това мечтае и работи Мъск, който преди всичко е реалист:

- Шансът Марс да заприлича на Земята, докато съм жив, е нула. Добре де, не нула, но 0,001%, ако се предприемат драстични мерки.

Хора като Илон Мъск днес са твърде малко, но човечеството има отчаяна нужда именно от смелчаци и лудаци като тях, за да прогресира. А найголямото пътуване за спасение на човечеството Мъск вече го е започнал.

Соларните покриви са поредният реализиран проект на Мъск

С ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ ВИКАМЕ ДЯВОЛА

Мъск е сред критиците на перспективата за създаването на изкуствен интелект.
- Изграждането на изкуствен интелект е като призоваването на демон. Ние си мислим, че съзнанието, което ще създадем и което ще има безгранични възможности, включително и да ни унищожи, ще остане под наш контрол. Опасявам се, че нещата няма да станат така, както ни се иска - предупреждава Мъск. Според него е необходим още един дигитален слой към мозъка, за да не може изкуственият интелект да измести изцяло човека от мисленето и взимането на решения в бъдеще. Това е един от начините да се запази цивилизацията и същевременно да се намали рискът човекът да стане "домашна котка" на изкуствения интелект, смята Мъск.

НЕ ВЯРВАМ В НАПРЕДЪКА!

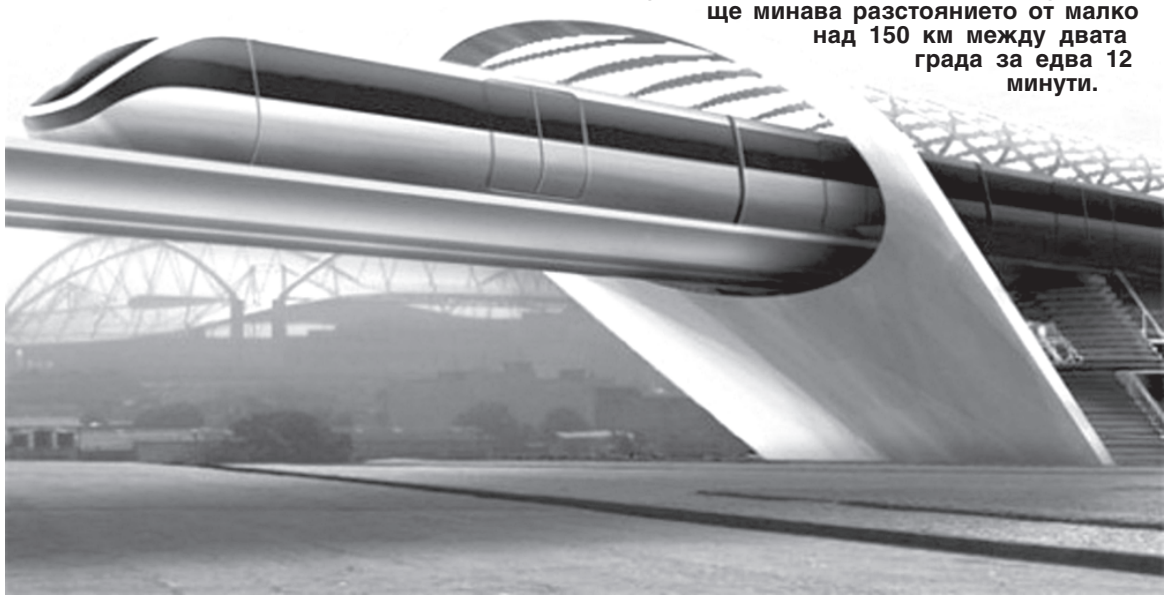
Не вярвам в напредъка. Всъщност, когато интервюирам потенциален служител и той или тя каже, че всичко е заради напредъка, възприемам го като лош знак. Проблемът е, че в голяма част от големите компании напредъкът се превръща в заместител на мисленето. Насърчават ви да се държите като чарк в сложна машина. Честно казано, това ви позволява да задържите хората, които не са умни и не толкова креативни.

ЖИВЕЕМ В СИМУЛАЦИЯ?

Трябва да се надяваме, че живеем в някаква симулация или своеобразна видео игра на друга цивилизация. Ако не е така, може катаклизъм да унищожи цивилизацията. Трябва или да създадем симулации, които са неразличими от реалността, или цивилизацията ще престане да съществува - смята Илон Мъск. Според него има шанс едно на милиард, че всъщност човечеството живее в симулация.

СВРЪХЗВУКОВИТЕ ВЛАКОВЕ

Успешно преминаха първите тествания на системата за свръхзвукови влакове Hyperloop. Тя използва вакуум, за да намали аеродинамичното съпротивление, което на теория позволява пътуване с голяма скорост и ниска консумация на енергия.
Компанията Hyperloop вече има и сключени договори за изграждането на такава транспортна система между Дубай и Абу Даби. Според изчисленията Hyperloop ще минава разстоянието от малко над 150 км между двата града за едва 12 минути.

Даниел Георгиев е едва на 20 години, а вече е доказан ИТ специалист

БЪЛГАРСКО ОТКРИТИЕ
пази очите от компютъра

Младият изобретател Даниел Георгиев разказва как е дошла идеята му за „Айрис”

XXI век е векът на технологиите. Почти във всяко семейство има компютър. Допреди 15 години, ако това бе лукс, днес вече е съвсем нормално. Навсякъде сме заобиколени от технологии - компютри, лаптопи, телефони, таблети и т.н. Светът се дигитализира.

Вкъщи или на работа хората на различна възраст по няколко часа на ден седят пред монитора на компютъра. Известно е мнението, че работата с това електронно устройство разваля зрението. Очите се уморяват и от резките контрасти на светлината. Често в офиса човек работи с компютъра, а на бюрото стоят две силни лампи, които са насочени право в лицето му. Остра болка в очите, засилено сълзотечение, главоболие - всичко това в този случай е резултат от неправилната организация на работното място.

Дългите часове, прекарани пред компютъра, могат да доведат до многобройни дискомфортни състояния, които по един или друг начин ни пречат във всекидневието, обаче най-потърпевшо е нашето зрение.

Но вече има решение.

Един млад българин, Даниел Георгиев, създаде приложение, което да помогне на хората да предпазват очите си. Изобретателят е прекарал детството си на село. Като малък никога не се е оплаквал от проблеми с очите. Първият му досег до компютър е на 10 години, когато купили на сестра му.

- Аз само я молех да седна малко, за да поиграя, а тя си пишеше по цял ден с някого и ме пренебрегваше. Все пак, когато идваше моят ред, включвах компютъра, чаках 30 минути да зареди, още 20 да се отвори браузъра и след още 10 ме гонеха. Беше много тъпо - спомня си Георгиев.

По това време тренирал футбол не се вълнувал от програми и от интернет, просто искал да играе някоя игра. Получава обещания от родителите си, че ако успее да влезе в училище за компютри, ще му купят един. На 14 години успява да изпълни ултиматума, а на 17, след много прочетени книги, започва да работи като програмист.

- Тогава за пръв път почнах да си слагам капки за очи. Нещо мониторите бяха много гадни и много ме товареха. Та тубичка след тубичка мина една година и отидох на очен лекар, защото си бях напълнил цялото шкафче с празни тубички за очи - разказва програмистът.

Докторите препоръчват да сложи очила - поне един диоптър.

- Следващата година положението се влоши. Успоредно с работата правих моя игра, имах домашни в училище и отделно започнах да използвам фейсбук от време на време и часовете пред компютъра станаха 14, даже 16 на ден. Навръх 19-ия рожден ден дадох обещание пред себе си, че ще си оправя очите. Много хора не знаят, но тогава ми беше първият път, когато фалирах и четвъртият или петият ми бизнес провал - казва Георгиев и успява да изпълни обещанието си.

Той създава приложение, което премахва синята светлина от екрана на компютъра, а също и намалява яркостта, без да пречи на честотата на трептене на светлината. След няколко неуспешни проекта се появява “Айрис”. Това е приложението, което днес Георгиев продава успешно на високотехнологичния пазар.

Главната цел на “Айрис” е да прави монитора полезен за очите.

И тук идва въпросът, хубаво де, ама как, как точно го прави?

Мониторът е като слънцето, излъчва всички цветове в определена яркост. През деня е добре да сме навън и да седим на слънце, но през нощта не е нормално да гледаш слънцето. Самото ни тяло не реагира добре на светлината вечер и това е причината да не можем да заспим няколко часа, след като седим до късно пред компютъра. Цялата тази работа със сняя се дължи главно на един цвят, и той е синият.

- “Айрис” дава възможност мониторът да излъчва по-малко синя светлина вечер и го прави леко червеникав. Малко е странно в началото, но след няколко дни не можеш да живееш без него и спиш като бебе - разказва създателят му.

По думите му другото главно нещо, което прави, е, че намалява яркостта на екрана без flicker (бел. ред. - премигване на екрана). Премигването се случва много пъти в секунда, почти не го забелязваме, но е страшно вредно за очите. “Айрис” го премахва, така мониторът да не свети силно и без вредните ефекти на премигването е като книга през нощта.

“Айрис” днес се използва в над 140 държави

Създаденото от Георгиев средство за подобряване на работата с компютър е доказателство за българската предприемчивост и съобразителност. “Айрис” е още едно постижение за България в сферата на научно-техническите открития.

6 ЗЛАТНИ ПРАВИЛА

✓ **СТИСНЕТЕ ОЧИТЕ**

Най-малко шест пъти на ден стискайте очите си силно в продължение на около 10 секунди. Постарайте се да го правите на всеки час, час и половина. Това стимулира слъзните канали и ги предпазва от запушване, което може да доведе до изсушаване на окото.

✓ **ТОПЛИ КОМПРЕСИ**

Топлите компреси, приложени у дома в продължение на най-малко 7-10 минути на ден, ще запазят необходимото количество влага в окото. Точно както тялото ни се нуждае от хидратация след усилена тренировка, същото се отнася и за очите, напомнят специалистите. За да поддържате добър баланса на слъзните жлези, е добре винаги да държите на бюрото си шишенце с хидратиращи изотонични капки за очи. Нанасяйте по една капка четири пъти на ден, независимо дали очите ви се чувстват сухи или не. Това нормализира качеството на слъзния филм, съветват още експертите.

✓ **ГАМА-ЛИНОЛЕНОВА КИСЕЛИНА**

Течният воал, който защитава окото (така наречения слъзен филм), се състои от три слоя. Мастният му слой се образува от секрецията, отделяна върху ръба на клепача от мейбомиевите жлези. Недостигът в храната или недоброто усвояване от червата на гама-линоленовата киселина променя състава на мастната секреция, подкопавайки ефикасността на слъзния филм, който носи отговорността за овлажняването на окото и предпазването му от външни агресии. Ето защо консумацията на храни, богати на гама-линоленова киселина, е от изключително значение за запазване на добрата мастна киселинност на окото. Дефицитът на гама-линоленова киселина може да бъде коригиран чрез приемането на масло от пореч, едроцветна пупалка (Oenothera biennnis) и семена от касис.

✓ **СИН ФИЛТЪР**

Преди да седнете пред компютъра, трябва да проверите осветлението на своето работно място. Лампата, която стои на бюрото, може да се закрие със син филтър, за да се доближи максимално нейната яркост до яркостта на екрана на монитора. Добре е стените около дисплея също да бъдат в син цвят. Добре е също така да изберете предпазни очила с лек син филтър. Синият филтър има свойството да покрива вредна светлина, като същевременно дава път на добрата, и така предпазва окото от умората и напрежението.

✓ **ПОЗИЦИОНИРАЙТЕ ПРАВИЛНО МОНИТОРА**

За да намалите напрежението на очите си, специалистите съветват да позиционираме монитора на разстояние малко под нивото на очите си. Така според експертите очите ще бъдат по-малко отворени и съответно подложени на по-малко напрежение.

✓ **ПРАВИЛОТО 20/20/20**

Експертите предлагат една чудесна алтернатива за поддържане на доброто състояние на очите ни, когато целодневно са подложени на негативното влияние на монитора. Простичкото правило гласи: На всеки 20 минути правете 20 крачки и мигайте в продължение на 20 секунди.

Страницата подготви Мария НИНОВА

www.duma.bg

ДУМА

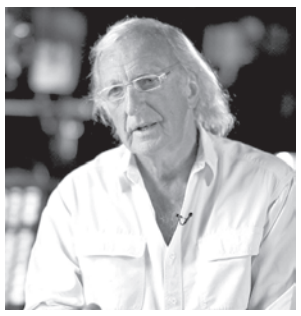
СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

ДЖОН ПИЛДЖЪР:

Глупавото войнолюбие доведе до „мигрантската криза”

Онези, които сега се шокират от Тръмп и Льо Пен, да се погледнат в огледалото

Като млад журналист Джон Пилджър е отразявал войната във Виетнам в продължение на десет години. Впоследствие той хвърли светлина върху много конфликти и се оказа един от най-надеждните анализатори на международната политика, както и талантлив режисьор. Като заклет враг на пропагандната война, той приветства действията на хората, които извадиха наяве злоупотребите на западните правителства, извършени с мълчаливото съучастие, а понякога и подкрепата на големи медии. В специално интервю за InvestigTAction Джон Пилджър разказа за новия си филм, The Coming War on China (“Предстоящата война срещу Китай”). Той ни разказа също за днешната опасност от ядрена война, която заплашва цялото човечество.

- На 5 декември новият ви филм “Предстоящата война срещу Китай” (The Coming War on China) ще бъде излъчен за първи път във Великобритания. Можете ли да ни разкажете за него?

- “Предстоящата война срещу Китай” описва масовото увеличаване на американски военновъздушни и морски сили в Азия и Пасифика, чийто прицел е Китай. Филмът разглежда колкото пропагандата, толкова и военната провокация. Новините ни казват, че Китай заплашва мира в региона, изграждайки писти за кацане на островите в Южнокитайско море. Но това прикрива факта, че САЩ са обградили Китай с 400 военни бази (оборудвани с ракети, самолети, бойни кораби), което един специалист по стратегия нарече “перфектната примка”.

Филмът започва на Маршаловите острови, където бомба, подобна на онази, която бе хвърлена над Хирошима, е тествана всекидневно в продължение на 12 години. Той разкрива секретна програма (проект 4.1), която е превърнала цяла една нация в морски свинчена. Там САЩ построиха една от най-секретните си бази, която контролира зона от Тихия океан до Китай.

- Защо направихте този филм сега?

- “Предстоящата война срещу Китай” се зае да наруши мълчанието за ядрената война, която според военни специалисти вече не е немислима, а “вероятност”. Той описва една нова Студена война, при която “фронтовите линии” не е толкова лесно да бъдат очертани, както при старата Студена война, а рисковете и опасностите са по-значителни.

- Подобно на Китай, Русия също изглежда, че е много важна мишена. Какво мислите за решението на британски съдии да закрият банковите сметки на RT? А какво мислите за скорошната резолюция на Европейския парламент срещу руските медии, който ги третира по същия начин, както и терористичната пропаганда?

- Решението за затварянето на сметките на руската RT изглежда е било взето от банките, защото те може би се опасяват, че подлежат на глоби за “нарушаване на санкциите” срещу Русия. Въпреки това неотдавна RT бе информирана, че решението все още се обсъжда и няма непосредствена заплаха за сметките й. Тези два епизода са част от истерията срещу Русия, окуражавана от администрацията на Обама, както и от Европейския съюз.

- Неотдавна заявихте, че “вече е започнала световна война” и това е пропагандна война”. Какво могат да направят хората на бойното поле на информацията?

- Това, което хората би трябвало да направят, е да се обединят в голямо движение, което да изисква тяхното правителство да спре да ограбва и атакува други страни. Те не трябва да се разсейват с политиките на самонаблюдение (“политиките на идентичността”) и с фалшивите медийни реалности, които не са нищо друго, освен разширение на свирепата власт, упражнявана от Вашингтон, Париж, Брюксел и Лондон.

- Избирането на Тръмп повдигна оживен дебат в САЩ и в Европа. Дори някои леви анализатори приветстваха желанието на Тръмп да умиротвори отношенията с Русия. Споделяте ли техния оптимизъм?

- Думата “умиротворяване” е термин, датиращ от пропагандата на Студената война. В действителност има друга форма на умиротворяване: прекалено много хора в Европа и в САЩ си мълчат, изправени пред опасните войнолюбиви прищевки на своите правителства. Когато миналата година се случиха жестокостите в Париж, Оланд изпрати бойни самолети да бомбардират Сирия. Какъв е резултатът? Той вероятно предизвика други жестокости.

- Тръмп по-малко войнолюбив ли ще бъде от Клинтън?

- Не би трябвало да се тревожим за онзи, който сдобри Русия и Европа, от мига, в който мирът е сключен. Алтернативата е война, а вероятно и ядрена война.

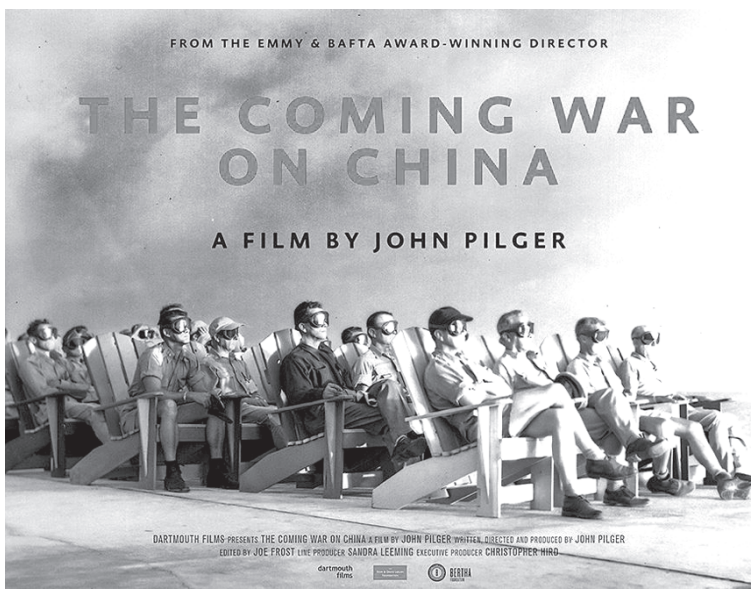
- Много хора се страхуват от подобно “политическо земетресение” в страна като Франция, където Националният фронт може да влезе в Елисейския дворец през 2017 г...

- Ако Националният фронт се домогне до Елисейския дворец, кой ще бъде виновен изцяло? Либералите, хора, които често сами се наричат “левицата”. Може би трябва да се погледнат в огледалото. Те не създадоха никакво трайно движение, което да се противопостави на суровите икономии, както и на войнолюбието на правителството. Либия бе разрушена благодарение на бомбардировачите на Саркози, Клинтън и Камерън.

С Кадафи, който вече не е в състояние да навреди и плячкосването на неговата модерна държава, оръжията масово поеха на Юг. Това глупаво войнолюбие, както и умишленото разрушаване на Либия, отвориха вратите за нахлуването на мигранти и бежанци от Африка. Така наречената “мигрантска криза” в Европа е пряк резултат от атаките на Запада срещу крехките племенни общества. И кой се противопостави на това от всички онези, които днес се шокират от Тръмп и Льо Пен?

ГЛАСОВЕ, заглавието е на редакцията

Превод от френски: Галя Дачкова

“Предстоящата война срещу Китай” (The Coming War on China) ще излезе в британските салони на 5 декември и ще бъде излъчен от ITV Network на 6 декември. Следващата година филмът ще бъде разпространен в САЩ, Латинска Америка и Австралия

Точката над И-то

Какво наистина каза избирателят?

Иво АТАНАСОВ

Парламентът е длъжен да изпълни решението на народа! С това изречение вече лягаме и ставаме. И сякаш на втори и трети план остава въпросът колко грешки има в него. Не правописни или граматически, а същностни.

Най-напред, налице ли е решение на референдума, което да е задължително за парламента? Ако се прескочи юридически издържания отговор на това питане, всякакви словесни упражнения по-нататък са само състезание за производство на повече думи на глава от населението. Резултатът от проведения преди месец референдум, колкото и да е внушителен, не е достатъчен, за да бъде задължителен. Не достигнаха 12 хиляди гласа. Вярно е, че са малко. Но не с няколко хиляди, а дори само с няколко гласа да беше по-ниска активността от изискуемата, резултатът пак нямаше да е задължителен. Такива са правилата. В САЩ Хилъри Клинтън дори получи повече бюлетини от съперника си, но президент ще стане Доналд Тръмп. Пак защото правилата - добри или лоши - са такива. И на никого не му хрумна да притиска избраната на 8 ноември електорална колегия да се съобрази с факта, че кандидатката на демократите е получила по-голямо одобрение от американските граждани в сравнение с този на републиканците. Недоволните от резултата обаче имат право да поискат повторно преброяване на бюлетините в някои щати и те го сториха. Докато у нас дори юристи призоваха ЦИК да вземе решение в интерес на гражданите! Сякаш комисията е длъжна да съблюдава нечий интерес, а не да спазва закона! Активността в референдума може и да е изчислена погрешно - неволно или умишлено, и това дава основание да се оспорят данните на ЦИК, цялостно или в отделни райони и дори секции. Но не и да се настоява комисията да взима решенията си в чийто и да било интерес.

Второ, длъжен ли е парламентът да изпълни решението от референдума? Не, не е. Защото референдумът премина границата за валидност, но не и тази за задължителност. От юридическа гледна точка няма значение дали активността е милион и половина като при допитването за ядрената енергетика, два милиона и половина като по въпроса за дистанционното гласуване или три милиона и половина, както е сега. И в трите случая резултатите са валидни, но не и задължителни. Което означава, че в срок от три месеца парламентът трябва да ги разгледа, без да е длъжен да ги приеме изцяло или частично. От политическа гледна точка обаче е редно депутатите да се съобразят в някаква степен с изразената в допитването воля. В каква - те ще решат, но не в никаква, както се случи с нежеланието да се промени партийната субсидия при гласуването на бюджета. Подобно безцеремонно отношение само налива масло в огъня.

И, трето, има ли решение на народа, или само на част от него? Нека не спорим поне по това. Които пожелаха, пуснаха бюлетина и резултатът е ясен. А за мнението на онези, които не отидоха до урните, макар и да са повече, може само да се гадае. Логично е да се приеме, че не са „за“, но това не върши работа. Изразената в референдума воля на избирателя е легитимна, това не подлежи на съмнение. Може да се спори обаче, и това вече се прави, каква е същността на тази воля. Формулировката на въпроса за избор на народни представители чрез мажоритарна избирателна система в два тура е категорична - с абсолютно мнозинство, а не примерно с обикновено или с квалифицирано. Това означава, че депутатите трябва да бъдат избирани с 50% плюс един глас от всички, имащи право да гласуват. При което в повечето райони, с изключение може би само на някои от смесените, дори и на втория тур няма да бъде избран никой. Грешката в съставянето на въпроса е на инициаторите, макар че не я признават. И както я премълчават, подготвиха законопроект, в който вече заложиха не принципа за абсолютното мнозинство, а мнозинство, изразяващо се в повече от половината от действителните гласове. И всичко това продължава да се представя като резултат от референдума.

Ето как волята на избирателя се оказа нещо, различно от онова, което си представяха не само отишлите до урните, но дори и тези, които ги призоваха да го сторят. Но почне ли веднъж от страна на инициаторите да се тълкува какво е искал да каже гласоподавателят, това ще развърже ръцете и на депутатите да дадат своя принос в дешифрирането на тези два и половина милиона гласа „за“ и споровете могат да се проточат безкрайно. А срокът за разглеждане на резултатите от референдума в парламента е само три месеца, един от които вече изтече. Тъкмо затова взаимното упорство не е продуктивно. Нужно е решение, което да уважи волята на избирателя за промяна, но същевременно да отчете рисковете, съдържащи се в чистата мажоритарна система. В противен случай повтаряното всяка вечер като крилат израз встъпително изречение на тази колонка ще се превърне в хвърчаща фраза без всякаква тежест, а от това няма полза никой.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ДУЕТ „ПИРИН”:

Работим за постигането на мечтите си

Все повече млади хора се насочват към фолклора. Посещават кръжоци по народни песни и танци, пълнят се площади и се вият кръшни хора, казват младите изпълнители

Интервю на Надежда УШЕВА

□ *Как се роди идеята за създаването на дует “Пирин”? Кой измисли името?*

- **Радостина:** Идеята дойде през 2008 г., когато с Румен се запознахме. Името измислихме впоследствие, въз основа на музиката, която изпълняваме. За пръв път премиера като дует с това име направихме на сцената на Международния фестивал “Пирин фолк” в Сандански 2016 г., където участвахме и в двата конкурса с авторската песен “Жалба за майка” и народната с аранжимент на Румен - “С каменички фърлат, мамо”.

- **Румен:** Дуетът е нещото, което ни събра и в професионален, и в личен план. Причината за запознанството ни е музиката. След няколко репетиции видяхме, че нещата се получават и можем да развиваме това, което правим. Името искахме да е запомнящо се и подсказващо за това, с което се занимаваме. Дует “Пирин” е най-събирателното име за нашето творчество, защото залагаме предимно на песни от македонския край - и автентични, и авторски, и обработен фолклор.

□ *Как се намерихте един друг?*

- **Радостина:** Тъй като в днешно време хората се запознават посредством интернет, а ние покрай една обява във вестник, написана от моята майка, може на читателите ви да им се стори малко странно. Но при нас се случи така. Имах тежък период, в който се бях затворила в себе си, търсех може би пътя си в живота. В този момент се появи Румен, той някак си ме грабна още от първия миг със своя оптимизъм. Започнахме да работим заедно и след известно време усетих, че имам чувства към него, оказа се, че и той имал към мен. Влюбих се в проницателния и изпълнен с любов поглед.

- **Румен:** Запознахме се странно, по обява във вестник: “Певица търси музикант за съвместна работа...”! Майка ми беше видяла обявата и ми каза. В първия момент реагирах остро. Не исках да се обаждам, но покъсно го направих. Чухме се по телефона, срещнахме се и нещата започнаха да се подреждат. Мога да твърдя, че намерих сродната си душа. Мисля, че съдбата си знае работата.

□ *Лесно ли се работи в дует? Кои са предимствата и недостатъците?*

- **Радостина:** За мен е лесно, защото с Румен се работи много леко. Винаги е отговорен, ведър и професионалист. Като всяко нещо, разбира се, има и недостатъци. Те се изразяват в това, че винаги трябва да се съобразяваш с дуетната си половинка, било то за облекло, за сценично поведение и т.н., защото грешките са по-видими. Но за всеки случай - предимствата са повече!

- **Румен:** И да, и не! Лесно е, когато има консенсус и мислим еднакво. Трудно е, когато имаш по-различна идея и трябва да се осъществи от двамата. Хубавото при нас е, че обикновено мислим еднакво и няма много разногласия. Важно е да разбереш, че не си сам на сцената и да се научиш да се съобразяваш с половинката си.

□ *Какъв е обикновено животът на един дует във времето, имайки предвид, че няма много музикални дуети на българската сцена?*

- **Радостина:** Никой не може да каже какъв ще е животът на един дует. Мисля, че ако дуетът не е “дует” и в живота, може би вероятността да продължи е помалка, но, разбира се, не означава, че е изключено. Имаме примери.

- **Румен:** Най-важното е да не спираш да работиш. Мисля, че ни помага фактът, че не сме дует само на сцената. Музиката за нас е освен професия, и начин на живот. Когато човек прави нещо с голямо желание и влага мисъл, тогава нещата са по-лесни. Преди всичко трябва да си актуален и да даваш това, което публиката очаква от теб. Мощна подкрепа имаме и в лицето на Музикалната фолклорна телевизия Фен фолк тв.

□ *И двамата проявявате интерес към народната музика от най-ранна възраст. Какво ви вдъхновява?*

- **Радостина:** Могат да ме вдъхновят както красиво място, така и тъжна история! Всеки път е различно.

- **Румен:** Фолклорът е най-близко до душевността и съзнанието на българина! Вдъхновяват ме природни забележителности, житейски събития и битовизми... Във всичко има някакъв живот, някакво действие. Просто трябва да не го подминаваш!

□ *Помните ли кога изпълнихте първите си мелодии? С какво са свързани и първите ви изяви на сцената?*

- **Радостина:** Първите си песни запях на 10-годишна възраст, поне тези, за които си спомням. А първите ми изяви на сцена са в родния ми град Самоков на един концерт.

- **Румен:** В семейството ми винаги се е слушало много музика, винаги се е пяло. Още от ранна детска възраст проявявам по-различни чувства към музиката. Първата ми по-сериозна изява беше коледен концерт на школата по акордеон в Самоков. Бил съм на 9-10 години. Там за пръв път свирих и пях пред повече хора.

□ *Срещате ли подкрепа от близките си да се занимавате с изкуство?*

- **Радостина:** Винаги съм била подкрепяна от семейството ми в моите начинания.

- **Румен:** Да, за щастие близките винаги ни подкрепят.

□ *Македонската песен радва ли се на почитатели сред младите хора?*

- **Радостина**: В последните години имам чувството, че любовта на младите се завръща изобщо към фолклора. Това е радващ факт, защото както е казал Филип Кутев: “Фолклорът е просто нещо, но не е за прости хора”.

- **Румен:** Да, все повече млади хора се насочват към фолклора! Посещават кръжоци по народни песни и танци, пълнят се площадите и се вият кръшни хора. Не минава и празник без български фолклорни песни. Българинът има инстинкт за самосъхранение!

□ *Издирвате и обработвате песни от македонския край. На какви нови сте попадали в последно време?*

- **Радостина:** Преди известно време попаднах на много стара песен на една известна народна певица. Композицията е интересна, обаче може би не е забелязана. Със смислен текст, хубава мелодия, направата на съвременен аранжимент и изпята наново, всяка стара песен би се вписала чудесно в репертоара на по-младите изпълнители.

- **Румен:** Винаги има добри попадения, понякога една и съща тематика я откриваме, поднесена по различни начини. Това е геният на народното творчество! Има и песни, които са реликви, а са забравени. Предизвикателство е да ги реновираш.

□ *Пътувате много у нас и зад граница. Какво споделят с вас хората?*

- **Радостина:** Публиката винаги е била много отзивчива на нашите участия. Доволните, усмихнати и винаги топли посрещания на нашия дует ни говорят за това как сме се представили миналия път и как трябва да се представим следващия път.

- **Румен:** Публиката е най-строгото и критично жури. От хората се учиш на много неща. Задължително трябва да се вслушваш в гласа на публиката. Много е приятно, когато се срещнем с някого, който е бил на предно наше участие и сега е дошъл само заради нас. Така се създават силни взаимоотношения за години напред. Разговаряме с хората по различни теми.

□ *За какво мечтаете?*

- **Радостина:** Мечтая за осъществяването на всяка песен, която ми е на сърце. Предпочитам да работя за мечтите си, вместо да седя и чакам. Една от сбъднатите ни мечти е да работим с голяма музикална компания, каквато е “Ара мюзик”. Подписахме с нея малко след “Пирин фолк”.

- **Румен:** Мечтая за подобър и мирен живот, за поспокойни и изпълнени с музика дни. Мечтая творчеството ми да остане, да се помни и след мен. Материалното е преходно, а изкуството - вечно. Казват, че: “Човек е голям, колкото са големи мечтите му”! Обичам да следвам мечтите си.

□ *Задават се новогодишните празници, във връзка с това ще имате ли участия и концерти?*

- **Радостина:** Получаваме доста покани...

- **Румен:** За нас празниците са работни дни, но няма начин, това са рисковете на професията. Все някой трябва да се грижи за празничното настроение *(усмихва се)*.

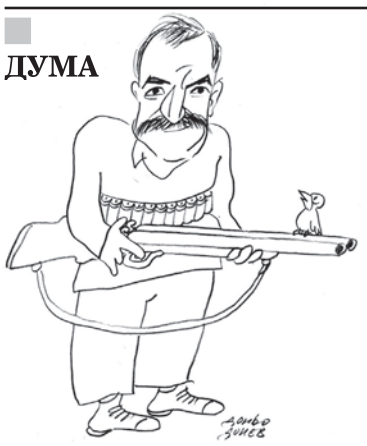
ДУЕТ „ПИРИН” е новото попълнение във фолклорния каталог на Музикална компания “Ара мюзик”. Зад артистичния псевдоним стоят двама млади, усмихнати и талантливи хора - Румен Иванов и Радостина Димова.
Румен е роден през 1987 г. Израства в самоковското село Бели Искър. На 10-годишна възраст започва да учи акордеон и солфеж в Самоков. На 14-годишна възраст е приет в НХГ “Св. св. Кирил и Методий” в Благоевград със специалност акордеон. През 2008 г. среща своята дуетна половинка Радостина и заедно започват реализация на музикалните си виждания. Участват и са лауреати на много международни фолклорни фестивали и конкурси в страната и зад граница.
Радостина Димова е родена през 1990 г. в Самоков. Участва както на местни събори и тържества, така и на много международни фестивали, от които има дипломи, плакети и грамоти. През т. г. двамата се изявяват на Международния фестивал “Пирин фолк” в Сандански, където представят авторската си песен “Жалба за майка” в Конкурса за авторска македонска песен и “С каменички фърлат, мамо” - в Конкурса за изпълнителско изкуство.

„Фолклорът е просто нещо, но не е за прости хора“

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

РИБА НА КЕРЕМИДА

Освен улова са необходими 2 турски керемиди и готварско фолио. Рибата се нарежда на фолиото. Поръсва се със сол, магданоз, чер пипер, кромид лук, нарязани чушка и домат. Фолиото се завива и се слага между двете керемиди. Отстрани керемидите се замазват с кал. Слага се в жарава. В зависимост от силата и се пече между 50 и 70 мин.

КОСТУР ПО МЕХАНДЖИЙСКИ

Костурът се дере. Изплаква се хубаво на течаща вода. Осолява се и се запържва в силно сгорещена мазнина. Преди поднасяне парче масло - колкото орех, се разтопява на огъня за 3-4 минути заедно с дафинов лист, черен пипер и повечко босилек. С приготвената смес се залива рибата и се задушава за около 10 минути.

Виното, с което препоръчвам да се консумира, е леко шардоне.

ОТ ПЪРВА РЪКА

Академик Ганчев

Димитър СТОЯНОВ

Академик Неделчев го помним с грозданката, а академик Ганчев?

“Титлата” стана притежание на Ванчо през миналия мразовит декември.

Спряхме пред дома му и от двора изквича прасе. Направихме лова, израдва се колегата, когато зърнахме охранения шопар с вълна на кожата. Взех го за поредния зевзешки номер на нашия общ приятел, но той не ни даде време да се суетим.

- Не сте ли виждали свиня от породата австрийска мангалица.

Понеже зацъках с език, Ванчо обясни:

- Много е рядка. В Европа има още една такава в двора на английската кралица Елизабет. Моята също се казва Елизабет.

Засмях се и докато хълцуках, Ванчо доискусуряваше лекцията си.

- На нашенските прасета четината им е остра и боде. Претрива емайла, не става за четки за зъби. С моята кралица такива проблеми няма. Косъмът й е мек, усещаш гъдел в устата. А и бързо наддава. Нема да повервате, ама за три месеца трупна сто кила. Голям удар ще направя на пазара! - погали той “кралицата”, а тя поквича гальовно, доволно.

Излъгах. Посрещна ни бай Данчо с каскет като мишена на бягащ глиган иззад високата ограда. “Ваньо спи!”. Покани ни в остъклената стаичка с легло, маса и бумтяща печка, но поинтересен ни беше шопарът. Докато изчаквахме Ванчо, бай

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Академиците бай Данчо и синът му Ванчо

Данчо се разбъбри. Преди много години пред писателското кафене се ръкувал лично с Мобуто Сесе Секо Нкуку Нгбенду ва За Банга. Ловец ли е, подметнах, а Ванчовият баща само това чакаше, за да изпразни още един пълнител с истински истории:

- Е, па, нали пишеш, требва да знаеш, че Мобуто управлява Република Конго цели трийсет и две години. Имената му се превеждат Велик воин. На конгоански. Та тоя Велик воин направи закона за ндуците.

- Ндуците?

Бай Данчо облещи недоумяващо очи.

- Митак, колко си изостанал. Ндук значи братовчед. Та Мобуто Сесе Секо искал всеки, възкачил се на висок пост, да уреди и родата си също като него до девето колено.

- Значи, образец за... ловец - подложих му динена кора, а бай Данчо така се засегна, като че ли току-що Мобуто си беше дръпнал ръката да я целуне.

- Запиши си - от Мобуто тръгва шуробаджанащината. Властта е като лова - иска се акъл. Само един има шанса да яде повече от другите. И неговата рода требва да може да яде повече от другите. Виждаш ли как стават работите? Те това е Мобутовата държава.

- Успа ме. Хвърлям си журналистическата тапия.

- Е, па, защо ти е? - изгледа ме от петите до главата бай Данчо и се ожали - Сърдит съм ти малко, щото все бързаш да бегаш. Послушай моабет, все ще научиш нещо полезно.

И се захили... като академик на трибуна. Но “академик” се лепна на сина му Иван Ганчев и то още следващия час.

Тръгнахме по кремиковския канал, а след нас подтичваше Вива - курцхаарката. Надлъгвахме се кой колко патици е ударил този сезон. Таман погалих Вива и тя се гмурна в камъша. Нещо помръдваше там и след секунди три-четири фиша изсвистяха над канала. Ванчо ги изгледа и аз им стрелях. Един фиш падна от другата страна на канала. Съблякох шубата, свалих жилетката, разкопчах ризата и взех да влизам.

- Луд ли си? За едно бърне... ще правиш кална баня - препречи ми се Ванчо.

- Фишът трябва да бъде прибран. Иначе е убийство.

- Глупости! Добре го видях! Бърне беше!

- Фиш. Чист фиш! Що такива съм отстрелял...

Започна нещо като караница и млъкнах, когато Ванчо отсече:

- На ловната тема съм академик. Чел съм Болшая советская енциклопедия, ксерокопирал съм всички томове на Дончо Цончев.

После, със забит поглед в земята, ме попита:

- Е, Митак. Какво удари? Фиш или бърне?

Измъкнах се като истински ндук от историите на бай Данчо:

- Фишобърне! Един непознат на академиците вид.

Ганчев примига на парцали и чак когато Вива му донесе фиша, каза:

- Може и така да се каже!

ГОЛЯМАТА СЛУКА

НОВИ УСПЕХИ НА ЛОВЦИТЕ ОТ ГОРИЧЕВО

Светломир КИРОВ

Ловците от ловно-рибарската дружинка в село Горичево, Кубратска община, с председател Пламен Иорданов отново имаха успехи в свинския лов. В поредния си ловен излет те отстреляха 3 големи диви прасета. Едното е 160 кг и е улучено от Билял Али, а другите две - по 80 кг, и са отстреляни от Ахмед Ахмед. Явно ловното поле на село Горичево е богато на този вид дивеч, след като ловците често имат успехи в свинския лов. Да им пожелаем сполука и занапред.

ЛОВНА КЛАСИКА

Решителен момент

Джон ХЪНТЪР

Джон Хънтър

Не си спомням никога да съм изпитвал страх в момента, в който животното напада. Действието става така бързо и така бурно, че няма време за страх.

Мога да кажа, че ловецът изпитва най-често страх, когато е ранил опасно животно, което се е скрило в гъсталака. В такъв случай професионалистът ловец е длъжен да тръгне след него. Следите са очевидни - често пъти ясно очертана кървава диря, която обикновено стига до съвсем непроходими гъсталаци. Ловецът знае, че скрито някъде там го чака раненото животно.

В гъсталаците ловецът среща много препятствия. Често пъти се налага да пълзи по ръце и крака. Опасното животно може да го нападне, преди да е успял да вдигне пушката си. Ловецът се колебае за миг дали не е по-добре да остави раненото животно и да се върне. Това е решителният момент. Ловецът трябва насила да си наложи да влезе в непроходимата гора. Щом влезе в гъсталака, колебанието изчезва и той започва да се чувства опитен специалист, който е изправен пред трудна задача.

ФАКТИ

Слухът спасява хищните бозайници понякога много по-често от зрението. Кучетата и вълците например долавят шума на тревата под краката на внимателно вървящ човек от разстояние 50 метра. А човекът може да чуе този шум само от 5 метра. Добър слух имат животните, живеещи на север - песците, самурите, златките и други техни роднини.

ВИЦ

ДЯДОТО И КЕНГУРУТО

- Дядо, когато си бил на лов в Австралия, убивал ли си кенгуру?

- Да, дядовото. Още ме болят колената от подскоците, които правех, докато го преследвах.

ФОТОЛОВ

www.duma.bg

Гумата на бъдещето - удря с ток, мирише на портокал и свети със злато

Гумата е сред най-важните елементи на автомобила. За едни основното им качество е надеждността и дълговечността, приемливата цена, а за други трябва нещо по-така – иновационно, технологично и дори ... изненадващо. Гумената промишленост се развива успоредно с автомобила и постоянно предлага нови идеи. Ето някои от тях:

Внимателно ток!

Експерименталните гуми BH03 могат да правят ток в движението си. В това са уверени специалистите от американската компания Goodyear Tire & Rubber, разработвали първата в света гума генератор на ток. Полученият по време на движението ток се използва за дозареждане на акумулаторите на колата и за захранване на бордовите системи. Включеният в гумата термоелектрически материал преобразува в електроенергия образуваната от триенето и деформацията на гумата топлина. Предлага се тази гума да има ултрачерен цвят и особена текстура, което ще й позволи в паркирано състояние да поема интензивно енергия от слънчевата светлина и също да изработва от нея електроенергия.

Идват...глухарчетата...

Гумата е немислима без натуралния каучук, а основен негов източник досега беше сокът на бразилската хевея – дърво, растящо само в тропиците. Немските специалисти от Continental AG търсят допълнителен източник на натурален каучук и го намират в ... глухарчето. От латексното му мляко учените са създали иновационния материал Taraxagum, по името на растението на латински – Taraxacum. Според германците полученият състав по нищо не отстъпва на натуралния каучук от сока на хевеята. Този неприятен за зелената тревичка в двора ви плевел може да бъде отглеждан в промишлени мащаби в Северна и Западна Европа на земи с нестопанска категория. Това би съкратило съществено времето за доставка на суровината в заводите на Continental, както и транспортните разходи. Серийното производство се очаква след около пет години, защото сега се прави селекция за максимално урожаен и устойчив на болести сорт, съдържащ два пъти повече сок отколкото дивото растение. Смята се че от един хектар глухарчета ще може да се събира толкова сок, колкото от декар хевея.

...и храсталаците...

Японската компания Bridgestone Corporation също търси заместител на хевеята и я вижда в лицето на вечнозелен храсталак от семейството на астрите, наречен гваюла. Тя се среща в засушливите райони на Северно Мексико. Латексното й млечице се съдържа във всички части на растението, като се събира само надземната част, а корените се оставят за да се събира нов урожай. Недостатъкът на този сок е съдържанието на много смолисти вещества, но това е само въпрос на технология. В 2015-а Bridgestone направи първата си експериментална гума, но до серийното производство навярно ще трябва да се почака няколко години.

Растително масло вместо нефт

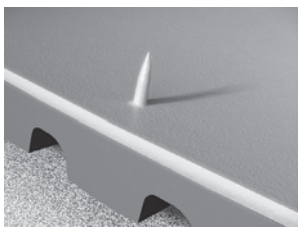
Екологичността е модерна дума и при гумите. В Goodyear са установили, че използването на соевото масло в направата на гумите може да удължи живота им с 10% и да намали използването на маслата деривати на нефта с 26 милиона литра годишно. Освен това, гумените смеси с добавено соево масло, много по-лесно се смесва със силиката /кремниев двуокис/, която се ползва като армиращ гумата пълнител. Това повишава ефективността на производството, намалява разхода на ток и изхвърляните парникови газове.

И портокаловите кори влизат в ... гумата

Гуми с използване на масло от портокалови кори пък е решението на горния проблем при японците от Yokohama. Те го добавят вече в почти всички модели гуми, защото маслото е доста киселинно и влиза в контакт с гумената смес, придавайки й на микро ниво мекота и еластичност. Тези качества на гумите се запазват и при ниски, и при високи температури на експлоатация. "Портокаловите" гуми имат намалено съпротивление на търкаляне с цели 20%. Растителни масла добавят в гумите си и други големи производители – френската Michelin слънчогледово олио, японската Bridgestone соево. Но най-далеч отива финландската Nokian Tyres – в гумите й се влагат едновременно рапицово и борово масло.

Забравете за пироните!

Технология ContiSeal в действие – при пробиване на гумата леплив материал във вътрешната повърхност мигновено обхваща виновника за пробива. Тя е дело на Continental AG и вече се прилага в масовото производство. Дори да се извади острият предмет, веществото затваря с лекота дупка с диаметър до 5 мм.

Подобна е и технологията Selfseal на Michelin, като тука диаметърът достига до 6 мм. Корейската Hankook ползва технологията Sealguard с използване на двукомпонентен херметик.

По-тихи от шумоленето на листата

Според концерна Continental AG, тишината в колата е признак на разкош, който заслужава всеки шофьор. Затова са разработили технологията ContiSilent, намаляваща нивото на шума от гумите, независимо от типа пътно покритие и природните условия. Това става с използването вътре в гумата на шумопоглъщаща полиуретанова пяна, а намаляването на нивото на шума достига до 9 дБ.

Ако не си броите парите

Компанията Zenises е основана едва през 2014-а, но вече е в книгата на рекордите Гинес, защото продаде през тази година комплект от най-скъпите гуми в света - Z Tyre Z1. Те са инкрустирани със злато и брилянти и струват на купувача точно 600 000 долара. Самите гуми са изработени в китайския завод Sentury Tire, а дизайнът е дело на шефа на компанията Кандхари Харджеев. Логата Z на гумите са изпълнени от брилянти и са дело на италиански ювелири. Буквите са в обкръжение на 24-каратов златен шахматен орнамент.

Гумите на Снежната кралица

Те могат да бъдат само от лед и са реалност, направени за рекламен клип на марката Lexus. Четирима скулптори са изпълнили до последната чертичка оригиналните колела с гуми Yokohama. Колата изминава известно разстояние с тях, като за здравина ледът е армиран с прозрачни акрилови влакна.

Може и в космоса

Без гуми не може да се мине дори и в космоса. Няколко години вече върви проектът Spring Tire (Пружинена гума) на Goodyear по поръчка и със съдействието на NASA. Гумата има 800 преплетени на ръка пружини, прикрепени към джантата. Те дават достатъчна твърдост и гъвкавост, гумата не се бои от пробиви, резки промени в температурите и слънчевата радиация. Не се генерира топлина при движението, голяма част от енергията от деформацията на гумата се връща обратно при изправянето на пружините, което намалява и разхода на енергия за задвижването на луно- и марсохода.

Разработчиците са уверени, че космическите гуми могат да се полезни и в земни условия при придвижване в силно пресечена местност.

Автомобилите на Фидел

Починалият "команданте" Фидел за разлика от много държавници не е бил страстен автофен, но в гаража му е имало доста интересни машини. Автомобилите на Фидел Кастро по правило са били подаръци от лидерите на бившия СССР и другите соцстрани. Той е харесвал най много откритите автомобили, най-вече заради кубинския климат. Такъв е кабриолетът ЗИЛ-111В, подарен на Кастро в 1963-а по време на негова визита в СССР. Колата е с мощност 200 к.с. и на външен вид прилича на американския Packard. Фидел често е ползвал и кабриолета ГАЗ-13 Чайка по време на посещенията си в СССР. Този автомобил след това му е бил подарен от Никита Хрушчов. Уникалната снежнобяла Tatra T603 не е кабриолет, но специално за Кастро била оборудвана с мощен климатик. В гаража на Фидел имало още италианска кола - Alfa Romeo 1750. Армейският всъдеход ГАЗ-69 дълго време е бил ежедневният автомобил на Фидел. Добрата проходимост и непретенциозност идеално пасвали за пътуванията на лидера в труднодостъпните райони. Не изостанал назад с подаръците и Леонид Брежнев – този път колата била ГАЗ-14 Чайка с климатик, автоматик, телефон и осемцилиндров мотор с мощност 220 к.с. Бронираният седан Mercedes-Benz S-Class W126 пък си остава автомобила на Фидел Кастро от 80-е години до последните му дни.

www.auto-press.net
Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001"

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Очаквайте

ЕЛЕН КОЛЕВА ЩЕ Е ВОДЕЩА НА „БГ МОДНА ИКОНА 2016”

ДЕТСКИ РОЖДЕН ДЕН МОЖЕ ДА СЕ ПРАЗНУВА И В МУЗЕЯ

Регионален исторически музей - София, стартира от този месец провеждането на детски рождени дни. Всички, желаещи да празнуват, имат възможност да се запишат посредством онлайн платформа на www.sofiahistorymuseum.bg.

“Рожден ден в музея” е програма на Регионален исторически музей - София, която се добавя към вече наличния спектър от детски занимания. Разработена е изцяло от музейни специалисти и съставена от няколко различни компонента. Изборът на тема е съобразен с възрастта на децата: “В праисторическата къща” (6-12 години); “На пазар с древните римляни” (8-12); “Магията на ретро София” (8-12).

Празникът започва с посрещане на рожденика и неговите гости и разходка из постоянната експозиция. После всички отиват в залата за рождени дни, където от екипа на музея са подготвили тематични образователни игри и много забавления. Отделя се и специално време за класическо празненство с торта, свещички и подаръци.

В Регионалния исторически музей - София, рождени дни ще се провеждат всяка неделя с начален час 11,00, 13,00, 15,00 и 17,00 ч. Общата продължителност на празника е час и половина. Броят на гостите е до 15 деца с до двама възрастни придружители. Пакетната цена е 250 лв. Необходимо е предварително резервиране на конкретна дата и час за рожден ден.

Общинското предприятие за траурни обреди е променило името си и вече се нарича “Довършителни дейности по клинични пътеки”...

3.12.2016

АЛБЕНА ДЕНКОВА,
двукратна световна шампионка по фигурно пързаляне
Проф. БОЖИДАР ДИМИТРОВ,
историк, директор на Националния исторически музей
ВОЛОДЯ СТОЯНОВ, певец
ГЕОРГИ ВУЛОВ, журналист
МАРТИН СТОЕВ,
треньор по волейбол

4.12.2016

БЛАГОЙ БЛАГОЕВ, шампион по вдигане на тежести
Проф. д-р ВРЪБКА ОРБЕЦОВА, патобиохимик
ДЕСИСЛАВА БАКЪРДЖИЕВА, актриса
ЯВОР ДИМИТРОВ,
пианист, композитор

Хакатон предизвиква студенти и ентусиасти

Тридневното състезание ще стартира на 16 декември във ФМИ

Осмото издание на хакатона HackFMI ще се проведе от 16 до 18 декември във Факултета по математика и информатика на СУ и ще събере на едно място студенти, практици и ентусиасти от сферата на програмирането, математиката и статистиката. Състезанието се фокусира върху света на данните и ще протече под наслов “Hack for Data”. В рамките на трите дни на хакатона към участниците ще бъде отправено предизвикателството да разработят интересни софтуерни и хардуерни решения. За целта екипите ще имат възможност да включат използването на всякакви данни, както и различни анализи, алгоритми, machine learning и изкуствен интелект.

“Поставихме началото на HackFMI през 2012 г. с темата “Hack for Education”, като целта на това издание беше да подобри образованието и образователната система чрез софтуерни решения”, споделят от HackBulgaria. “Надяваме се с темата тази година да привлечем участници от всички университети в страната и ще се радваме, ако успеем да предизвикаме интереса на студенти с различни профили - статистика, физика, химия, биология, както и научни разработчици”, допълват организаторите.

Форматът на събитието и тази година остава непроменен. Отборите може да бъдат до 6 участници, които разполагат с 3 дни да разработят своя проект. По време на хакатона ментори от IT сектора ще помагат със съвети и идеи, а в неделя вечер отборите ще презентират своите проекти пред предварително сформирано жури.

HackFMI стартира през есента на 2012 г., превърна се в традиция и се провежда всеки семестър вече 4 години. Университетът ежегодно предоставя на младите таланти възможност да се обединят и изявят, докато обменят опит и познания в рамките на тридневното предизвикателство. Хакатонът ги провокира да се интересуват, да задават въпроси и да полагат съвместни усилия в преследването на отговорите.

Събитието е напълно безплатно и е отворено за всички желаещи студенти и ентусиасти, навършили 18 години. Регистрацията е отворена до 14 декември на сайта на събитието: http://hackfmi.com/. За повече информация може да се свържете с организаторите на събитието на team@hackbulgaria.com.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

3

Св. прор. Софония. Св. свщмчк Теодор, Архиеп. Александрийски

4

† 10 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. вмчца Варвара. Преп. Йоан Дамаскин

СОФИЯНКА БЕ ИЗБРАНА ЗА „МИС ВСЕЛЕНА БЪЛГАРИЯ”

21-годишната Виолина Анчева от София спечели титлата “Мис Вселена България” с безапелационен вот на журито. Красавицата бе коронясана в “Рейнбоу плаза”, на закрити врати, с оглед избягване на поредна организирана атака срещу “Рара Авис”. На церемонията бяха допуснати само близки и роднини на участничките. Надпреварата се проведе само седмица след провалення конкурс “Мис Национален отбор”, който трябваше да излъчи и представителка за “Мис Вселена”. Магдалина Георгиева предостави възможност на участничките да се състезават за титлата в съобразен с условията формат на събитието.
Първа подгласничка на победителката стана 19-годишната плевенчанка Вероника Биковска, а за втора подгласничка се класира 24-годишната Щилиана Кирева от Стара Загора.

Павел и Венци Венц се срещат с фенове в шест книжарници

Седмица след премиерата на първия им албум “Setaabrat” и новия сингъл “Вдигам Level” Павел и Венци Венц (Pavell & Venci Venc`) ще се срещнат със своите фенове в няколко български града. Хип-хоп звездите ще бъдат в Ciela Books & Music в столичния Paradise Center на 4 декември, неделя, от 17 ч. А всеки, закупил “Setaabrat”, ще получи автографи и снимка с тях. Следват фен срещи в Русе - на 8 декември (четвъртък) от 18 ч., в Ciela Books & Music (Mall Ruse, бул. “Липник” 121 Д). В Пловдив ще са на 15 декември (четвъртък) от 18 ч., Ciela Books & Music (Mall Plovdiv, ул. “Перущица” 8, ет. 2). В Плевен - на 17 декември (събота) от 18 ч., в книжарница Ciela (Panorama Mall Pleven, пл. “Иван Миндиликов” 1). Във Варна - на 21 декември (сряда) от 18 ч., Ciela (Фестивален и конгресен център, бул. “Сливница” 2). В Стара Загора - на 23 декември (петък) от 18 ч., в Ciela Books & Music (Park Mall Stara Zagora, бул. “Никола Петков” 52).

НАЙ-ГОЛЯМАТА ЛЕДЕНА ПЪРЗАЛКА У НАС ОТВАРЯ ВРАТИ В ПЛОВДИВ

Пловдивчани и гости на града под тепетата ще имат удоволствието да се забавляват на най-голямата открита ледена пързалка в България. Любимата зимна атракция за малки и големи отваря врати днес, 3 декември. Пързалката е разположена на пл. “Централен” 1, точно срещу пощата, и няма как да бъде пропусната със забележителната си площ от 1400 кв.м. Работното време е всеки ден от 10 сутринта до 22 ч., а входът е на цена 5 лв.

Забележителното зимно съоръжение разполага с повече от 700 чифта кънки, които обхващат всички възрасти: от 23 номер за най-малките дечица до 47 номер за най-големите.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Послания до Дядо Коледа, или, писма с вяра в чудо

Някои го наричат Дядо Коледа, други го припознават като Дядо Мраз. В Япония пък той е Одзи сан, в Колумбия - Папа Паскуал, в Норвегия и Дания - Юлнисен, в Америка - Санта Клаус... И всеки от тях навръх 25 декември получава писма с най-съкровените желания, които очакват да бъдат изпълнени. Най-вълшебното е обаче, че всъщност почти винаги... успяват! Като с това не само запазват имиджа си на истински магьосници, но и доказват, че по-важно е не името, а разбирането на мисията на техния персонаж, който пази вярата, че чудото е възможно.

В сравнение с миналия век, когато децата са мечтали за кукла, колело, дънки или домашен любимец, днес претенциите нарастват лавинообразно

До Коледа остават ... дни. Този рефрен започна да звучи по радиото и телевизията доста преди у нас да падне първи сняг или да засияе празнична украса. До пазаруването на големи и малки подаръци също като че ли има (или пък няма?) време. Но пък не бива за нищо на света да се изпусне моментът, в който трябва да се напише писмо на Дядо Коледа. Дори съществува специален празник, който се отбелязва на 4 декември. Датата е посветена на наближаващите светли дни, когато традицията повелява да се изпрати послание до добрия старец. Всъщност спазват я не само децата, но и онези, които вярват в чудо и с нетърпение очакват то да се случи.

Обикновено именно в първите дни на декември в много страни по света пощите и куриерските фирми започват да предоставят услуги, свързани с поздравления за Рождество Христово и Нова година. На места дори се откриват специални празнични служби, където деца и техни родители могат да изпратят посланията си към белобрадия чудотворец. Всички са в нетърпеливо очакване на празничните дни, планират къде, как и с кого ще ги прекарат, купуват елхи, вадят от кутии украса, закачат гирлянди, светват коледните лампички... И именно тогава е най-подходящото време да се намисли съкровено желание и да се съчини писмо, адресирано до главния вълшебник.

Твърди се, че всяка година добрият старец получава поне 8 млн. послания, изпратени от различни краища на света. И броят на съобщенията не спира да се увеличава, което превръща белобрадия магьосник в персонаж, към когото са адресирани най-много писма, написани не само от деца, но и от тийнейджъри, и от по-възрастни хора.

Любопитно е също, че редица национални пощенски служби разполагат с официална структура за отговор на посланията. И понеже най-често те са изпратени до "Дядо Коледа, Северния полюс", в традиция се превърна да се събират от персонала. Но не се изхвърлят и не остават в секцията за недоставена поща, а се препращат (истинският адрес е: Santa Claus, Arctic Circle, 96930 Rovaniemi, Finland), за да бъдат наистина получени. И не само това. Понеже се подразбира, че джуджетата и елфите на добрия старец са претоварени и не смогват да отговорят на всички, написали писмо, им помагат специални екипи в пощите и куриерските станции.

Данни от изследването, обхванало близо 30 национални служби, сочат, че най-много писма до Дядо Коледа - над 1,7 млн. послания, изпращат французите. Следват ги с 1,35 млн. вярващите в чудото на празника в Канада, където Санта Клаус дори разполага със собствен пощенски код - HOH OHO. В САЩ пък молбите към белобрадия магьосник са над 1 млн.

В топ 20 на страните, където не забравят да драснат поне няколко реда на добрия старец, са Австралия със 150 000, Австрия с 6500, Бразилия с 964 315, Великобритания с над 800 000, Гърция с 80 000, Германия и Испания с по 300 000 послания, Ирландия и Италия с по 130 000, Португалия със 100 000, Русия с 350 000, Унгария с 3000, Финландия с 550 000 и Швейцария със 17 000 писма.

Всички пликове пристигат в пощенската станция в Лапландия. Със специално решение на ООН от 1984 г. тя официално е провъзгласена за "Земя на Санта Клаус". С напредването на технологиите прогреса следва и белобрадият старец, който има и електронен адрес. Като най-нетърпеливите започват да изпращат посланията си още през ноември.

Според наблюденията на ангажираните в процеса на изпълняването на празничните искания желанията стават все по-трудно осъществими. В сравнение с миналия век например, когато децата са мечтали за кукла, колело, дънки или домашен любимец, днес претенциите нарастват лавинообразно и минават през ролкови кънки и ховърборд до последен модел смартфон. А някои дори не пропускат да посочат в писмото си точния адрес на магазина, където тези джаджи се продават. Има и доста необичайни молби: малките очакват Дядо Коледа да осигури високоплатена работа за родителите им, да намери добър съпруг на сестрата или дори на майката, да помогне да преминат последно ниво в онлайн играта...

Според специалисти чата самостоятелно, без посредници. И не само описват желанията си, но и рисуват, правят апликации, впускат се в подробни упътвания... Други пък държат да ангажират в предпразничната суета и околните, като се опитват да им прехвърлят отговорността посочените искания да бъдат изпълнени много точно и в срок.

Писмата за Дядо Коледа всъщност са сред най-запом-

нящите се и трогателни моменти не само от детството, но и от целия ни живот. Посланията - наши или на децата ни, се превръщат в своеобразен приказно-магически ритуал. Защото точно тогава всички вярваме в чудо и не спираме да се надяваме, че добрият старец непременно ще осъществи мечтите ни.

Конкурс за най-малките обявиха „Български пощи"

В навечерието на празниците от "Български пощи" ЕАД отново организират конкурс за най-малките под наслов "Най-красиво писмо до Дядо Коледа". В инициативата могат да участват всички детски послания, стихове, рисунки и др. Върху пратката трябва да има правилно изписан адрес на подателя и марка от 0,65 лв. На мястото на получателя може да се напише "За Дядо Коледа" или за конкурса за най-красиво писмо на "Български пощи".
Пликовете е добре да се пускат в специално предназначени или в обикновени пощенски кутии, разположени във вашия квартал или град. Крайният срок за изпращане на писма от желаещите да се включат в конкурса е 9 декември. Всички участници ще получат личен отговор от белобрадия старец от Лапландия, а най-добрите - и подаръци.

Страницата подготви
Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

Живият град-музей

Парче земя, съхранило величието и страданието на България

Парашкева ПАНТАЛЕЕВА, к.ф.н.

Копривщица е град от 1872 г. Това е посочено в една общинска кондика. Преди 70 години той беше пред разруха. Оскъдна икономика, много затворени възрожденски къщи, други порутени от времето. От последното преброяване през 1938 г. жителите му са под цифрата 2151. На 900 м надморско равнище в същинска Средна гора, той е като че ли забравен от Бога, а царят е далечен за жителите на града. Парче земя, съхранило величието и страданието на България. Не площадите и улиците правят селищата ни, а хората, които живеят тук. Копривщенецът е със свободен дух. Първият кмет на Отечествения фронт е учителят Илия Мухов. Всички го помнят. В родната къща на Яко Доросиев е създадена музейна сбирка, показваща автентичността на килийното образование. Днес е съхранено 12-класното училище "Любен Каравелов", както и "старото" училище "Св.св. Кирил и Методий". За развитието на града допринасят редица правителствени документи. Първият е на МС на НРБ от 21.02.1952 г. По доклад на Комитета за наука и култура МС приема разпореждане за запазване, поддържане и възстановяване на историческите и архитектурни паметници. Но като отчита бавните темпове на възстановителните работи, редица нарушения на архитектурния облик на града, предимно от епохата на Възраждането, както и сериозни пропуски от развитието на икономиката, Министерският съвет приема Постановление №28 през 1971 г. - Копривщица се обявява за национален архитектурно-исторически резерват. Активно участие в подготовката и изпълнението на това постановление вземат проф. архитект Пейо Бербенлиев, инж. Иван Николов, ген. Иван

Врачев и други. Павел Матев като председател на Комитета за наука и култура през 1975 г. утвърди списък на 380 паметника на архитектурата от местно и 16 от национално значение. Времето изисква този списък да се актуализира. Копривщица не е само на копривщенци. Дечко Узунов извая живописната картина "Копривщенката". На Димитър Киров от Пловдив е картината-триптих "Надпяване". Проф. Величко Минеков сътвори бюст-паметник на Г. Бенковски в родната му къща. Христо Танев с брат му са автори на паметника на Хвърковатата чета над родната къща на Бенковски и бюст-паметник на ген. Иван Врачев. Паметникът на Антон Иванов пред Общинския съвет е от 1962 г. и е посветен на 40-годишнината от разстрела му. Бюст-паметник на Яко Доросиев в неговата родна къща е дело на проф. Фунев.

Буковите, борови и дъбови гори дават възможност за развитие на дърводобива и дървопреработването в разумни размери. Съхранено е Общинското горско стопанство. Всяка година по традиция учениците засаждат безплатно млади фиданки, за да не се наруши микроклиматът в района. Лятно време - прохлада, през зимата сравнително меко.

На 1 март 1976 г. се откри новата сграда на ЕСПУ "Л. Каравелов". Трудно е да се докаже коя от сградите е по-впечатляваща - новата или т.нар. старо училище. За последното чорбаджи Вълко Чалъков дарява на общината 30 декара и необходимите средства, за да се построи през 1837 г. То е с четири симетрии в южната си част, с просторни два салона и светлина чрез многото прозорци. Определено е като национален паметник на архитектурата. Хаджи Ненчо В. Палавеев записва в завещанието си, че дарява всичко свое на любимото си Отечество - Копривщица. Списъкът на дарителите е дълъг. Не трябва да изпускаме родовете Каравелови, Доганови, Мирчеви, изписани в Рилския и Атонския манастир.

В училищата на града - основно, средно и климатическата гимназия, са се учили близо 600 деца. 80% от тях са били в детската градина. Осем от 10 ученици в VIII клас са завършили средно образование. Във вузове в страната и по света продължават образованието си десетки студенти и специалисти. Днес в първи клас са само десет деца...

Редица производства като микроелементи, трикотажно производство, дърводобив през сегашния "преходен" период се закриха, а нови не се създадоха. Икономиката на града се изменя динамично. Сега главният поминък на населението е картофопроизводството с новите екологични сортове картофи. Но това е недостатъчно. Ръководствата на града години наред не решават тази най-важна част от живота на постоянното население.

В живота на партизанската бригада "Г. Бенковски" има такъв епизод: На 24 март 1944 г., когато градът е освободен за часове, минавайки покрай църквата "Успение Богородично", един от партизаните посочил скулптурата на ангел, докаран от Гърция на гроба на хаджи Ненчо Палавеев, и настоял да се премахне. Реакцията на командира Иван Врачев била категорична: "Ние не сме терористи!"

Дунавската делта - свят от романтика и красота

Снимки АВТОРЪТ

Илия БОРИСОВ

Голям късмет и истинско щастие е да видиш и да се любуваш на Дунавската делта в територията на Румъния. От Букурещ пътуваме със самолет до Кюстенджа. Оттам стигнахме до град Тулча. Хубав град. Определих го с нашето старинно пристанище Оряхово. Тулча от столетия е свързал името си с незабравимата българка Вела Благоева, която през далечната 1901 г. е преподавала в девическото училище. Бяхме голяма група журналисти от различни страни на света - китайците бяха дванадесет, най-много сред нас. Пътуването с бялото корабче "Тудор Владимиреску" даде възможност да видим и се запознаем с един свят от романтика и красота - Дунавската делта. Пред нас върху цели пет хиляди квадратни километра площ засия едно уникално природно място, прошарено от вода и суша. Една непогазена земя, незамръзнала и бистра вода с ненаплашени птици и щъкащи пасажи пъстроцветни риби. Екскурзоводът говореше за пъстротата на това райско кътче, а ние го попитахме какво е делтата. Определи я, без да се замисля, като "наносен остров при устието на голяма река".

Дунавската делта има три ръкава. Килийският е най-северният и служи за граница между бившия Съветски съюз, дълъг е 105 км, ширината му е от 300 до 700 метра. По него не става корабоплаване, защото носи твърд оток и се затлачва. Сулинският канал е среден и е в навигация. Непрекъснатите и чести корекции са го направили плавателен още през XVII-XVIII век. По тази оживена и права като конец артерия, разпростряла се на 71 км, се извършва корабоплаването на морски и речни съдове от и до черноморското пристанище Сулина. Третият канал - Георгиевският, е най-дълъг - 113 км, и е в южния край.

От мига, когато бялото корабче се отклони от главния път за градчето Сулина и зави наляво, изненадите следваха една след друга. Сякаш през скиорски вратички се провираше в своя рейс нашият плавателен съд, за да видим ята пеликани, сгушили се край тихи и глухи прибрежия, да зърнем къщички и хижите с понтони и пристаните край тях, където живеят обитателите на делтата. Погледът не може да обхване цялото очарование на онова, което преживява човек. Това е един безкраен лабиринт от езера и блата, резервати от тръстики и камъш. И много дървени и пластмасови лодки. В делтата няма леки коли и мотоциклети, конски и волски впрягове. Тук

Един от рибарите-поселници на водното царство, където се срещат великата природа и човека

Вълнуващо пътуване с параход, преди укротените дунавски води да се влеят в Черно море

лодката е двигател на живота. Тя е целият живот на хората. А риболовът е главният поминък заедно със земеделския труд. Тръстиките, от които се прави какво ли не, са основното богатство. Чух, че по тези места са най-големите находища на земята. Невъзможно е в тези джунгли да пътуваш без водач. Иначе може да станеш жертва на желанието си да надзърнеш на невидими места навсякъде и да се изгубиш.

Неописуемо е тайнството на сътворението, което Бог и природата са насипали с такава щедрост в тази част на румънската страна. Имаш усещането, че си в някакъв тайнствен и своеобразен космос. Пътува се само по водни улици до тридесет и четири места, населени с около 20 хиляди и повече човека - млади и стари. Нелекият живот е научил хората на всичко. Заговорихме с един от рибарите с гъста посребрена брада. Той философски и мъдро ни каза: "Когато трябваше да стоя - седях, и жалко, че когато трябваше да седя - стоях, за това доживях такъв, какъвто ме виждате..."

Във водата на Дунав се въдят над 90 вида риби: сом, шаран, костур, моруна, есетра, бяла риба, тюлени, делфини - дори и безопасни акули. Гнездят много птици: розови пеликани, щъркели, сини, червени и бели чапли, лебеди, морски орли, диви пойни птици, неми лебеди от Сибир и др. Около 150 вида птици населяват този район. Сред тях зайци, лисици, глигани, нутрии, видри, норки, блатни бобри, юрки... Един разкошен животински свят! Птичият хор се допълва от своеобразна многоцветна дъга от няколко миграционни пътища на прелетните хвърковати над делтата, които се отправят всяка година по това трасе за три континента. Зимата властва до тридесет дни. Слънцето свети около 3500 часа. Без риба - прясна, сушена и маринована, заселниците на това място не сядат на трапезата. Екскурзията до Дунавската делта продължи с пътуванията през Браила, Галац, Измайл, Килия, Вилково... И със запознанство с новия изкуствен канал Дунав - Черно море през добруджанската шир, където пулсира първата в Румъния атомна електроцентрала.

Една пета от делтата е суша. Триста хиляди хектара е необозримата морска шир от люлеещи се тръстики, може би най-много на планетата, 668 са езерата, разлели водите си на 312,6 кв. км площ. Научихме, че Дунав всяка секунда влива приблизително по около 6,5 хил. кубика вода в Черно море с отлаганите 60 млн. тона наносна земя. Водата изяжда земята и отново я връща!

Дунава! Тази втора по големина река след Волга в Европа е осеяна със забележителни неща от изворите в планината Шварцвалд в Германия, по протежение на 2857 км. Наричат я река на живота. Има площ от 817 хил. кв.км и включва 18 страни.

Хубави мисли навяват човека, когато види и пътешества по река Дунав!

www.duma.bg

ДЕЙСТВИ-ТЕЛНОСТ

ЧАСТ ОТ РЕЧТА

ГРАД В ТУРЦИЯ

МЪЖКА ЖАБА

РЕКА В ТОГО

АНГЛИЙСКИ ФИЗИК (1736-1819)

ГЛАВЕН ГРАД НА ДЪРЖАВА

ЛЕКЕ ОТ ЗАЦАПАНО

ГРАД В ПОЛША

					1		3	7
9			2	7	3			
	2	7	6		8		1	9
						1		5
		5					6	2
	6	2			7	8	9	4
		9					5	
6							8	3
	7		8		9			

ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ

МИНЕРАЛ, РАЗНОВИДНОСТ НА ФЕЛДШПАТА

РЕКА В РУМЪНИЯ

ЧЕРКОВЕН СЛУГА

РОДОВА ОБ-ЩИНА У ШОТ-ЛАНДЦИТЕ

БАНИЦА

ДРЕВНОГРЪЦКИ ПОЕТ

ПЛОДОВА ТЕЧНОСТ

ЗЪРНЕНА ХРАНА ЗА МЕЛЕНЕ

ИЗВЪРШИТЕЛ НА УБИЙСТВО

ПЪТ, ШОСЕ

РЕКА В РУСИЯ И КАЗАХСТАН

ЯДИВНА ГЪБА

ПОЛСКИ КАМИОНИ

ЕДИН ОТ МЕТАЛИТЕ

ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ

ВОДНИ ЖИВОТНИ С ЩИПКИ

ИЗПЕЧЕНА ЧИСТА ГЛИНА

СТАРА ВЕЩ, ПРЕДМЕТ ИЛИ СГРАДА

МОДЕЛ НА АВТОМОБИЛИТЕ „СЕАТ“

ВИД ОРГАНИЗЪМ

ДЕН ОТ СЕДМИЦАТА

МЪЖ НА МАЙ-ЧИНА СЕСТРА

ЕДНА ОТ ЗОДИИТЕ

ИМЕНИК НА 17 ДЕКЕМВРИ

ШАХМАТНА ФИГУРА

РЕКА В ТОГО

МУЗИКАЛНИ СКОБИ

УМЕРЕН КОНСКИ ХОД

РУСКИ СЛАВЯНОФИЛ (1817-1860)

УПЪТВАНЕ, НАРЕЖДАНЕ

СЪЦВЕТИЕ НА ЛОЗА

ГРАД В НИГЕРИЯ

МУЗИКАЛНА НОТА

КАРТА НА НЕБЕСНО ПОЛУКЪЛБО

ИЗПЛЕТЕН СЪД ОТ ПРЪЧКИ

ФАСУЛ

ЧОВЕШКИ КРАЙНИК

ИНДИЙСКИ БОГ НА ОГЪНЯ

МАЛЪК ПЛАВАТЕЛЕН СЪД

ВЯРВАНЕ, УВЕРЕНОСТ

БЪЛГАРСКА ШАХМАТИСТКА (1930-1986)

САМОЛЕТНА СПЛАВ

РОМАН ОТ ГРЕГ БЕЪР

ГРАД В КИТАЙ

ДЕБЕЛА ВРЪХНА ДРЕХА

АМЕРИК. ТЕНИСИСТ (Р.1970)

ЧАСТ ОТ КВИТАНЦИЯ

МЪЖ, КОЙТО Е ДОШЪЛ НА ГОСТИ

ГРАД В КОМИ

СТОЛИЦАТА НА КАНАДА

ИЗКОП ЗА МЪРТВЕЦ

ШИРОКОЛИС-ТНО ДЪРВО

ЗЪЛ ТУРСКИ ВОДЕН ДУХ

ИЗКУСТВЕН МАТЕРИАЛ

НИКАРАГУАН-СКИ ПОЕТ (1867-1916)

ОСТРИЕ НА ПЧЕЛА

КИНОАРТИСТ ОТ САЩ (Р.1927)

ОДРИСКИ ЦАР (407-386 ПР.ХР.)

ПОЕМА ОТ ОМИР

САЛОНЕН ТАНЦ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ В ДРЕВНА СПАРТА

БЪЛГАРСКИ ЕКЗАРХ

ПЕЩЕРА КРАЙ СВОГЕ

ЕДИНЕН ГРАЖДАНСКИ НОМЕР (СЪКР.)

ДРЕВНИ ЖИТЕЛИ НА ОГНЕНА ЗЕМЯ

НАСЕЛЕНО МЯСТО

БЪЛГ. ПОЕТ (1924-2006)

АМЕРИК. БОКСЬОР (1914-1981)

ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО

МЛЕЧНА ЖЛЕЗА НА ЖИВОТНО

ГЕРОИНЯ В РУСКИЯ ФИЛМ „СИБИРИАДА“

ТЪКАН, МАТЕРИЯ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

ДАФИНОВИ КЛОНКИ

БУДКА

НЕУСПЕХ, НЕСПОЛУКА

ГРАД В ГАНА

БЕЗСМИСЛЕНО УПОРСТВО

РОМАН ОТ АКСЕЛ ЙЕНСЕН

ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ПРАВОСЪДИЕТО

СТОЛИЦАТА НА СИРИЯ

ЗАПЕТАЙКА

РЕЧНИК: Агни, Албит, Аму, Аналема, Ибин, Иртиш.

www.duma.bg

ЖЕНА, ОБЗЕТА ОТ МАНИЯ

РАДИОАКТИВНО ИЗЛЪЧВАНЕ

ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВИНО

МАШИНА ЗА ВЛАЧЕНЕ НА ВЪЛНА

ТЕРМИН ПРИ ИГРА НА ТАБЛА

ШВЕДСКА ПОЛИТИЧКА (Р.1956)

ИЗМАМА, ХИТРОСТ

КИЕВСКИ КНЯЗ (НЕИЗВ.-945)

УНГАРСКИ РЕЖИСЬОР (1914-1960)

ГРАД В КИТАЙ

ДРУГО ИМЕ НА ГАЛАКТИКАТА

ОТБРАНО ОБЩЕСТВО

СЕВЕРНА ПОЛЯРНА ОБЛАСТ

ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ

ОПЕРА ОТ МАСНЕ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

ДЕТЕ БЕЗ РОДИТЕЛ

ГОРСКА ТЕМЕНУГА

ИТАЛИАНСКИ КИНОРЕЖИСЬОР (1901-1974)

ГРАД ДО ВАРНА

БЪЛГАРИ ОТ ШОПСКО

ПЕСЕН НА ЛИ-ЛИ ИВАНОВА

МОЗЪЧНО РАЗКЛОНЕНИЕ

РЕКА В ГЕРМАНИЯ

БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ (СЪКР.)

АНГЛИЙСКИ ПОЕТ-„КРАЛИЦА МАБ“ (1792-1822)

ЧАСТ ОТ ЯКА

ВИД СПОРТ

ПОЛУОСТ-РОВ В АДРИАТИ-ЧЕСКО МОРЕ

ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР (1792-1868)

ГРАБЛИВА ПТИЦА

ЯПОНСКИ ТЕЛЕВИЗОРИ

ПУБЛИЧЕН ГОВОРИТЕЛ

НЕУСПЕХ, НЕСПОЛУЧВАНЕ

ВАРОВИТА СКАЛА

МОРСКО МЕКОТЕЛО

МЕДИИ

ЖЕНСКИ ПЕВЧЕСКИ ГЛАС

ЧОВЕК, КОЙТО ОБМЕНЯ ПАРИ

РИБОЛОВНА ПРИМАМКА

ЯТО ОТ МОРСКИ РИБИ

АВТО-МАГИСТРАЛА

ДЪРЖАВА В ЕВРОПА

ШВЕДСКИ ХУДОЖНИК (1859-1924)

НАПАДАНЕ С УКОРНИ ДУМИ

СЛОЖЕН УРЕД

ДРЕВНОРИМ-СКИ НАРОД-НИ ПРЕДС-ТАВЛЕНИЯ

КАРТА ЗА ИГРА

РОД, РОДНИНИ

МОНГОЛСКИ СКОТОВЪДЕЦ

ПОЛУПА-РАЗИТЕН ХРАСТ

АВСТРИЙСКИ КИНОАРТИСТ-„ГОЛЯМАТА РАЗХОДКА“ (1931-2015)

ВИД КИРГИЗКО СЕЛИЩЕ

ВИД ВОДНИ ПРОЦЕДУРИ

ПРИТОК НА ДУНАВ

Г-Я В ДРАМАТА „КЪМ ПРОПАСТ“ ОТ ВАЗОВ

ЕЗЕРО В РИЛА

ДРЕВНОГРЪЦКА МОНЕТА

СВЕТОФАР ЗА ВЛАК

ЧАСТ ОТ ВЕЛОСИПЕД

ПАДИНА

ШИВАШКИ ТЕРМИН

ВИСОК ЧИН ВЪВ ВОЕННАТА ФЛОТА

ВАЛЕНЕ

НРАВСТВЕНОСТ

РАБОТНИК В ЛЕЯРНА

ПОЧЕТНА ИНДИЙСКА ТИТЛА

ИМЕ

ПАЗВА (ПОЕТ.)

ДЕЙНОСТ НА БИЗНЕСМЕН

СТАРИ РУСКИ САМОЛЕТИ

ПРЕПАСКА

ГРАДИНА С АЛЕИ

ОТРОВНО БИЛКОВО РАСТЕНИЕ

ГРАД В УКРАЙНА

ИМЕНИК НА 20 ЮЛИ

Г-Й В ДРАМАТА „АПОСТОЛ“ ОТ ИЛ. МИЛАРОВ

ГЕРОИНЯ В РОМАНА „ТЮТЮН“ ОТ ДИМИТЪР ДИМОВ

ВИД ХОЛАНДС-КА ПЛАВАТЕЛНА БАРЖА

МАЛКА ЧАСТ ОТ ВЕЩЕСТВОТО

ЗАБАВА, ТЪРЖЕСТВО

ЕКСПЛОЗИЯ, ВЗРИВЯВАНЕ

СКОКЛИВ БОЗАЙНИК

ТРИ МОЛЕКУЛИ КИСЛОРОД

МРЪСОТИЯ ПО ТЯЛОТО

ЕГИПЕТСКИ ВЪРХОВЕН БОГ

МУЗИКАЛНА НОТА

ЖЕНСКА РОЖБА

МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ

МАЛОАЗИАТ-СКА БОГИНЯ-МАЙКА

ЯПОНСКИ ТЕЛЕВИЗОРИ

ДЪРЖАВА В АФРИКА

РЕКА В РЕПУБЛИКА КОНГО

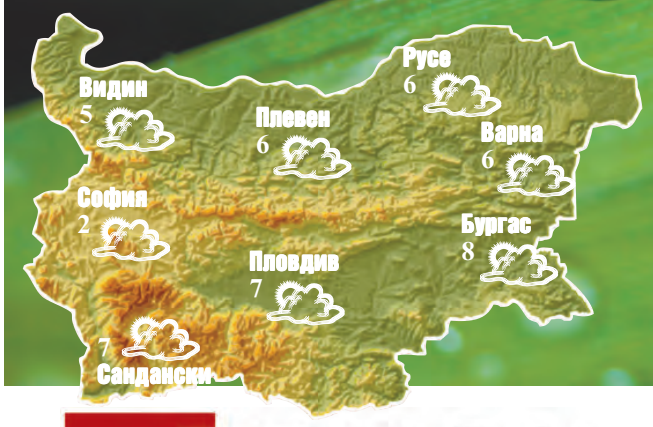
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

■	К	■	Ч	■	Я	■	С	■	Е	■	Б	■	П	■
Б	А	Г	А	Ж	Н	И	К	■	Н	А	Т	И	С	К
■	М	Е	Д	И	К	■	Л	А	Г	Е	Р	■	А	Л
А	П	О	■	Г	О	Л	Е	М	Е	Ц	■	П	Л	И
■	А	Р	Д	А	■	У	Р	А	Л	■	К	И	Т	О
Ю	Н	Г	А	■	Е	Д	О	■	С	А	Р	М	И	■
■	И	■	В	И	Л	А	Н	Д	■	В	Е	Е	Р	Т
В	Я	Р	Н	О	С	Т	■	Ж	Е	Т	О	Н	■	Р
■	■	Е	О	Л	■	А	М	И	Д	О	Л	■	К	И
Ф	И	К	С	А	Ж	■	И	Н	А	М	■	Ш	О	Х
■	Н	Е	Т	■	И	Р	О	С	■	А	Г	О	Л	И
А	К	Т	■	А	Т	О	М	И	С	Т	■	К	О	Н
■	О	■	М	Л	А	К	А	■	Б	■	С	О	В	Е
И	Н	С	У	Б	Р	И	■	Д	О	Н	А	■	О	Л
■	Е	Л	Ш	А	К	■	С	И	Р	А	К	У	З	А
К	Л	Е	К	■	А	Д	И	О	■	Р				
■	■	Н	А	Т	■	Ю	М	Р	У	К				
Б	О	Г	■	А	К	Н	Е	■	Ч	О				
■	К	■	С	Т	О	И	О	С	Е	М				
Н	О	К	А	У	Т	■	Н	А	Н	А				
■	П	А	П	Л	А	Ч	■	Ч	А	Н				

РЕЧНИК: Игор, Обол, „Таис“, Шели.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ВРЕМЕТО

Днес ще е слънчево. Привечер от югозапад отново ще се заоблачи. Западният вятър ще отслабне. Температурите ще се понижат. Минималните ще са между минус 2-7 градуса, а максималните между 3-8. Атмосферното налягане ще бъде по-високо от средното. Над планините вятърът ще бъде умерен до силен от северозапад. Ще е слънчево. Температурата на височина 1200 метра ще е около 0 градуса, на 2000 метра - около минус 8. По Черноморието ще е слънчево. Северозападният вятър ще отслабне до умерен. Максималните температури ще са 6-8 градуса, температурата на морската вода - около 8. Вълнението на морето ще е 1-3 бала.

Изгледи за

4 максимални **4°/6°**

5 максимални **3°/5°**

В неделя и понеделник времето ще запази характера си - слънчево, но студено, като през втория ден градусите ще бъдат с около 4-5 градуса по-ниски.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес" ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07:00 Милион и две усмивки Детско предаване
08:00 По света и у нас
09:00 Плюс това предаване
10:00 Библиотеката Предаване за литература и култура
11:00 Отблизо с Мира Добрева Развлекателно предаване
12:00 По света и у нас
12:30 Бразди Предаване за земеделие
13:00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14:00 Малки истории Предаване на социална тематика
15:00 Червения орел игрален филм /Испания, 2011г./, в ролите: Давид Ханер, Хавиер Гутиерес, Франсис Лоренсо и др.
17:00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18:00 Животът е вкусен Кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
19:00 В кадър: Мандатът документален филм за Президента Петър Стоянов
19:55 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:30 Спортни новини
20:45 Д-р Време
20:55 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
21:55 Землянин игрален филм / Австралия, 1980г./, режисьор Питър Колинсън, в ролите: Уилям Холдън, Рики Шрьодер, Джак Томпсън, Аливия Хмнет и др.
23:35 По света и у нас
23:50 Отвъд правосъдието игрален филм САЩ, 2014г., режисьор Тимъти Удуърт-младши, в ролите: Вини Джоунс, Миша Бартън, Тимъти Удуърт-младши и др.(12)
01:20 Червения орел игрален филм/п/
03:35 Землянин игрален филм/п/
05:10 Бразди /п/
05:40 Иде нашенската /п/

bTV

07:00 „Стъпка по стъпка" - сериал, с. 4, еп.18,19
08:00 „Тази събота" - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11:00 Cool T - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Аламинут: Добре дошли в България" - поредица
13:00 „Денят на благодарността" - комедия, САЩ, 2010 г. Актьори: Фей Дънауей, Дан Пейн, Дафне Зунига, Джина Холдън и др.
15:00 „Бригада Нов дом" /п./- социален проект с водещ Мария Силвестър
16:00 „Мармалад" - токшоу
18:00 „Карбовски: Втори план" - документална поредица с водещ Мартин Карбовски
19:00 bTV Новините - централна емисия
19:30 bTV Репортерите - поредица за журналистически филми и разследвания
20:00 „Купихме си зоопарк" - драма, САЩ, 2011, актьори Мат Деймън, Скарлет Йохансон, Томас Хейдън Чърч, Колин Форд, Ел Фанинг, Джон Майкъл Хигинс, Карла Гало
22:00 „Х-Мен началото: Върколак" - екшън, САЩ, 2009, актьори Доминик Монахан, Хю Джакман, Райън Рейнолдс, Тайлър Кич, Кевин Дюранд
00:30 „Пирати: Изгубеното съкровище" - филм Испания, 2012, актьори: Силвия Абаскал, Ксения Тостадо, Пилар Рубио и др.
02:00 „Денят на благодарността" - комедия, САЩ, 2010 г. Актьори: Фей Дънауей, Дан Пейн, Дафне Зунига, Джина Холдън и др.
03:30 „Мармалад" /п./ - токшоу
05:10 „Cool T" /п./ - предаване

NOVA

07:00 „Виолета" - сериен филм
08:00 „Събуди се..." - предаване
11:00 „Съдебен спор" - предаване на NOVA
12:00 Новините на NOVA
12:30 Темата на NOVA
12:50 „Последната песен" - с уч. на Майли Сайръс, Грег Киниър, Лиам Хемсуърт, Кели Престън, Боби Колман и др.
15:00 „Сняг" - с уч. на Том Кавана, Ашли Уилямс, Патрик Фабиан, Джаки Бъроуз и др.
17:00 „Кошмари в кухнята" -предаване на NOVA
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка"
18:00 „Ничия земя" - предаване
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
19:30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20:00 „Карибски пирати: На края на света"- с уч. на Джони Деп, Орландо Блум, Кийра Найтли, Джонатан Прайс, Джефри Ръш, Джак Дейвънпорт, Чоу Юн Фат, Том Холандер, Бил Наи и др.
23:30 „Търси се приятел за края на света" - с уч. на Стив Карел, Кийра Найтли, Адам Броуди, Роб Кордри, Дерек Люк, Ти Джей Милър, Уилям Петерсен, Кони Британ и др.
01:30 „Сняг"- с уч. на Том Кавана, Ашли Уилямс, Патрик Фабиан, Джаки Бъроуз и др. /п/
04:40 „Последната песен"- с уч. на Майли Сайръс, Грег Киниър, Лиам Хемсуърт, Кели Престън, Боби Колман и др. /п/

1

07:10 „Свири, хармонико любима"
07:45 „Смешарики. Новите приключения"
08:00 „Умници"
08:40 „Думи на пастира"
09:00 Новини
09:15 „Най-добрият". Рецепти за възпитание"
10:15 „Вкусно"
11:00 Новини
11:20 „Идеалният ремонт"
12:15 „Маршал Жуков. Преди и след Победата"
13:15 Сериал: „Танкистите не изоставят своите"
17:00 Вечерни новини
17:20 „Ледена епоха"
20:00 Време
20:20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
21:35 „МаксимМаксим"
22:45 Игрален филм: „Без граници"
00:30 Игрален филм: „Моят любим клоун"
01:55 Игрален филм: „Какавида"
05:00 Новини
05:10 „Гении и злодеи"
05:50 Игрален филм: „Приятелю, Колка!.."

ОВЕН

Днес ще срещнете разбиране в бизнес срещите си и ще можете да убедите всички в предложенията си.

21 март - 20 април

РАК

Ако съумеете да се възползвате от възможностите на деня, ще постигнете успехи. Това важи и за любовта.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Преборете се с егото си днес, като покажете, че се стремите към повече толерантност в общуването си.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Работа, бизнес, пътувания, срещи и финанси. Това са част от нещата, които ще ви вълнуват доста днес.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес имайте нагласа за компромиси. Гъвкавата ви мисъл носи доста предимства, използвайте я рационално.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Смело ще работите за ускоряване на нещата, които зависят от вас в интерес на работата, бизнеса и живота ви.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Ще подобрите формата си, ако се погрижите за отдиха си. Днес избягвайте всички дразнители около вас.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес трябва да пазете силите си и не предприемайте излишни инициативи, които само ще ви натоварят.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Използвайки професионалните си познания и опит, ще се справите бързо с решаване на служебен въпрос.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Динамично ще преминете през днешния ден и ако успеете да овладеете енергията си, ще постигнете чудеса.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

По-малко се вълнувайте и не се оставяйте да бъдете въвлечени в съмнителни начинания. Мислете позитивно.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Не мислете днес да свършите всичко, което има за свършване. Подобре запазете търпение и спокойствие.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 3 ДЕКЕМВРИ 2016

4650 зрители на XVI кръг

Черно море - Локо ГО събра 70 души, а Славия - Ботев едва 60

Марин МИЛАШКИ

Точно 4650 зрители са посетили всички мачове от XVI междинен кръг на Първа лига. Това е антирекорд от всички кръгове този сезон, в който според БФС се постави началото на реорганизацията в българския футбол. Средно бройката на футболните запалянковци по трибуните прави по 664 на мач, които са точно седем. Това със сигурност е една от най-ниските изобщо в историята на елитната ни дивизия, ако не и най-ниската. За изключително слабата посещаемост спомогна както студеното време, така и работният ден, възпрепятствали немалко от потенциалните зрители да посетят стадионите.

Най-посетеният двубой бе дербито на кръга между първия и втория Лудогорец и Левски. Обрата на шампионите с 2:1 в Разград са изгледали 2480 души. Следва срещата Нефтохимик - ЦСКА-Сф (0:2), като на ст. "Лазур" е имало 900 души. Сблъсъкът се очакваше с огромен интерес от "червените" привърженици, защото начело на "нафтата" е Христо Янев, който миналия сезон изведе ЦСКА до Купата на България, но този бе изгонен от новото дружество едва след IV кръг. В Бургас Янев заведе със себе си двама от последните герои на "Армията" Ангел Грънчов и Станислав Малакмов, както и вратаря Стоян Колев, който също миналия сезон пази за "червените". Трибуните на "Лазур" обаче останаха на 90% празни.

Снимка СПОРТАЛ

Пред празните трибуни Рафа Перес (в средата) открива за победата на ЦСКА-СФ над домакина Нефтохимик с 2:0. Този мач бе вторият най-посетен в XVI кръг

Третият мач по посещаемост в XVI кръг е бил между Локо Пд и Монтана, където са се събрали 460 души. Следват Верея - Берое (450) и Пирин – Дунав (230). Най-слабопосетени са срещите Черно море - Локо ГО (70 души) и Славия - Ботев Пд (60).

Основна вина за празните трибуни имат именно ръководителите на БФС, след като позволили на телевизиите, излъчващи мачовете, да ги насрочат за през седмицата и то в работно време.

Също така редица отбори не могат да домакинстват на собствените си стадиони, защото БФС ги задължи да си поставят осветление, за да могат да организират вечерни мачове, но това е доста скъпо. Така Черно море домакинства в Каварна, Локо ГО на "Лаута" в Пловдив, Дунав посреща гостите си в Разград, а Славия на Националния стадион. Разстоянието между Горна Оряховица и Пловдив е към 200 км, а феновете на тима от Русе трябва да пътуват 70 км до "Арена Разград". Малко по-късо е разстоянието между Варна и Каварна.

Произведено в България

Игра в облаците

Иван ЧЕНЧЕВ

Трагедията с момчетата от бразилския отбор, чиито самолет падна заради... бедността, трогна света. Познавах лично Фелипе Машадо, който стана шампион с ЦСКА през 2008 година. Всъщност всички български спортни журналисти го познаваха. Лошо няма кой да каже. Жалко. Скърбим за изгубените животи. Ядосваме се за тях. Нищо, че гадното се случи далеч. А казах заради бедността, защото не стигнало горивото на самолета! Или пък пилотът е решил да спести от него. Сега този отбор ще играе футбол в облаците. Заедно с великия Йохан Кройф и останалите виртуози, които също са горе. Вечна им памет!

Ние пък, тук, долу ще опитваме да борим тази немотия, която обхваща все по-големи части от света. Ако не - то тогава ще сме длъжници на много хора, които са оставили диря и са ни правили щастливи. И няма да имаме абсолютно никакво извинение. Навсякъде противоборството в политиката би трябвало да е в името на по-добрия живот на хората, а не на самите политици. Би трябвало, ама не е така при всички партии в Територията. У нас заради „политики" стигаме до парадокси постоянно. Пак заради пустата бедност. Ето ви много любопитен и показателен случай. Едно цяло българско село се хванало да изплаща кредит на физическо лице! Информацията ми е съвсем прясна. Само от началото на тази седмица. Нещо като задругата на пръстена, ама за заем. Излиза, че човечността не се дава на алчността. Напук на мизерията.

Вчера видях, че гимнастичките ни от ансамбъла са получили вкупом приза „Жена на годината". Браво, че са оценени, но си мисля, че днес всеки роден спортист със и без отличие трябва да вземе награда. Заради факта, че излиза срещу конкуренцията, поставен в неравни условия. Знаем проблемите на спорта, може би повечето в сектора знаят и какви са решенията им, или поне искат да опитат, но не мърдаме и на йота като развитие. Дълги години вече. Изоставихме печеливши методики, не ползваме потенциала на науката, не черпим натрупан опит. Но същевременно летим в облаците откъм очаквания преди големите форуми. Лошото е, че и в предлагания ни от последното правителство през изминалите месеци нов закон за спорта, нямаше индикации за отлепване от дъното. Една грешка може и да се прикрие. Но, когато недалновидността е тенденция, няма как да се скрие. Дано за кризата в много спортове накрая не плащат пак само... родителите!

ТОПУЗАКОВ: СРЕЩУ СЛАВИЯ ЩЕ Е ТРУДНО

Владимир НИКОЛОВ

Треньорът на Левски Елин Топузаков призна, че ще им е тежко срещу Славия в най-старото столично дерби. Двата тима се срещат днес от 17.30 часа на "Герена" в мач от XVII кръг. "Сините" влизат в този двубой в серия от две поредни поражения. "Сега е моментът на нашия стадион да покажем, че неслучайно сме на второ място. Победата е важна и ако нещо ни тежи от предходните два мача, трябва да покажем силна игра, за да се поздравим с успех. И в двата предишни двубоя можем да намерим моменти, за които да съжаляваме. След две загуби е нормално да има малко притеснение, но това е задача на мен и екипа ми да ги подготвим добре. През годините Левски е доказал, че когато е най-трудно, е най-опасен и разярен. Важна е тактиката, себераздаването, да сме концентрирани и в защита, и в атака. Съперникът ни е стабилен отбор с много млади момчета. Треньорът им е бивш мой съотборник, приятели сме с него. Това е столично дерби със заряд", каза Топузаков.

СТАНИСЛАВ МАНОЛЕВ ПРИКЛЮЧВА С ЦСКА-СФ

Станислав Манолев приключва с ЦСКА-Сф. Защитникът се надява на трансфер още другия месец и по този начин признава, че е заиграл на "Армията", за да поддържа игрова форма.

"Ако искам да играя отново в чужбина, това трябва да се случи възможно най-скоро. Може би ще мога да го сторя още тази зима. За мен би било удоволствие да играя отново в Англия", разкри десният бек пред холандското издание "Soccer News". Първият отбор на играча зад граница е ПСВ Айндховен, където премина през 2009 г. от Литекс за 3,1 млн. евро.

"Изкарах страхотни години в ПСВ и е наистина жалко, че не станах шампион. Но като изключим това, през останалото време научих много неща за футбола, които ми послужиха като страхотен пример за кариерата ми. Може би всичко се дължеше на това, че изведнъж останах сам, далеч в Холандия, и трябваше да се справям. За мен в тази страна има само един отбор и това е ПСВ", сподели Манолев, който има 95 шампионатни мача за "филипсите".

ЕДИН ОТ ПОСТРАДАЛИТЕ ПАК ЩЕ МОЖЕ ДА ИГРАЕ

Един от тримата играчи на Чапекоензе Ермито Зампиер Нето ще може отново да играе футбол. 31-годишният защитник се намира в стабилно състояние, след като претърпя операции на белите дробове, коляното, китката и главата. Възстановяването му върви добре и лекарите дават добри прогнози, заяви бащата на футболиста Хелам Нето. "Докторите възобновиха нашата надежда и вяра, но трябва да продължим да се молим, защото тепърва му предстои да бъде изписан от болницата и да следим състоянието му отблизо", допълни бащата на бранителя. В същото време лекарите обявиха, че вратарят Джаксон Рагнар Фолман няма да загуби левия си крак, каквито опасения имаше след ампутацията на десния. Защитникът Алън Рушел пък е претърпял операция на гръбначния стълб, но двигателната му способност не е засегната.

ТОТО

3 1 8 5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №95

6 ОТ 49
5, 18, 23, 35, 36, 46
ДЖАКПОТ: 3 926 818,90 ЛВ.
6 ОТ 42
5, 6, 7, 10, 22, 33
ДЖАКПОТ: 640 160,19 ЛВ.
5 ОТ 35
I ТЕГЛЕНЕ:
7, 8, 9, 14, 32
II ТЕГЛЕНЕ:
8, 10, 16, 29, 35
ТОТО ДЖОКЕР
ПОЗИЦИЯ: 5, 8, 9
ЦИФРА: 8, 0, 0
ЗОДИАК
ЧИСЛА: 15, 20, 25, 30, 41 +8
ДЖАКПОТ: 3 000 000 ЛВ.

ВРЪЧВАТ НА ЧАПЕКОЕНЗЕ КОПА СУДАМЕРИКАНА

Снимка БГНЕС

Правният директор на Чапекоензе Марсело Золе държи реплика на трофея от Копа Судамерикана, който бе спечелен от Индепендиенте Санта Фе (Кол) през 2015 г.

Трофеят от Копа Судамерикана ще бъде присъден почетно на Чапекоензе, чийто отбор загина в авиокатастрофа в Колумбия преди първия финал с Атлетико Насионал. Именно съперникът на бразилския тим е уведомил КОНМЕБОЛ, че желаят купата да бъде връчена на Чапекоензе. Очаква се всичко да се официализира след 21 декември, за когато е предвидено заседание на шефовете на южноамериканския футбол.

По този начин Чапекоензе ще се класира директно за груповата фаза на Копа Либертадорес 2017 г. Освен това бразилският отбор ще има право да излезе в срещата за Рекопа, която е еквивалент на Суперкупата на Европа. Този двубой също ще бъде срещу Атлетико Насионал, защото колумбийците грабнаха тазгодишното издание на Копа Либертадорес.

www.duma.bg

Само 4650 зрители гледали XVI кръг на Първа лига

Стр. 39

Краси Анев седми в първия старт

Мартен Фуркад с юбилейна 50-а победа

Красимир Анев стартира феноменално в първия индивидуален старт от Световната купа по биатлон. На 20 км в Йостерсунд българинът финишира седми, като остана на секунда от цветен подиум, където отиват първите шест. В шведския курорт самоковлията не свали само 2 от 20-те мишени и така добави 2 допълнителни минути към времето си. Той бе по-бавен от победителя Мартен Фуркад (Фр) с 2:29,3 мин. Френският доминатор в спорта също сгреши два пъти на огневия рубеж и спря хронометъра за 51:33,8 мин.

За Анев това бе трето 7-о място в Световната купа, което е вторият му най-добър резултат след 4-ото в масовия старт на 15 км в Оберхоф през януари 2015 г. Още двама българи взеха точки в дисциплината. Владимир Илиев се представи слабо в стрелбата, където направи 6 грешки, но за сметка на това записа бързо ски бягане. Троянецът се нареди 8-и в класирането за преминаване на трасето, като бе по-бавен само с по-малко от минута от Фуркад. Така Илиев се пребори за 34-ата позиция на 4:53,6 мин. от победителя.

Даващият солидна заявка за трети български топ биатлонист Антон Синапов остана 37-и с 3 пропуска и на 4:53,6 мин. от Фуркад. Точки в Световната купа се дават до 40-о място. С 4 грешки Михаил Клечоров, който днес навършва 34 години, се нареди 76-и с 4 пропуснати мишени и с 8:39,6 мин. изоставане. На 20 км се пуснаха общо 106 биатлонисти.

За Фуркад пък това бе 50-а юбилейна победа за Световната купа, с която той започна отлично защитата на големия си Кристален глобус. В Йостерсунд втори е Йоханес Бьо (Нор) също с два пропуска на рубежа и на 29,3 сек. Трети е Владимир Чепелин с една пропусната мишена и на 1:24,3 от победителя. За руснака това е най-доброто класиране в кариерата. На четвърто и пето място се наредиха норвежците Ларс Биркеланд (2:10,5 мин.) и легендата Оле Ейнар Бьорндален (2:16,7). Двамата направиха по три грешки, колкото допусна и шестият - латвиецът Андрейс Расторгуевс (2:28,3).

Световната купа продължава днес със спринтовите дисциплини, като мъжете са на 10 км, а жените на 7,5 км. Утре пък е преследването съответно 12,5 и 10 км.

Шетил Янсруд пръв на Супер-Г

Шетил Янсруд бе най-бърз на Супер-Г във Вал д'Изер. Норвежецът спря хронометъра за 1:21,66 мин. Това беше и първото състезание от скоростните дисциплини за новия сезон в Световната купа по ски. 31-годишният Янсруд постигна 15-ата си победа и седма в дисциплината, в която вече има 14 подиума. Именно на Супер-Г Янсруд спечели олимпийско злато в Сочи 2014 и малкия кристален глобус през 2015 г. Във френския курорт той изпревари с 0,17 сек. сънародника си Аксел Лунд Свиндал, а трети се нареди Доминик Парис (Ит) на 0,41 сек.

Добро състезание направи и носителят на големия Кристален глобус Марсел Хиршер. Австриецът, който се е устремил към рекордна шеста Световна купа, зае десето място с време 1:22,88 мин. Миналогодишният шампион в Александър Аамот Килде остана едва 14-и на 1,57 сек. зад победителя.

Този старт беше едва третият за сезона при мъжете след гигантския слалом в Зьолден и слалом в Леви. Заради липсата на сняг в Лейк Луис и Бийвър Крийк бяха отменени общо пет състезания. Трите планирани за Бийвър Крийк бяха преместени във Вал д'Изер. Днес в региона Рона-Алпи ще се проведе спускане, а в неделя гигантски слалом.

ДУМА®

Абонамент 2017

ЦЕНИ:

1 месец – 9,00 лв.

3 месеца – 27,00 лв.

6 месеца – 54,00 лв.

12 месеца – 108,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ 48-СТРАНИЧЕН БРОЙ:

1 месец – 3,00 лв.

3 месеца – 9,00 лв.

6 месеца – 18,00 лв.

12 месеца – 36,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.XII.2016 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2016 г.
и редакцията на в-к ДУМА до 20.XII.2016 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

Снимка СПОРТАЛ

Кубрат Пулев (вдясно) е с 8,250 кг по-лек от Самюел Питър. На кантара българинът бе 114,650 кг, докато "Нигерийският кошмар" тежеше 122,9 кг. Двубоят им довечера в "Арена Армеец" е за интерконтиненталната титла на Световната боксова асоциация (WBA)

НИКО РОЗБЕРГ СЕ ОТКАЗА ОТ ФОРМУЛА 1

Нико Розберг се отказа от Формула 1. Новият световен шампион обяви, че прекратява кариерата си с незабавен ефект. Това стана помалко от седмица, след като 31-годишният германец заслужи за първи път титлата в най-комерсиалното автомобилно състезание.

"Трудно е да се обясни защо. Когато започнах на 6-годишна възраст, го направих с мечта да стана световен шампион. Сега постигнах всичко след 25 години, състезания и тренировки. Това е едно невероятно преживяване, което ще помня вечно. В същото време беше много трудно, защото през последните 2 г. губех от съотборника ми в Мерцедес Люис Хамилтън (Вбр). Бяха много трудни моменти за мен, които обаче подхранваха мотивацията ми по начин, по който дори и аз не знаех, че е възможно да отвърна на удара и да постигна мечтата си", обяви германецът във Виена, където снощи ФИА раздаде годишните си награди. Розберг спечели общо 21 състезания в кариерата си, 9 от които този сезон.

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ДИЕМА
ФУТБОЛ
15.00 Дунав - Локо ГО
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Левски - Славия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Манчестър Сити - Челси
17.00 Тотнъм - Суонзи
19.30 Уест Хем - Арсенал
ПО РИНГ
21.45 Ювентус - Аталанта
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Борусия Д - Борусия М
19.30 Лайпциг - Шалке
ПО СПОРТ+
17.15 Барселона - Реал Мадрид
ПО Ф+
21.45 Атлетико М - Еспаньол
ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
18.00 Рилски Спортист - ЛУКойл Академик
ПО ДИЕМА СПОРТ
БОКС
20.15 Галавечер в София
ПО ЕВРОСПОРТ 1
БИАТЛОН
12.30 и 15.45 СК в Йостерсунд
СКИ-СКОКОВЕ
17.00 СК в Клингентал
СКИ
19.45 СК във Вал д'Изер (мъже)
21.15 СК в Лейк Луис (жени)
СНУКЪР
23.00 Шампионат на Великобритания
УТРЕ
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФУТБОЛ
13.00 Ботев Вр - Несебър
15.30 Борнемут - Ливърпул
18.00 Евертън - Ман Юнайтед
21.45 Ница - Тулуза
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.00 Берое - Нефтохимик
17.30 ЦСКА-Сф - Пирин
ПО РИНГ
13.30 Милан - Кротоне
16.00 Лацио - Рома
21.45 Фиорентина - Палермо
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Дармщадт - Хамбургер
18.30 Аугсбург - Айнтрахт
ПО ЕВРОСПОРТ 1
БИАТЛОН
12.15 и 14.15 СК в Йостерсунд
СКИ-СКОКОВЕ
17.45 СК в Клингентал
СКИ
18.30 и 21.30 СК във Вал д'Изер (мъже)
19.45 СК в Лейк Луис (жени)
СНУКЪР
22.45 Шампионат на Великобритания

РЕЗУЛТАТИ

ПЪРВА ЛИГА, XVI КРЪГ

Нефтохимик - ЦСКА-Сф 0:2 0:1 Перес (48) 0:2 Кулма (59); **Верея - Берое 1:0**; **Лудогорец - Левски 2:1**; **Славия - Ботев Пд 3:2; Пирин - Дунав 4:1; Локо Пд - Монтана 2:0; Черно море - Локо ГО 1:1**

КЛАСИРАНЕ

1.	ЛУДОГОРЕЦ	16	14	1	1	44:15	43
2.	ЛЕВСКИ	16	10	4	2	28:10	34
3.	ЦСКА-СФ	16	8	4	4	23:10	28
4.	ЧЕРНО МОРЕ	16	8	4	4	21:16	28
5.	ЛОКО ПД	16	7	5	4	26:21	26
6.	ДУНАВ	16	7	4	5	21:16	25
7.	ВЕРЕЯ	16	6	4	6	15:21	22
8.	ПИРИН	16	5	3	8	18:24	18
9.	БЕРОЕ	16	5	3	8	12:20	18
10.	БОТЕВ ПД	16	5	3	8	25:30	18
11.	СЛАВИЯ	16	5	2	9	21:28	17
12.	ЛОКО ГО	16	4	4	8	13:24	16
13.	НЕФТОХИМИК	16	3	3	10	15:29	12
14.	МОНТАНА	16	2	2	12	11:29	8

XVII кръг, снощи Черно море - Локо Пд; днес, 15.00: Дунав - Локо ГО (Диема); 17.30: Левски - Славия (Диема спорт); утре, 15.00: Берое - Нефтохимик (Диема спорт 2); 17.30: ЦСКА-Сф - Пирин (Диема спорт 2); понеделник, 17.30: Ботев Пд - Верея (Диема спорт); 17.12 (събота), 17.30: Монтана - Лудогорец